నమ్మలేని నిజాలు

అప్పుల కుప్ప
బతుకు చెత్తకుప్ప
పాలన పాపం

పుస్తకోత్సవం
తిమిరంపైసమరం
జ్ఞానం అమరం.

ఇల్లు ఇరుకు
ఆలోచన కరుకు
ఇల్లాలు ఇంకు.

సౌరజ్వాలలు
కాలుష్యకళాకేళి
పచ్చల టీక.

రాచకోలాట
కుర్చీల కుమ్ములాట
జనం గాలికి

- రేడియమ్
సెల్: 9291527757

నేటి నిజం

తెలుగు దినపత్రిక

website:www.netinijam.com

E-mail : netinijam93@gmail.com

శ్రీనిజాలు

సాగునీటి పంటలన్ని
ఉత్పత్తి ఖర్చులెక్కువ !
తెలంగాణ రైతుకేమొ
గిట్టుబాటు అతితక్కువ !

ప్రకృతి వైపరీత్యాలకు
దారితెన్ను వెతకం !
అమలుచేసి ఆదుకోము
రైతుభీమ పథకం !

- కందుకూరి శ్రీరాములు
సెల్:9440119245

హైదరాబాద్ | గురువారం 19-5-2022 | RNI No.52865/93·Postal No\.H/SD/258/2020-2022 | ఎడిటర్: బైస దేవదాస్: సెల్:9000065433 | సంపుటి :28 | సంచిక: 230 | పేజీలు:6 | వెల: రూ.1/-

రైతులు ఆందోళన చెందొద్దు.. తడిసిన వరి ధాన్యం కొంటాం : సీఎం కేసీఆర్

హైదరాబాద్, మే 18:రాష్ట్రంలో ఇటీవల కురిసిన అకాల వర్షాలకు వరి ధాన్యం తడిసిపోయిన సంగతి తెలిసిందే. దీంతో రైతులు దిక్కుతోచని పరిస్థితుల్లో ఉండిపోయారు. ఈ క్రమంలో రైతులకు సీఎం కేసీఆర్ ఊరటనిచ్చే విషయాన్ని వెల్లడించారు. రైతులు ఎవరూ ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం లేదని, తడిసిన ధాన్యాన్ని కొంటామని సీఎం స్పష్టం చేశారు. పల్లె, పట్టణ ప్రగతిపై సమీక్ష సందర్భంగా వరి ధాన్యం కొనుగోళ్లపై కూడా కేసీఆర్ ఆరా తీశారు.

వర్షాకాలం సమీపిస్తుండడంతో ధాన్యం సేకరణ వేగవంతం చేయాలని అధికారులను సీఎం ఆదేశించారు. ధాన్యం తూకం, గన్నీ బ్యాగులు, రవాణా, మిల్లుల్లో దిగుమతితో పాటు పలు విషయాలను అధికారులను అడిగి కేసీఆర్ తెలుసుకున్నారు. మొత్తం 56 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల సేకరణ లక్ష్యంగా పెట్టుకున్నామని, ఇప్పటి వరకు 20 లక్షల మెట్రిక్ టన్నుల వరిధాన్యాన్ని సేకరించినట్లు అధికారులు సీఎంకు తెలిపారు. అకాల వర్షాల కారణంగా అక్కడక్కడ వరిధాన్యం తడుస్తున్న నేపథ్యంలో తగు జాగ్రత్తలు తీసుకోవాలని ఆదేశించారు. ఎంత ఖర్చయినా వెనుకాడకుండా.. తడిసిన ధాన్యంతో పాటు చివరి గింజ వరకు ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేస్తుందని కేసీఆర్ స్పష్టం చేశారు. కేంద్రం కొన్నా కొనకున్నా బాయిల్డ్ రైస్‌ను కూడా ఖర్చుకు వెనకాడకుండా రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే కొనుగోలు చేస్తుందని కేసీఆర్ ఉద్ఘాటించారు.

జూన్ 3 నుంచి పల్లె, పట్టణ ప్రగతి : సీఎం కేసీఆర్

హైదరాబాద్, మే 18: ఓ వైపు భానుడి భగభగ, మరోవైపు అత్యధిక ఉష్ణోగ్రతలు నమోదవుతున్న నేపథ్యంలో ఈ నెల 20 నుంచి ప్రారంభించాలనుకున్న పల్లె, పట్టణ ప్రగతి కార్యక్రమాలను వాయిదా వేయాలని మంత్రులు, అధికారులు సీఎం కేసీఆర్‌ను కోరారు. వారి విజ్ఞప్తి పట్ల సానుకూలంగా స్పందించిన కేసీఆర్.. జూన్ 3 నుంచి పల్లె, పట్టణ ప్రగతి కార్యక్రమాలను ప్రారంభించాలని సూచించారు. జూన్ 3 నుంచి 15 రోజుల పాటు ఈ కార్యక్రమాలను నిర్వహించాలని సీఎం కేసీఆర్ నిర్ణయించారు.

పల్లె, పట్టణ ప్రగతిపై మంత్రులు, అధికారులతో ప్రగతి భవన్‌లో సీఎం కేసీఆర్ సమీక్ష నిర్వహించి, దిశానిర్దేశం చేశారు. ఈ సమావేశానికి మేయర్లు, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి సోమేశ్ కుమార్, సంబంధిత శాఖల కార్యదర్శులు, జిల్లా కలెక్టర్లు, స్థానిక సంస్థల అడిషనల్ కలెక్టర్లు హాజరయ్యారు.

ఉప్పు ఫ్యాక్టరీ గోడ కూలి 12మంది మృతి

న్యూఢిల్లీ, మే 18:ఉప్పు ఫ్యాక్టరీ గోడకూలి 12 మంది మృతిచెందిన విషాధ ఘటన గుజరాత్‌లో చోటు చేసుకుంది. ఈరోజు మోర్బీలోని హల్వాద్ ఇండస్ట్రియల్ ఏరియా (జీఐడీసీ)లోని సాగర్ ఉప్పు కర్మాగారం గోడకూలి 12 మంది మరణించారు. మరో ముగ్గురు శిథిలాల కిందే ఇరుక్కుపోయినట్లు భావిస్తున్నారు. సహాయక చర్యలు కొనసాగుతున్నాయి. స్థానిక ఎమ్మెల్యే బ్రిజేష్ మెర్జా ఘటనాస్థలానికి చేరుకుని సహాయక చర్యలను పర్యవేక్షిస్తున్నారు. ప్రభుత్వం బాధిత కుటుంబాలను అన్ని విధాల ఆదుకుంటుందని ఆయన తెలిపారు.

చైనాలో బోయింగ్ 737 విమానాన్ని కావాలనే కూల్చివేశారా!

వాషింగ్టన్, మే 18: రెండు నెలల క్రితం చైనాలోని గ్యాంగ్జీ పర్వతాలలో ఘోర విమాన ప్రమాదం జరిగింది. ఈ ఏడాది మార్చి 21న చైనా ఈస్టర్న్ ఎయిర్‌లైన్స్‌కు (అప్రతినిజీ ఇజీబబివతీని ంతితీశ్రీతినివబ) చెందిన బోయింగ్ 737 విమానం (ఃనీవతినిణ 737) కున్మింగ్ నుంచి గ్యాంగ్‌జౌకి వెళ్తుండగా కుప్పలింది.

ఈ ప్రమాదంలో 9 మంది విమాన సిబ్బంది సహా మొత్తం 133 మంది మరణించిన విషయం తెలిసిందే. అయితే ఇది ప్రమాదవశాత్తు జరిగింది కాదనని.. కావాలనే విమానాన్ని కూల్చివేశారని ప్రముఖ పత్రిక వాల్‌స్ట్రీట్ జర్నల్ వెల్లడించింది.

విమాన ప్రమాదం జరిగిన తర్వాత బ్లాక్ బాక్స్ నుంచి ఫ్లైట్ డేటా కాక్‌పిట్‌ను అధికారులు స్వాధీనం చేసుకున్నారు. దీన్ని డీకోడ్ చేయగా కాక్‌పిట్‌లోని ఎవరో కావాలనే ఉద్దేశపూర్వకంగా జెట్‌ను కూల్చివేసినట్లు తెలుస్తుందని వాల్ స్ట్రీట్ జర్నల్ నివేదిక వెల్లడించింది.

విమానంలో ఎలాంటి సాంకేతిక సమస్యలు గుర్తించలేదని అమెరికాకు చెందిన అధికారులు ప్రాథమికంగా నిర్ధారించారని పేర్కొన్నది.

చైనా ఈస్టర్న్ ఎయిర్‌లైన్స్‌కు చెందిన బోయింగ్ 737 విమానం మార్చి 21న మధ్యాహ్నం 1.11 గంటలకు కున్మింగ్ నుంచి గ్యాంగ్‌జౌకి బయలుదేరింది. మధ్యాహ్నం 3.05 గంటలకు గమ్యస్థానం చేరాల్సి ఉంది. అయితే మధ్యాహ్నం 2.22 గంటలకు రాడార్ నుంచి విమానం మాయమైనట్లు ఫ్లైట్ డేటా ద్వారా తెలిసింది. ఆ సమయంలో విమానం 29,100 అడుగుల ఎత్తులో ఉండి 376 నాట్ల వేగంతో ప్రయాణించినట్లు ఫ్లైట్ డేటా ప్రకారం అంచనా వేశారు.

చరిత్రలో నేటినిజం

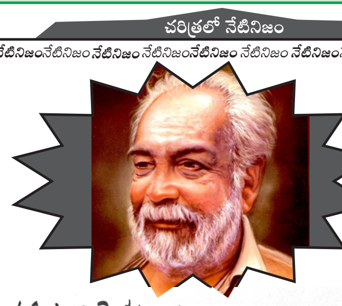

తెం॥ గుడిపాటి వెంకటాచల
మహర్షికై సాహిత్యమందు-నబలల నంటే
ఋషుల తూలగించుటకై
నడిరాతిరిలో వెలంగె నగనాంధ్రములోన్!!

(మే 19
గుడిపాటి వెంకటాచలం జయంతి..)

–రాధశ్రీ
సెల్: 9494481210

ధ్వంసమైన తెలంగాణను పునర్ నిర్మిస్తున్నాం : సీఎం కేసీఆర్

హైదరాబాద్, మే 18: ధ్వంసమైన తెలంగాణను పునర్ నిర్మిస్తున్నాం అని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ స్పష్టం చేశారు. అన్ని కష్టాలు అధిగమించి దేశం గర్వించేలా అభివృద్ధి చేస్తున్నాం. తిగి బాగు చేసుకోవడానికి చాలా కష్టపడాల్సి వస్తుంది. పల్లె, పట్టణ ప్రగతి దేశ వ్యాప్తంగా గుర్తింపు లభించిందని కేసీఆర్ పేర్కొన్నారు. ఈ నెల 20వ తేదీ నుంచి చేపట్టబోయే పల్లె, పట్టణ ప్రగతి కార్యక్రమాలపై మంత్రులు, మేయర్లు, ప్రభుత్వ ప్రధాన కార్యదర్శి సోమేశ్ కుమార్, సంబంధిత శాఖల కార్యదర్శులు, జిల్లా కలెక్టర్లు, స్థానిక సంస్థల అడిషనల్ కలెక్టర్లతో ప్రగతి భవన్‌లో సీఎం కేసీఆర్ సమీక్ష నిర్వహించారు. ఈ సందర్భంగా అధికారులకు సీఎం కేసీఆర్ ఈ కార్యక్రమ అమలుపై దిశానిర్దేశం చేస్తున్నారు.

అదే ప్రగతికి కొలమానం..

మనం చేస్తున్న పనిని ఇతరులు గుర్తించడమే ప్రగతికి కొలమానమని, పల్లె ప్రగతి, పట్టణ ప్రగతి కార్యక్రమాలకు దేశవ్యాప్తంగా విశేషమైన గుర్తింపు, ఆదరణ లభించడం పట్ల సీఎం కేసీఆర్ హర్షం వ్యక్తం చేశారు. రెండు పర్యాయాలుగా కేంద్ర ప్రభుత్వం ప్రకటించిన ఉత్తమ గ్రామాల్లో మొదటి దశలో పదికి పది గ్రామాలు, రెండవ దశలో 20కి 19 గ్రామాలు తెలంగాణ నుంచే ఎంపిక కావడం గొప్ప విషయమని అన్నారు. ఈ దిశగా కృషి చేసిన పంచాయతీ రాజ్ శాఖను, మంత్రి ఎర్రబెల్లి దయాకర్ రావును సీఎం కేసీఆర్ అభినందించారు.

ఫలితాలు ఊరికే రావు..

ఫలితాలు ఊరికే రావు.. ప్రజల సంక్షేమం దిశగా ప్రభుత్వం తీసుకుంటున్న నిర్ణయాలు, అమలు చేస్తున్న కార్యాచరణతో అధికారులు శ్రద్ధాసక్తులతో, చిత్తశుద్ధితో పాల్గొన్నప్పుడే ఫలితాలు సాధ్యమవుతాయని కేసీఆర్ పేర్కొన్నారు. తెలంగాణ నూతన పంచాయతీ రాజ్ చట్టం తెచ్చినప్పుడు పలువురు పలు అనుమానాలు వ్యక్తం చేశారు. కానీ నేడు వారి అనుమానాలను పటాపంచలు చేసి తెలంగాణ పల్లెలను అభివృద్ధి పథాన నడిపించుకుంటున్నాం. ప్రతి గ్రామానికి మౌలిక వసతులను ఏర్పాటు చేసుకొని ప్రగతి సాధిస్తున్నాం. ప్రతి పల్లెలో ఇవ్వాల ఒక ట్రాక్టర్ ను ఏర్పాటు చేసుకొని అభివృద్ధి చేసుకున్నాం. ప్రభుత్వం చేపట్టిన చర్యలు నేడు గ్రామాల్లో స్ఫూర్తి నింపాయని సీఎం తెలిపారు.

నాడు నవ్వుకున్నారు.. కానీ నేడు అగ్రభాగాన

తాను గతంలో చెప్పినట్టు? ఎస్కే డె ప్రారంభించిన పంచాయతీ రాజ్ వ్యవస్థ ఒక ఉద్యమం. కానీ నేడు అందులో రాజకీయాలు ప్రవేశించి అవి అన్ని రకాలుగా పంచాయతీ రాజ్ స్ఫూర్తి చంపివేయబడ్డదని కేసీఆర్ అన్నారు. దేశంలో ప్రారంభమైన సహకార ఉద్యమం కూడా కలుషితం చేయబడ్డది. ఇటువంటి అరాచకమైన, నిర్లక్ష్యమైన నేపథ్యంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం ఏర్పడింది. తెలంగాణ ప్రభుత్వం ప్రారంభ దశలో తీసుకున్న నిర్ణయాలు, ఎంచుకున్న ప్రాధాన్యత క్రమాలు కొందరికి జోక్ లాగా కనిపించాయి. తెలంగాణ వచ్చిన ప్రారంభంలో తాను అటవీ శాఖ, అడవుల పరిరక్షణ మీద సమీక్ష సమావేశం నిర్వహిస్తే ఈ అడవులేంది అని కొందరు నవ్వుకున్నారు. కానీ నేడు దేశ పర్యావరణం, పచ్చదనంలో భాగస్వామ్యం పంచుకోవడంలో తెలంగాణ అగ్రభాగాన నిలిచింది. తెలంగాణ వచ్చేనాటికి అస్తవ్యస్తంగా, యుద్ధవాతావరణంతో కూడుకొని ఉన్న గ్రామీణ మంచినీటి వ్యవస్థను ఇవాళ దేశం గర్వించేలా మిషన్ భగీరథ ద్వారా తీర్చిదిద్దుకున్నాం. ఇంటింటికి స్వచ్ఛమైన త్రాగునీటిని అందిస్తున్న పరిస్థితి దేశంలోని మరే రాష్ట్రంలోనూ లేదని కేసీఆర్ స్పష్టం చేశారు.

ఆ ప్రసారాలు చూసి ఆశ్చర్యం వ్యక్తం చేశారు..

అన్ని రంగాల్లో జరిగిన తెలంగాణ అభివృద్ధిని ఇటీవల కొన్ని జాతీయ మీడియా ఛానెల్స్ ప్రసారం చేశాయని కేసీఆర్ గుర్తు చేశారు. ఇది చూసిన ఇతర రాష్ట్రాల వారికి ఆశ్చర్యం కలిగింది. తెలంగాణలో జరుగుతున్న అభివృద్ధి గురించి తనకు ఫోన్లు చేసి అడుగుతున్నారు. అంటే మనం అభివృద్ధిని సాధించాం. ఇందులో అనతికాలంలో అనితర సాధ్యమైన భాగస్వామ్యమైన ప్రజా ప్రతినిధులను, ప్రభుత్వ యంత్రాంగాన్ని మనస్ఫూర్తిగా అభినందిస్తున్నానని సీఎం పేర్కొన్నారు.

పద్మశ్రీ తిమ్మక్కకు ఘనంగా సన్మానం..

ఈ సందర్భంగా.. పచ్చదనం, పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం తన జీవితాన్ని అర్పించిన పద్మశ్రీ తిమ్మక్క(110) మంత్రులు, ఉన్నతాధికారుల సమక్షంలో సీఎం కేసీఆర్ ఘనంగా సన్మానించారు. తిమ్మక్క కర్ణాటక రాష్ట్రానికి చెందిన మహిళ.

తెలంగాణలో లాబొరేటరీని ఏర్పాటు చేయనున్న ఇంగ్లాండ్ సర్ఫేస్ మెజర్‌మెంట్ సిస్టమ్స్

హైదరాబాద్, మే 18:తెలంగాణ ఫార్మా రంగంలో మరో అంతర్జాతీయ సంస్థ పెట్టుబడి పెట్టబోతుంది. దేశంలో ఎక్కడా లేని అత్యాధునిక పార్టికల్ క్యారెక్టరైజేషన్ లాబొరేటరీని ఇంగ్లాండ్ కు చెందిన సర్ఫేస్ మెజర్‌మెంట్ సిస్టమ్స్ ఏర్పాటుచేయబోతుంది. ఏడువేల చదరపు మీటర్ల వైశాల్యంలో హైదరాబాద్ లో ఏర్పాటు చేయబోయే ఈ ల్యాబ్ లో ఔషధాల తయారీలో కీలకమైన ఫార్మాసుటికల్ పౌడర్ క్యారెక్టరైజేషన్ పై పరిశోధనలు జరుగుతాయి. ఎన్నో జాతీయ, అంతర్జాతీయ ఫార్మా కంపెనీల ఔషధ ప్రయోగాలకు ఈ ల్యాబొరేటరీ వేదిక కానుంది. రాబోయే రెండు సంవత్సరాల్లో ఈ ల్యాబ్ ను మరింత విస్తరించే ఆలోచనలో ఉన్నట్టు సర్ఫేస్ మెజర్ మెంట్ సిస్టమ్స్ ప్రకటించింది. ఇంగ్లాండ్ పర్యటనలో ఉన్న తెలంగాణ ఐటీ, పరిశ్రమల శాఖ మంత్రి కే.తారకరా మారావుతో సర్ఫేస్ మెజర్ మెంట్ సిస్టమ్స్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ ప్రొఫెసర్ డారిల్ విలియమ్స్, గ్లోబల్ ఛానల్ మేనేజ్‌మెంట్ & ఇంటర్నేషనల్ సేల్స్ మేనేజర్ డానియల్ విల్లాలోబోస్, లండన్ లోని ఇండియా ఆపరేషన్స్ డైరెక్టర్ సయ్యద్ కుతుబుద్దీన్ లు సమావేశమయ్యారు. తమ కంపెనీ ప్రణాళికలు, పరిశోధనలను మంత్రి కేటీఆర్ కు వివరించారు. తెలంగాణ రాష్ట్ర ప్రగతి శీల, పారిశ్రామిక అనుకూల విధానాలే హైద రాబాద్‌లో తమ అత్యాధునిక పార్టికల్ క్యారెక్టరైజేషన్ లాబొరేటరీని ఏర్పాటు చేయడా నికి కారణమని సర్ఫేస్ మెజర్ మెంట్ సిస్టమ్స్ మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ ప్రొఫెసర్ డారిల్ విలియమ్స్ చెప్పారు. తమలాంటి కంపెనీల పెట్టుబడులకు ఇండియా ఆకర్షణీయ గమ్యస్థానమన్నారు. పార్టికల్ క్యారెక్టరైజేషన్ ల్యాబొరేటరీ (హైదరాబాద్) భారతదేశం లోనే కాకుండా ప్రపంచవ్యాప్తంగా ఉన్న అన్ని ప్రముఖ ఫార్మాస్యూటికల్ కంపెనీలతో కలిసి పనిచేస్తుందన్నారు. ఈ ల్యాబ్ తో తెలంగాణ ఫార్మా రంగం ప్రతిష్ట అంతర్జాతీయంగా మరింత పెరుగుతుందన్నారు. తమ కంపెనీకి యునైటెడ్ కింగ్‌డమ్ తో పాటు జర్మనీ, అమెరికా, చైనా, ఇండియాలో యూనిట్లు ఉన్నాయని తెలిపారు. అపార నైపుణ్యం కల శాస్త్రవేత్తలు తమతో కలిసి పనిచేస్తున్నారని చెప్పారు. హైదరాబాద్ లాంటి పారిశ్రామిక అనుకూలతలు ఉన్న నగరంలో తమ ల్యాబ్ ను ఏర్పాటుచేయడం సంతోషంగా ఉందన్నారు. హైదరాబాద్ ఫార్మారంగంలో ప్రవేశించబోతున్న సర్ఫేస్ మెజర్ మెంట్ సిస్టమ్స్ కు మంత్రి కేటీఆర్ ధన్యవాదాలు తెలిపారు. దేశంలో ఇప్పటివరకు ఎక్కడా లేనివిధంగా అత్యాధునిక సౌకర్యాలతో హైదరాబాద్ లో ల్యాబ్ ను ఏర్పాటు చేయడం ఫార్మా రంగంలో హైదరాబాద్ కు ఉన్న తిరుగులేని ఆధిపత్యానికి నిదర్శనమన్నారు. ఫార్మాలో దేశంలో ఏ రాష్ట్రానికి లేనటువంటి అనుకూలతలు, ప్రత్యేకతలు హైదరాబాద్ కు ఉన్నాయనా న్రు. తెలంగాణ ప్రభుత్వం తరపున సర్ఫేస్ మెజర్ మెంట్ సిస్టమ్స్ కు కావాల్సిన సహాయ సహకారాలు అందిస్తామని తెలిపారు. ఈ సమావేశంలో పరిశ్రమలు, వాణిజ్య శాఖ ప్రిన్సిపల్ సెక్రటరీ జయేష్ రంజన్, తెలంగాణ ప్రభుత్వ లైఫ్ సైన్సెస్ డైరెక్టర్ శక్తి ఎం నాగప్పన్ కూడా పాల్గొన్నారు.

టీఆర్ఎస్ రాజ్యసభకు అభ్యర్థులు ఖరారు

హైదరాబాద్, మే 18: టీఆర్ఎస్ రాజ్యసభ అభ్యర్థుల పేర్లను సీఎం కేసీఆర్ ఖరారు చేశారు. టీఆర్ఎస్ పార్టీ రాజ్యసభ అభ్యర్థులుగా నమస్తే తెలంగాణ దినపత్రిక ఎండీ దీవకొండ దామోదర్ రావు, హెటిరో అధిపతి డాక్టర్ బండి పార్థసారథి రెడ్డి, వద్దిరాజు రవిచంద్ర(గాయత్రి రవి) పేర్లను సీఎం కేసీఆర్ వెల్లడించారు.

దీవకొండ దామోదర్ రావు జీవిత నేపథ్యం..

జగిత్యాల జిల్లా బుగ్గారం మండలం మద్దునూరుకు చెందిన దీవకొండ దామోదర్ రావు తెలంగాణ ఉద్యమం ప్రస్థానంలో తొలినాళ్ల నుంచి నేటి ముఖ్యమంత్రి.. నాటి ఉద్యమ నాయకుడు కేసీఆర్ వెంట నడిచిన వ్యక్తుల్లో ఒకరు. 2001 నుంచి టీఆర్ఎస్ పార్టీలో పలు హోదాల్లో పని చేశారు. పొలిట్ బ్యూరో సభ్యుడిగా, ప్రధాన కార్యదర్శిగా, పార్టీ సెక్రటరీ ? ఫైనాన్స్‌గా వ్యవహరించారు. తెలంగాణ ప్రత్యేక రాష్ట్ర మలిదశ ఉద్యమంలో క్రియాశీల పాత్ర పోషించిన టీ న్యూస్, నమస్తే తెలంగాణ పత్రికల స్థాపనలో ఆయనది ప్రధాన భూమిక. తెలంగాణకు సొంత మీడియా సంస్థలు ఉండాలని నాటి ఉద్యమ నేత కేసీఆర్‌కు వచ్చిన ఆలోచనలకు అనుగుణంగా రెండు మీడియా సంస్థలను నెలకొల్పడంలో దామోదర్ రావు తన సహకారం అందించారు. తెలంగాణ బ్రాడ్‌కాస్టింగ్(టీ న్యూస్ చానెల్)కు తొలి మేనేజింగ్ డైరెక్టర్‌గా వ్యవహరించిన దామోదర్ రావు.. ప్రస్తుతం డైరెక్టర్‌గా కొనసాగుతున్నారు. తెలంగాణ ఉద్యమం ఉవ్వెత్తున కొనసాగుతున్న సమయంలోనే తెలంగాణ పబ్లికేషన్స్‌ను ఏర్పాటు చేయాలని సీఎం కేసీఆర్ తలచిన వెంటనే దాని ఏర్పాటుకు చర్యలు తీసుకున్నారు. తెలంగాణ పబ్లికేషన్స్(నమస్తే తెలంగాణ, తెలంగాణ టుడే దినపత్రికలు) కు చైర్మన్, మేనేజింగ్ డైరెక్టర్‌గా వ్యవహరిస్తున్నారు. 1958 ఏప్రిల్ 1న జన్మించిన దామోదర్ రావుకు భార్య, కూతురు, కుమారుడు ఉన్నారు.

పార్థసారథిరెడ్డి.. ఫార్మసీ టు పార్లమెంట్..

ఖమ్మం జిల్లా సత్తుపల్లికి చెందిన బండి పార్థసారథిరెడ్డి హెటిరో డ్రగ్స్ వ్యవస్థాపకుడు. వేంసూరు మండలం కందుకూరు గ్రామంలో జన్మించిన పార్థసారథిరెడ్డి కందుకూరులో డిగ్రీ పూర్తి చేసి ఓ ప్రయివేటు కంపెనీలో పని చేస్తూనే హెటిరో సంస్థను స్థాపించారు. తన సంస్థ ద్వారా దాదాపు పదీ వేల మందికి పైగా ఉద్యోగులకు ఉపాధి కల్పిస్తున్నారు. స్వగ్రామమైన కందుకూరులో కల్యాణమండపం, సాయిబాబా దేవాలయాన్ని నిర్మించారు. పలు విద్యాసంస్థలు స్థాపించి విద్యావేత్తగా సేవలందిస్తున్నారు. ఖమ్మం జిల్లాలోని పలు గ్రామాల్లో జరిగే అనేక కార్యక్రమాలకు గుప్తదానాలు చేస్తారని పార్థసారథిరెడ్డికి పేరు ప్రతిష్టలున్నాయి. ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాల్లో విరివిగా పాల్గొనే పార్థసారథిరెడ్డికి భార్య, కుమారుడు ఉన్నారు.

'ఆకుపచ్చని వీలునామా'.. ఆవిష్కరించిన సీఎం కేసీఆర్

హైదరాబాద్, మే 18: తెలంగాణ సాహిత్య అకాడమి చైర్మన్ జూలూరు గౌరీశంకర్ సంపాదకత్వంలో పలువురు రచయితలు రాసిన వ్యాసాలతో రూపొందించిన 'ఆకుపచ్చని వీలునామా' అనే పుస్తకాన్ని ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ బుధవారం ఆవిష్కరించారు. ఈ సందర్భంగా తొలి కాపీని పద్మశ్రీ తిమ్మక్కకు కేసీఆర్ అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా సీఎం కేసీఆర్ మాట్లాడుతూ.. మొక్క నాటడమనేది ఒక కార్యక్రమం కాదని, అది మనల్ని, మన భవిష్యత్తు తరాలను బతికించే మార్గమని అన్నారు. ఆ బాధ్యత కోసం తన జీవితాన్ని అంకితం చేసిన పద్మశ్రీ తిమ్మక్కను మించిన దేశభక్తులు ఎవరూ లేరని కొనియాడారు. ఆమె ఆయురారోగ్యాలతో ఉండాలని కోరుకున్నారు. మంచి పనిలో నిమగ్నమైతే, గొప్పగా జీవించొచ్చని, మంచి ఆరోగ్యంతో ఉంటారనటానికి పద్మశ్రీ తిమ్మక్క నిలువెత్తు నిదర్శనమని, అందరూ ఆ బాటలో నడవాలని కేసీఆర్ ఆకాంక్షించారు.

ప్రాంతీయ పార్టీలే దూసుకెళ్తాయి: ఎమ్మెల్సీ కవిత

హైదరాబాద్, మే 18: ప్రాంతీయ పార్టీలకు స్పష్టమైన ఎజెండా ఉందని టీఆర్ఎస్ పార్టీ ఎమ్మెల్సీ కవిత అన్నారు. ఇవాళ ఆమె ఓ మీడియా సంస్థతో మాట్లాడారు. ప్రజల సంక్షేమం కోసం ప్రాంతీయ పార్టీలకు నిర్దిష్టమైన ఎజెండా ఉందని, రాహుల్ గాంధీ ఈ విషయాన్ని అర్థం చేసుకోవాలని, ఎందుకంటే మహారాష్ట్రలో వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నారని, ప్రాంతీయ పార్టీ సపోర్ట్‌తోనే అక్కడ వాళ్లు అధికారంలో ఉన్నట్లు ఎమ్మెల్సీ కవిత తెలిపారు. మహారాష్ట్రలో ఇప్పుడు కాంగ్రెస్ పార్టీ ఓ తోక పార్టీగా మారిందని, రాబోయే రోజుల్లో దేశంలోనూ ఆ పార్టీ తోక పార్టీగా మిగులుతుందని, ప్రాంతీయ పార్టీలే సారథ్య బాధ్యతలు వహిస్తూ దేశానికి దిశానిర్దేశం చేస్తాయని ఎమ్మెల్సీ కవిత పేర్కొన్నారు.

పార్టీలో ప్రక్షాళన చేపట్టాలని కాంగ్రెస్ నిర్ణయించిందని.. దేశంలో నిరుద్యోగం పెరిగిందని, మతపరమైన సహనం లోపించిందని, ఈ నేపథ్యంలో ప్రాంతీయ పార్టీల విజయంపై కాంగ్రెస్ అసూయ వ్యక్తం చేసినట్లు ఆమె వెల్లడించారు. మెరుగైన పాలన అందించాము కాబట్టే తాము సక్సెస్ అయినట్లు ఆమె తెలిపారు. కాంగ్రెస్ పార్టీ తరహాలో తమకు నాయకత్వ సంక్షోభం లేదని ఎమ్మెల్సీ కవిత స్పష్టం చేశారు.

వృక్షమాత తిమ్మక్కను సన్మానించిన సీఎం కేసీఆర్

హైదరాబాద్, మే 18: వృక్షమాత, ప్రకృతి పరిరక్షకులు, ప్రముఖ పర్యావరణవేత్త, పద్మ శ్రీ తిమ్మక్కను ముఖ్యమంత్రి కేసీఆర్ ఘనంగా సత్కరించి, జ్ఞాపికను అందజేశారు. కర్ణాటకకు చెందిన సాలుమరద తిమ్మక్క(110) ఇవాళ ప్రగతి భవన్‌లో సీఎం కేసీఆర్‌ను మర్యాదపూర్వకంగా కలిశారు. ఈ సందర్భంగా పల్లె, పట్టణ ప్రగతి సమీక్షా సమావేశానికి తిమ్మక్కను కేసీఆర్ స్వయంగా తీసుకెళ్లారు. ఈ సమావేశానికి హాజరైన మంత్రులు, అధికారులకు తిమ్మక్కను కేసీఆర్ పరిచయం చేశారు.

కేసీఆర్‌పై తిమ్మక్క ప్రశంసలు

తెలంగాణ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి సీఎం కేసీఆర్ ఎంతో కృషి చేస్తున్నారని తిమ్మక్క కొనియాడారు. కేసీఆర్ సారథ్యంలో తెలంగాణ రాష్ట్రం వ్యవసాయం, అటవీ తదితర రంగాల్లో దేశానికే తలమానికంగా నిలవడం పట్ల ఆమె సంతోషం వ్యక్తం చేశారు. రాష్ట్రానికి అవసరమైన మేరకు మొక్కలు అందజేస్తానని సీఎంకు తెలిపారు. పర్యావరణ పరిరక్షణ కోసం తిమ్మక్క పడుతున్న తపన.. అక్కడున్న వారందరిలో స్ఫూర్తిని నింపింది.

మొక్కల్నే పిల్లలుగా భావించి..

బీబీసీ ఎంపిక చేసిన 100 మంది ప్రభావశీల మహిళల జాబితాలో తిమ్మక్క కూడా నిలిచారు. పెళ్లైన 25 సంవత్సరాల వరకు కూడా సంతానం కలగకపోవడంతో మొక్కల్నే పిల్లలుగా భావించి, పచ్చదనం పర్యావరణ హితం కోసం తాను పనిచేస్తున్నారు. తిమ్మక్క అందించిన సేవలకు గాను కేంద్ర ప్రభుత్వం పద్మశ్రీ అవార్డుతో సత్కరించింది.

వనజీవి రామయ్యకు అండగా ఉంటాం: మంత్రి హరీశ్ రావు

హైదరాబాద్, మే 18:రోడ్డు ప్రమాదంలో గాయపడిన వనజీవి రామయ్యకు అన్ని విధాలుగా అండగా ఉంటామని మంత్రి హరీశ్ రావు చెప్పారు. ఖమ్మం ప్రభుత్వ దవాఖానలో చికిత్స పొందుతున్న రామయ్య ఆరోగ్య పరిస్థితి గురించి హాస్పిటల్ ప్రధాన వైద్యాధికారులను అడిగి తెలుసుకున్నారు. ఆయనకు మెరుగైన చికిత్స అందించాలని అధికారులను ఆదేశించారు. రామయ్యకు అన్నివిధాలుగా అండగా ఉంటామని ఆయన కుటుంబ సభ్యులకు మంత్రి హరీశ్ హామీ ఇచ్చారు.

బుధవారం ఉదయం వనజీవి రామయ్య.. ఖమ్మం జిల్లాలోని పల్లెగూడెంలో మొక్కలకు నీళ్లు పోసేందుకు బైక్‌పై వెళ్తున్నారు. ఈ క్రమంలో రోడ్డు దాటుతుండగా మరో బైక్ వచ్చి ఆయనను ఢీకొట్టింది. దీంతో ఆయన కాలికి గాయాలయ్యాయి. స్థానికులు ఆయనను ఖమ్మం ప్రభుత్వ దవాఖానకు తరలించారు. వైద్యులు ఆయనకు ఐసీయూలో చికిత్స అందిస్తున్నారు.

ఎంపీ సంతోష్ కుమార్ ఆరా..

కాగా, పద్మశ్రీ వనజీవి రామయ్య ఆరోగ్యంపై ఎంపీ సంతోష్ కుమార్ ఆరా తీశారు. ఖమ్మం ప్రభుత్వ దవాఖాన వైద్యులతో మాట్లాడిన ఆయన రామయ్య ఆరోగ్యం మెరుగయ్యేందుకు అవసరమైన వైద్య సహాయం అందించాలని కోరారు.

విచారం వ్యక్తంచేసిన మంత్రి అజయ్

వనజీవి రామయ్య ప్రమాదానికి గురవడం పట్ల మంత్రి పువ్వాడ అజయ్ కుమార్ విచారం వ్యక్తం చేశారు. రామయ్యకు మెరుగైన వైద్యచికిత్సలు అందించాలని వైద్యులను ఆదేశించారు. ఆరోగ్య పరిస్థితిపై ఫోన్ ద్వారా వివరాలు అడిగి తెలుసుకున్నారు.

రోడ్డు ప్రమాదంలో రామయ్య కుడికాలుకు తీవ్ర గాయాలయ్యాయని వైద్యులు పేర్కొన్నారు. ఆయన ఆరోగ్యానికి సంబంధించిన సమాచారం ఎప్పటికప్పుడు తనకు అందించాలని డాక్టర్లకు స్పష్టం చేశారు.

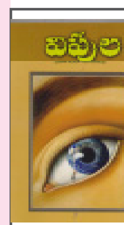

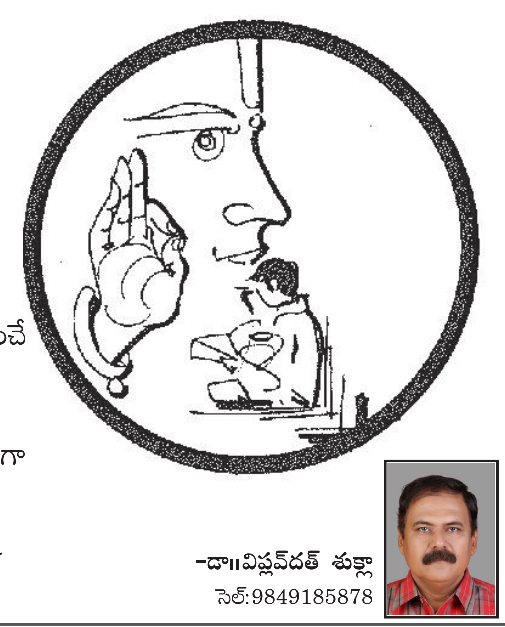

చీకటి బ్రతుకుల్లో
వెన్నెల ప్రేమల్ని పంచే
ఉపాధ్యాయులు-
చిరు దీపాల్ని
ప్రచండ సూర్యులుగా
రూపుదిద్దగలరు!
మరో ప్రపంచాన్ని
సృష్టించగలరు!

-డా॥విష్ణుదత్ శుక్లా
సెల్:9849185878

నేటినిజం
సాహితీ కెరటాలు
E-mail : netinijam93@gmail.com website: www.netinijam.com

నిజం

నేను నాదంటూ గిరి గీసుకుని నలుగురిలో కలవలేనపుడు...
అన్నీ దూరమే.. మిగిలేది ఒంటరితనమే...
చిత్రించిన లక్ష్మణరేఖను చిరునవ్వుతో ఛేధించి చూడు..
చుట్టూ ఉన్నవారందరూ నీవారే అనిపించకపోరు...

-విజయ రామగిరి, 9949043229

గజల్

కోట్ల కొలది ధనమున్నా మట్టిలోకి చివరికి
దేహమెంత అందమున్న కట్టెపైకి చివరికి.

అన్ని నావె అనుకుంటూ ఆశనింత వదలక
ఆయువెళ్లి పోయినాక మింటిలోకి చివరికి.

నీటి బుడగ జీవితాన్ని యెన్నినాళ్ళు గడిపిన
బరువెక్కిన గుండెనీరు కంటిలోకిచివరికి.

బంధువర్గ మంత చేరి బాసలెన్ని యాడిన
బంధాలను తెంచుకుంటు కాటిలోకి చివరికి.
శాశ్వతంగ లోకంలో నిలిచేదీ శ్రీగన
నిత్యమైన సత్యమైన మాట ఒకటి చివరికి.

-గణపురం పరమేశ్వర్
7013333911

సత్యం ఒక్కటే

యవ్వనం మిసమిసలు
తరలి వెళ్ళే తరంగాలే.
సుఖసంతోషాలు
క్షణకాల తటిల్లతలా తాత్కాలికమే
బంధాలు, అనుబంధాలు
మనిషి జీవిత కాలమే.

అందం ఐశ్వర్యం
కాలానుగుణంగా
అడ్రస్ కోల్పోయేవే.
కీర్తి ప్రఖ్యాతులు
కాలగర్భంలో కలిసిపోయేవే.
సౌకర్యాలు విలాసాలు
జీవితాకాశాన
అందాల మేఘాల్లా
అలా వచ్చి ఇలా వెళ్లిపోయేవే.
ఏ కాలంలోనైనా
ఏ మతంలోనైనా
భాషలు ఎన్నైనా
సంస్కృతులు వేరైనా
సత్యం ఒక్కటే
ఎల్లప్పుడూ శాశ్వతం
సమకాలీనం, సర్వకాలీనం
మార్పులకు అతీతం.

-ఆచార్య కదారు వీరారెడ్డి
9392447007

నా ఊరు

ఏకశిలా నగరానికి
ఎంత దూరమో నా ఊరు
నా ఊరు చుట్టూరా కాన కాపలదారు
పూలగాలి సోకి పులకించినా నా ఊరు
అడవి గాలి సోకి అందమొచ్చె
తరుల శాఖలన్నీ తలనిండా పూలెట్టి
బాటసారికి బహుసువాసనలు చిమ్మ
ముడుచుక పోయినా సందు దారుల్లోన
మేషకంఠల ధ్వనులే
మెందు నా పల్లెనా
పచ్చ పచ్చని పైరు మెట్టపంటల తోడ
పసిడి పైటను
చుట్టుకొని పరవశించిన నా ఊరు
నక్సలాజానికి జిల్లాలో నారుపోసి
తూటాను లాఠీని ప్రతిఘటిస్తూ
కుత్తుకానిందార కత్తులను దాచుకొని
దొరతనానికి కంపరం పుట్టించి
కొవ్వొక్కెన నరాల కొంపముంచె
శ్రమజాతి చెమటతొ
తడిసిన నా ఊరు
నల్లబంగారు గనులతో
నవ్వుచుండెను నేడు
నిర్బంధాన్ని పెకిలించి
స్వేచ్ఛకు తావిచ్చి
సుత్తి కొడవళ్ళతో ప్రజల కాపుకాస్తూ
తన శక్తిని భూమిపై పరచి
తన యుక్తితో అవనిపై నిలచి
ఋషిలు జీవిస్తుంది నా ఊరు
కృషితో పయనిస్తుంది నా ఊరు
అనంత చరిత్ర పుటలపై నా ఊరు
అడుగులు తిరిగి చూసుకుంటుంది.

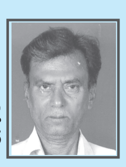

- గజవెల్లి
సెల్: 8985754016

నైజం

మూడు వంతులు ఉప్పు నీరు
ఒక వంతు మంచి నీరు
ఈ భూమ్మీద.

మూడు వంతులు స్వార్థం
ఒక వంతు నిస్వార్థం
ఈ గడ్డమీద

-వి.సూర్యారావు
92469 11234

వాటరే మ్యాటర్

దాహమంతా
క్యాన్లల్లో బంధీ అయ్యింది
పట్నం పల్లే తేడా లేకుండా
మినరల్ బాటిల్ ఊరేగుతున్నాయి
చెలిమె లోని తీయదనం
బిందె నీళ్ల లోని స్వచ్ఛధనం
డబ్బులతో బాటిల్ గొంతుల్లో
వెక్కిరిస్తూ వాటర్ అరుపులతో
ఆటోల్లో.....
ప్రతి ఇంటికి తిరుగుతూ
ఇప్పుడు ధర కాదు
నీళ్లే గగనం
ఇప్పుడు ఏదీ కాదు
దాహం తీరడమే మార్గం
ఎంత వారైనా క్యాన్ మోయాల్సిందే
బండి మీదనో నెత్తి మీదనో
వాటర్ క్యాన్ మోసే వ్యాన్
ఇంటింటికి తిరుగుతూ
ప్రశ్నిస్తూ.....
ఇంటి పడుచులను
నీళ్ల బిందెలను
అదిగో.......
ఆడపడుచు ఎదురుచూస్తున్నది
ప్రతి వాహన చప్పుడును
తదేకం గా పనులన్నీ పక్కనెట్టి
వింటున్నది
నా పల్లె పై మినరల్
ప్రేమను మించి పోతున్నది
దాహార్తి ని డబ్బులతో
జమజేసుకెళ్తున్నది
వాహనాల్లో నీళ్ల పేరా
ఫిల్టర్ యంత్రాల్లో పల్లెను పట్నాన్ని
బంధీ చేసింది
ఇక ఒక్క రోజు క్యాన్ ఆటో
రాకుంటే మరొక్క రోజు క్యాన్
మనకు అందకుంటే
బావులు నల్లలన్నీ దీనమవుతాయి
ఇంటి పనులన్నీ లయ తప్పుతాయి
బిందెలన్ని చప్పుడు చేస్తాయి
నా పల్లె ఊపిరి ఇప్పుడు
మినరల్ వాటర్
నా పట్నం పు శ్వాస ఇప్పుడు
మినరల్ క్యాన్
మనందరి శ్వాస ను బిగబట్టిన
మ్యాటర్ వాటర్ క్యాన్
ఇప్పుడు వాటరే
అందరి మ్యాటర్

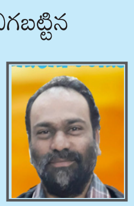

- సిరిసిల్లా గఫుర్ శిక్షక్
9849062038

యుద్ధం

సామాన్యుల చావు కేకలు
కరిగించవు కరకు గుండెలను...

అస్త్ర సన్యాసం పుచ్చుకోని
ఉక్రెయిన్ ఆత్మాభిమానం!

ఆయుధాలకు ఆజ్యం పోస్తున్న
అమెరికా మిత్ర బృందం!

మాయల పుతిన్ చూపుతున్న
అణువస్త్రపు మూడో కన్ను?

మూడో ప్రపంచ యుద్ధమా!
అంటూ ముక్కున వేలేసుకుంటున్న
వర్తమాన దేశాలు!

పొంచి వున్న అణు ముప్పుపై
కలసి కట్టుగా స్పందించాలి
వసుధైక కుటుంబం..!

-బొల్లారపు బాబన్న
9440654583

ఘంటారావం

ప్రాణం మీదికొస్తేనే
పాము కాటు వేస్తుంది
చేటు చేయకున్నా
స్వార్థం వేటు వేస్తుంది.

అమ్మ ఒడిలో ఆదమరచి
నిదురిస్తే ఆనందం
బోసినవ్వుల పసిపాపను
స్పర్శిస్తే ఆనందం.

విన్నదంతా
వాస్తవమనుకుంటే ఎలా?
వ్యతిరేకించే ఆలోచనల్ని
వినాలి కదా.

-గంటా మనోహర్‌రెడ్డి
సెల్:9949992964

చిట్టి వాక్యాల్లో కొండంత సారం

చిట్టి వాక్యాల్లో కొండంత సారాన్ని చూపే నానీలను రచించి తన ప్రత్యేకతను నిలుపుకున్నారు ప్రముఖ కవయిత్రి నెల్లుట్ల రమాదేవి. సుప్రసిద్ధ కవి ఆచార్య ఎన్. గోపి ప్రవేశపెట్టిన ఈ చిట్టి కవితారూపంలో రమాదేవి రచించిన నానీలు పాఠకులను ఆలోచనల్లో ముంచెత్తుతాయి. వినోదాత్మకంగానూ ఉంటాయి. వెయ్యి వాక్యాల సారాంశాన్ని క్లుప్తంగా అందిస్తాయి. భాషాపరంగా ఉత్తమ స్థాయిలో నిలబడతాయి. 'పన్నుల' ప్రపంచాన్ని కన్నులకు రమణీయంగా చూపిస్తాయి. ఆమె రాసిన నానీల సంకలనం 'చినుకులు' పాఠకుల మదిలో భావ ప్రకంపనలను సృష్టిస్తుంది.

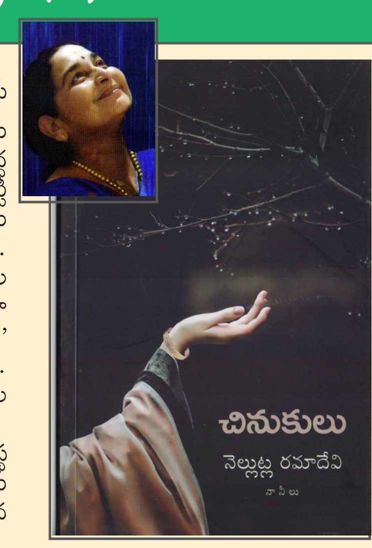

ఉపాధి మార్గంలో సమకాలీన కుటుంబ వ్యవస్థ ఛిన్నాభిన్నమైంది. కనిపెంచిన తల్లిదండ్రుల ఊసును మారిచే పిల్లలెందరో! ఈ విషయాన్ని తన నానీలలో చూపారు రమాదేవి.

కుక్కకు బ్రెడ్
కారుకు షెడ్
అమ్మానాన్నలకు
ఏదీ బెడ్, ఫుడ్?

ప్రపంచం భౌతిక సుఖాలకు ప్రాధాన్యత ఇస్తోంది. తనను కన్నవారిని మరిచిన మనిషి తాను కొన్నవాటిని ప్రాణంగా చూసుకుంటున్నాడు. ఇదే విషయాన్ని క్లుప్తంగా పై పంక్తుల్లో పేర్కొన్నారు రమాదేవి. కుక్కను, కారును ప్రాణప్రదంగా చూసుకునే పిల్లలు తల్లిదండ్రుల విషయానికి వచ్చేసరికి బాధ్యతలను మర్చిపోతున్నారని విమర్శించడం ఈ పంక్తుల్లో కనబడుతుంది.

వస్తువుల్లా తల్లిదండ్రులను కూడా పంచుకుంటున్న కాలం. జీవితమంతా కుటుంబానికే అంకితం చేసే తండ్రి ఉద్యోగ విరమణ తర్వాత కొడుకులకు పనికి రాని వస్తువవుతాడు. తల్లికే జై కొట్టే తనయులెందరో! దీనికి కారణం తల్లిపై ప్రేమ కాదు. మరేదో కారణం ఉంది. ఆ గుట్టు విప్పి చెప్పారు రమాదేవి.

పుత్రులకు నాన్నొద్దు
అమ్మే కావాల్ట-
పనికి ఆహార పథకమా
మజాకా!

అమ్మయితే వంట పనికి, ఇంటి పనికి పనికి వస్తుందన్న అభిప్రాయం చాలా మంది పిల్లలది. ఈ అభిప్రాయంతో తండ్రి పనికిరానివాడవుతున్నాడు.

ఈ రోజుల్లో పిల్లలు రెక్కలొస్తే చాలు విదేశాలకు పరుగెడుతున్నారు. కాసుల వేటలో యువత దేశానికి వీడ్కోలు చెప్తోంది. ఈ విషయాన్నే తన నానీల్లో ప్రస్తావిస్తారు ఈ కవయిత్రి.

రెక్కలొచ్చిన పిల్లలు
ఛలో విమానాశ్రయం
ఇప్పుడు దేశమే
వృద్ధాశ్రమం!

బ్రెయిన్ డ్రెయిన్ పై వచ్చిన చక్కటి కవితల్లో ఇది కూడా ఒకటిగా భావించవచ్చు. యువత విదేశాలకు ప్రయాణమైతే మిగిలిపోయేది వృద్ధులే కదా! అందుకే దేశం వృద్ధాశ్రమంగా మారిపోయిందని వ్యాఖ్యానిస్తారు రమాదేవి.

ఉద్యోగాల వెతుకులాటలో విదేశాలకు పయనమైన యువకులు అక్కడే స్థిరపడిపోతున్నారు. వారి సంతానమూ అక్కడివారే అవుతున్నారు. అమెరికాలో పుట్టినా మనుమల్లో ఉండేది మన రక్తమేనని విస్పష్టంగా చెప్పారు.

అమెరికాలో పుట్టే
పిల్లలకు పౌరసత్వం
మారుతుందా
మన రక్తం!

చాలా మంది మధ్యవయస్కుల విదేశీయానం ఇప్పటి నయా ట్రెండ్. దీనికి కారణం టూరిజమో విద్యాభ్యాసమో కాదు. మరెందుకో కింది పంక్తులు చదివితే తెలుస్తుంది.

శీతాకాలం
వలసపక్షులు
ప్రవాస బిడ్డ ప్రసవానికి
అమ్మ పక్షులు

శీతాకాలం ఒక ప్రాంతం నుండి మరో ప్రాంతానికి వలస వెళ్ళే పక్షులతో తల్లులను పోలుస్తారు కవయిత్రి.

అమ్మపై ఇప్పటికే చాలా మంది చాలా రకాలుగా కవితలు రాశారు. రమాదేవి కూడా అమ్మపై నానీలు రాశారు. కానీ ఇప్పుడు వాటిని ప్రస్తావించడం లేదు. అమ్మమ్మపై రమాదేవి రాసిన నానీ చూద్దాం.

సూర్యుడి స్కూల్ బస్ వస్తే
మబ్బు చీరలో
శశిని దాచే
ఆకాశం అమ్మమ్మ

అమ్మమ్మను ఆకాశంతో పోల్చడం ఇక్కడ కనబడుతుంది. మనుమడు చంద్రుడట. సూర్యుడొచ్చినప్పుడు చంద్రుడు మాయమవుతాడు కదా. అలా సూర్యుడి బస్సు వచ్చినపుడు అమ్మమ్మ చీర మబ్బుగా మారి మనుమడిని కప్పేసిందట.

బాల్యంపై రమాదేవి రాసిన నానీలు ఆకర్షిస్తాయి.

రాత్రి కాకమునుపే
నక్షత్రాలు వచ్చాయి
సాయంత్రం
బడి వదిలారు!

ఈ పంక్తుల్లో బాల్యం అని గానీ బాలలు అనిగానీ ఎక్కడా లేకపోవడం గమనార్హం. బడి వదిలిప్పుడు బిలబిలమంటూ బయటికి వచ్చే బాలలు రాత్రి కాకుండానే వచ్చేసిన నక్షత్రాలని కవయిత్రి భావన. ఇలాంటి మరెన్నో నానీలను బాల్యంపై రాశారు రమాదేవి.

రవిని భువి
నిద్రపుచ్చి రాత్రంతా
పొద్దున్నే ఆకాశం బడికి
అప్పగింత

ఇక్కడ తల్లిని భూదేవి తోనూ తనయుడిని సూర్యుడితోనూ పోల్చడం కనబడుతుంది. రాత్రంతా భూదేవి సూర్యుడిని నిద్ర పుచ్చి ఉదయాన్నే ఆకాశానికి అప్పగించడమనే అంశాన్ని పోలికగా తెచ్చి, బాలుడిని రాత్రంతా నిద్రపుచ్చిన తల్లి ఉదయాన్నే పాఠశాలకు పంపే అంశాన్ని చెప్పారు.

సామెతలను, లోకోక్తులను, జాతీయాలను అవసరం మేరకు చెప్పవలసిన అంశానికి సాధికారతను, శక్తిని అందించేందుకు ఉపయోగించుకుంటారు ఈ కవయిత్రి. ఉదాహరణకు కింది పంక్తులు చూద్దాం.

కూర్చునే కొమ్మ నరికితే
మూర్ఖుడు
గర్భంలో పిల్లని చంపితే
రాక్షసుడు

భ్రూణహత్యలపై వచ్చిన చక్కటి కవిత ఇది. మరి కొన్ని పంక్తులను పరిశీలిద్దాం.

బతికుంటే బలుసాకు
పాత సామెత!
ఆయుష్షు కోసం
ఆకులే నేటి మేత!

ఆరోగ్యం కోసం ప్రకృతిపరంగా ఉన్న సహజమైన ఆకులను ఉపయోగించే వైద్య విధానాలపై రమాదేవి రాసిన కవిత ఇది. ఇలాంటి మరెన్నో కవితలను రమాదేవి రాశారు.

పిట్ట అద్దాన్ని పొడవడం చాలా మందిమి చూసి ఉంటాం. అందులోనూ ఏదైనా సందేశం కనబడుతుందా? రమాదేవి దృక్కోణం వేరు. అందుకే ఈ విషయం లోనూ ఒక సందేశం ఆమెకు కనబడుతుంది. ఈ దృక్కోణమే ప్రత్యేకత కలిగిన కవయిత్రిగా ఆమెకు పేరు తెచ్చిపెట్టింది.

పిట్ట
అద్దాన్ని పొడుస్తోంది
మనిషికీ అదే కావాలి-
ఆత్మ విమర్శ!

ప్రకృతిలో జల చక్రాన్ని అందరం గమనిస్తాం. ఈ కవయిత్రి చూసే చూపులో, చెప్పే పద్ధతిలో ఉండే విలక్షణత వల్ల ఈ ప్రక్రియ ఇలా కవిత్వ రూపంలోకి వచ్చింది.

సముద్రంపై
మేఘం కురిసిన వర్షం
ఉప్పు తిన్నందుకు
తీర్చుకునే ఋణం

ఇక్కడ 'ఉప్పు తినడం' అనే జాతీయ ప్రయోగాన్ని గమనించవచ్చు. సముద్రం నుండి నీటిని స్వీకరించే మేఘం ఆ రుణం తీర్చుకునేందుకు సముద్రంపై వర్షిస్తోందని రమాదేవి చెప్పారు.

ఇదే సందర్భంలో రమాదేవి రాసిన మరో కవిత గుర్తొస్తోంది.

ఉప్పెక్కువయితే
రక్తపోటు
సముద్రానికందుకే
ఆటుపోటు!

సముద్రాన్ని మానవీకరించడం ఈ పంక్తుల్లో కనబడుతుంది. ఉప్పెక్కువైతే బీపీ పెరగడం సాధారణం. సముద్రంలో అంతర్భాగంగా ఉన్న ఉప్పు వల్లే సముద్రం ఆటుపోట్లకు గురవుతోందనడం ప్రత్యేక అంశాన్ని సాధారణ అంశంతో పోలిక తెచ్చి కవిత్వీకరించడం.

రమాదేవి కవితల్లో మరో ప్రత్యేక అంశం భాషాప్రయోగం. పదాలతో 'పన్' చేయడం, పదక్రీడలు ఆమె కవితల్లో కనబడతాయి.

పని చేయడం వల్ల
అనారోగ్యం
పంచేయడం వల్ల
దారిద్ర్యం ఎప్పుడూ రావు

ఇక్కడ 'పని చేయడం', 'పంచేయడం' అనే పదాల సమర్థవంతమైన ప్రయోగం పాఠకులను ఆకర్షిస్తుంది.

మొక్క చెట్టయినా
మూలం తల్లివేరే
పిల్లలు పెద్దయ్యాక
మాత్రం తల్లి వేరే!

ఈ పంక్తుల్లో 'వేరే' అనే పదాన్ని వేర్వేరు అర్థాల్లో ప్రయోగించడం కవయిత్రి నేర్పుకు, సమర్థతకు ఉదాహరణగా నిలుస్తుంది. లోకరీతిని తనదైన శైలిలో చెప్పడం రమాదేవి కవిత్వంలో కనబడే ప్రత్యేకాంశం.

నట్టిల్లయినా
నెట్ ఇల్లయినా ఒకటే!
మదర్ బోర్డు పోతే
చీకటే!

తల్లి ప్రాముఖ్యతను తెలియజేసె కవిత ఇది. తల్లి లేకపోతే ఇంటికి చీకటే అనే అర్థంతో పాటు మదర్ బోర్డు లేకుంటే కంప్యూటర్ పనికిరాదని చెప్పడం మరో అర్థం.

ఇప్పటికే తెలుగు విశ్వవిద్యాలయ కీర్తి పురస్కారం, ప్రతిభాపురస్కారం, సుశీలా నారాయణరెడ్డి పురస్కారం వంటి అనేక అవార్డులు పొందిన రమాదేవి రాసిన 'చినుకులు' నానీల సంకలనం పాఠకులను ఆకర్షించే శైలితో కూడుకొని ఉంది. భాషాపరంగా, వస్తుపరంగా ఉత్తమ స్థాయిలో నిలబడే కవిత్వం ఈ సంకలనంలో ఉంది. చిన్న చిన్న వాక్యాల్లో అనంత సారాన్ని నిక్షిప్తం చేసుకున్న నానీలివి.

ప్రతులకు: అపురూప పబ్లిషర్స్
ప్లాట్ నుం.494/ఎ. రోడ్ నెం.22
జూబ్లీ హిల్స్,
హైదరాబాద్-500 033.
సెల్: 9440622781

-డాక్టర్ రాయారావు
సూర్యప్రకాశ్ రావు,
9441046839

కందేపి బాలసాహిత్యం అద్భుతం-ఆచార్య పద్మశ్రీ కొలకలూరి ఇనాక్

బాలల కోసం డా॥ కందేపి రాణిప్రసాద్ సృష్టించిన సాహిత్యం అద్భుతమని పద్మశ్రీ కొలకలూరి ఇనాక్ పేర్కొన్నారు. అంగల కుదిటి సుందరాచారి ఛారిటీస్ ఆధ్వర్యంలో హైదరాబాద్ ఎన్జీవోస్ నేట్‌వర్క్ కార్యాలయంలో సాహిత్య కళాసేవారంగాల ప్రముఖులకు జాతీయ పురస్కారాల ప్రదానోత్సవం పుస్తకాల సమీక్ష సమావేశం ప్రముఖులకు జాతీయ పురస్కారాల ప్రదానోత్సవం పుస్తకాల సమీక్షా సమావేశం జరిగింది. ప్రముఖ కవి కళారత్న బిక్కి కృష్ణ అధ్యక్షత జరిగిన ఈ సభలో పద్మశ్రీ కొలకలూరి ఇనాక్ ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొన్నారు. డా॥ కందేపి రాణిప్రసాద్ రాసిన 'డాక్టర్ చెప్పిన కథలు' పుస్తకాన్ని కొలకలూరి ఇనాక్ ఆవిష్కరించారు. డా॥ నాళేశ్వరం శంకరం సమీక్షించారు. వాసిరెడ్డి మల్లీశ్వరి, కళాతాటికొండ, డా॥ రాజేశ్, వద్దేపల్లి కృష్ణ, రాణిప్రసాద్ రాసిన 'సౌరభం', 'నా జ్ఞాపకాల్లో అమ్మ', క్వారంటైన్, ద్రాక్షగుర్తులు పుస్తకాలను విశ్లేషించారు. ఈ సందర్భంగా శతచిత్ర నిర్మాత తుమ్మలపల్లి రామ సత్యనారా యణకు సినీ కార్మిక బంధు బిరుదును ప్రదానం చేశారు. డా.వి.డి. రాజగోపాల్, అంజనీకుమారికు సుందరాచారి జీవన సాఫల్య పురస్కారాలు అంద జేశారు. ప్రముఖ రచయితలు డా॥ అమరవాది నీరజ, సలీమ, నస్రీన్‌ఖాన్, శరత్‌సుదర్శి, రమాదేవి, లలిత తదితరుల పుస్తకాలకు జాతీయ పురస్కారాలు అంద జేశారు. బాల సాహిత్యం ద్వారా రాణిప్రసాద్ కృషి చేయడంతోపాటు కవులు, రచయితలను గుర్తించి పురస్కారాలతో సత్కరించడం సుందరాచారికి నిజమైన నివాళులు అర్పించడ మేనని వక్తలు కొనియాడారు. ఈ సందర్భంగా జరిగిన కవి సమ్మేళనం ఆహుతులను అలరించింది.

గ్రంథాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న ఆచార్య కొలకలూరి ఇనాక్. ● రచయిత్రిని సత్కరిస్తున్న అతిథులు. ● సభలో ప్రసంగిస్తున్న బిక్కి కృష్ణ, డా॥నాళేశ్వరం శంకరం, డా॥రాజేశ్.

ఆదర్శవంతమైన కవి యార్లగడ్డ: రాచపాళెం

సభలో ప్రసంగిస్తున్న రాధేయ. ● యార్లగడ్డ రాఘవేంద్రరావుకు పురస్కారం ప్రదానం చేస్తున్న అతిథులు. ● గ్రంథాన్ని ఆవిష్కరిస్తున్న ఆచార్య రాచపాళెం చంద్రశేఖర్ రెడ్డి.

యార్లగడ్డ రాఘవేంద్రరావు నేటి తరానికి ఆదర్శవంతమైన గొప్ప కవి అని కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు గ్రహిత రాచపాళెం చంద్రశేఖర్ రెడ్డి పేర్కొన్నారు. అనంతపురంలోని ఎన్‌జీఓ హోంలో ఉమ్మడిశెట్టి సత్యాదేవి సాహితీ అవార్డు ప్రదానోత్సవాన్ని ఆదివారం ఘనంగా నిర్వహించారు. ముందుగా ఉమ్మడిశెట్టి ట్రస్టు వ్యవస్థాపకుడు రాధేయ, కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ అవార్డు గ్రహిత డా॥ రాచపాళెం చంద్రశేర్ రెడ్డి, కవి అధ్యాపకుడు తూముచెర్ల రాజారాం చేతుల మీదుగా ఆంధ్రజ్యోతి జర్నలిజం. కళాశాల ప్రిన్సిపాల్ యార్లగడ్డ రాఘవేంద్రరావుకు అవార్డును అందజేశారు. ఆయన రచించిన 'పచ్చి కడుపు వాసన' కవితా సంపుటికి ఈ అవార్డు దక్కింది. అలాగే డాక్టర్ ఎం. పార్వతి సాహితీ పురస్కారాలను ఒడిసాలోని బరంపురానికి చెందిన తుర్లపాటి విజయవాడకు చెందిన వసుధారాణికి అందజేశారు. ఈ సందర్భంగా రాచపాళెం మాట్లాడుతూ యార్లగడ్డ రాఘవేంద్రరావు రచనలన్నీ, మన చుట్టూ నిత్యం జరిగే అంశాలను స్పృషిస్తాయని అన్నారు. రైతులు, మహిళలు మట్టి, వృద్ధులు బంధాలు, బంధుత్వాలపై ఆయన రాసేకవితలు సమాజ హితానికి ఉపయోగడతాయని అన్నారు. అవార్డు గ్రహిత యార్లగడ్డ మాట్లాడుతూ అనంతపురం జిల్లాలో ఉన్నంత మంది కవులు ఏ జిల్లాలోనూ ఉండరని అన్నారు.

జ్ఞాన శూన్యులు

కనిపించని దారాలతో అల్లికలు అల్లుకున్నట్టే
కనిపించని బంధాలు
మన చుట్టూ అల్లుకుంటాయి
ఏ బంధాలు ఏ పూర్వజన్మ సంబంధాలో
మనకేం తెలుసు
నీటిమీద అడుగులు పడనట్టు
మన గత జన్మల సంబంధాలు
మనకి తెలీకుండానే మనల్ని వెంటాడుతుంటాయి
ఎంత దూరంలోనివైనా చెంతకొచ్చి
అనుబంధాలై మనల్ని
చిన్న పిల్లలు మన మెడపట్టుకొని
గుండెల మీద ఊయలలూగినట్టు
పెనవేసుకుంటాయి మనల్ని
దుఃఖాశ్రువులు కురిపించేవి కొన్ని
ఆనంద బాష్పాలు రాల్చేవి మరికొన్ని
ఎంత కురిసినా ఆగిపోయాక
తడి కనిపించని ఆకాశంలా
కాలంతో పాటు కొన్ని అనుబంధాలు
చెరిగిపోయిన రాతలవుతాయి
కడలిలోని అలల్లా
మళ్ళీ మళ్ళీ వచ్చి పోతుంటాయి
గుండెను బరువెక్కించేవి కొన్ని
గుండె మేఘాన్ని తాకి కురవబోయే
కన్నీటి వానను చెదరగొట్టే
తీవ్రమైన గాలులు మరికొన్ని
ప్రాణమున్న మనుషులకే కాదు
ప్రాణంలేని వస్తువులతోనూ
ముడివేసుకుంటాయి అనుబంధాలు
ఎవరితో ఏ బంధం ఎందుకో ఎంతవరకో
మనం జ్ఞాన శూన్యులం.

-మాధవీసనారా,
8639491246

జాతీయ సర్వభాష కవి సమ్మేళనంలో రెండు తెలుగు రాష్ట్రాలకుగాను డాక్టర్ వద్దేపల్లి కృష్ణకు అవకాశం దక్కడం గొప్ప విషయమని జిల్లా రచయితల అధ్యక్షుడు జనపాల శంకరయ్య పేర్కొన్నారు. మంగళవారం జిల్లా కేంద్రంలోని సినారె స్మారక గ్రంథాలయంలో జిల్లా రచయితల సంఘం ఆధ్వర్యంలో ప్రముఖ కవి, సినీ గేయ రచయిత వద్దేపల్లి కృష్ణను శాలువాతో ఘనంగా సన్మానించారు. ఈ సందర్భంగా ఆయన మాట్లాడుతూ వద్దేపల్లి కవిత అన్ని భాషల్లోనూ అనువాదంగా ఆకాశవాణి కేంద్రం ద్వారా ప్రసారం కావడం సిరిసిల్లకి గర్వకారణమన్నారు. ఈ కార్యక్రమంలో

జిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ అధ్యక్షుడు ఆకునూరి శంకరయ్య, కోడం నారాయణ, రవి, దేవానందం, లక్ష్మణ్, సాయి, మహేష్, మల్లేశం, రవి, సౌమ్య పాల్గొన్నారు.

'మాతృదినోత్సవం' సందర్భంగా షష్టిపూర్తి కలాలకు మాతృ వందనం

ఆరు దశాబ్దాలుగా అక్షర సేద్యం చేస్తున్న షష్టి పూర్తి కలాలు

సత్కార గ్రహీతలతో అతిథులు ఆచార్య కిషన్‌రావు, ఆచార్య భట్టు రమేష్, మామిడి హరికృష్ణ

పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం, భాషా సాంస్కృతిక శాఖ తెలంగాణ ప్రభుత్వం, సంయుక్త సమర్పణలో 'మాతృ దినోత్సవం' సందర్భంగా "షష్టిపూర్తి కలాలకు మాతృ వందనం" కార్యక్రమం డా. ఎన్టీఆర్ కళామందిరం, పొట్టి శ్రీరాములు విశ్వ విద్యాలయమునందు ఎంతో ఘనంగా జరిగింది. ఈ కార్యక్రమానికి అధ్యక్షులుగా పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య కిషన్ రావు గారు, గౌరవ అతిథిగా భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సంచాలకులు మామిడి హరికృష్ణ గారు, ఆత్మీయ అతిథిగా పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య భట్టు రమేష్ గారు పాల్గొన్నారు.

ప్రతి ఒక్క మనిషిని కదిలించేది కలం. సామాజిక చైతన్యం కలిగించేది కలం. అలాంటి అద్భుతమైన మాతృ కలాలకు, అక్షర శిల్పులకు, ఆరోగ్య సమాజ నిర్దేశకులకు ఘన సన్మానం చేసే అపురూప ఘట్టం 11 మే 2022 నాడు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నందు చోటు చేసుకుంది. ఈ కార్యక్రమంలో సన్మానం పొందిన రచయిత్రులు 70 నుండి 90 వయసున్న వారు.

విలక్షణమైన, విశిష్టమైన ఈ కార్యక్రమంలో మొదటగా పొట్టి శ్రీరాములు విశ్వవిద్యాలయం లలిత సంగీత విభాగంలోని విద్యార్థులు లక్ష్మి శేషాచార్యులు ఆధ్వర్యంలో అమ్మ గురించి పలు గీతాలను అద్భుతంగా ఆలపించారు. తదుపరి జ్యోతి ప్రజ్వలనంతో కార్యక్రమం మొదలైంది.

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం ఉపాధ్యక్షులు ఆచార్య కిషన్ రావు గారు మాట్లాడుతూ.. అమ్మలందరినీ ఒకే వేదిక మీద చూడటం ఆనందంగా ఉందన్నారు. ఒక తరాన్ని ఏలిన సాహితీ బతుకమ్మలుగా వారిని అభివర్ణించారు.

ఒక్కో రచయిత్రిది ఒక్కొక్క విభిన్న శైలి అని కొనియాడారు. ఇలాంటి విలక్షణమైన కార్యక్రమం తమ చిత్ర వాణి స్టూడియో ద్వారా అయినంపూడి శ్రీలక్ష్మి ఏర్పాటు చేయడం అభినందనీయమన్నారు.

భాషా సాంస్కృతిక శాఖ సంచాలకులు మామిడి హరికృష్ణ గారు తమ సందేశంలో.. ఇలాంటి కార్యక్రమం 'నభూతో న భవిష్యత్' అని కొనియాడారు. ఈ 32 మంది సాహితీవేత్తల జీవన ప్రస్థానాన్ని 30 నిమిషాల చొప్పున ఒక్కొక్కటిగా తీసుకుంటూ భవిష్యత్ తరాలకు అందించే కార్యక్రమానికి భాషా సాంస్కృతిక శాఖ చేయూతని అందిస్తుందని తెలియజేశారు.

తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం రిజిస్ట్రార్ ఆచార్య భట్టు రమేష్ గారు స్పందిస్తూ.. ఏ పత్రిక తిరగేసినా వేదిక మీదున్న రచయిత్రుల రచనలు కనిపించేవని, వీరి ధాటికి తట్టుకోలేక మగవారు సైతం ఆడపేర్లతో రాసే వారని గుర్తు చేశారు. ఒక్కొక్కరు వేల మంది అభిమానుల్ని పెంచుకున్నారని, వీరందరినీ ఒకే వేదికపై చూడడం, ఈ కార్యక్రమానికి మూలం మా తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం కావడం ఆనందదాయకంగా ఉందన్నారు.

ఈ కార్యక్రమ నిర్వహణ అధికారిణి, సంధాన కర్త, అయినం పూడి శ్రీలక్ష్మి తమ ప్రసంగంలో.. ఇది తన చిరకాల కల అని, సాహిత్యంలో స్పర్థలు పెరిగిపోతున్న వేళ, సాహితి అక్కచెల్లెళ్ళు అందరూ ఒకే వేదిక మీద కలవడం ఎంతో సంబురంగా, కన్నుల పండుగగా ఉన్నదని తమ సంతోషాన్ని వ్యక్తం చేశారు. ప్రతి రచయిత్రికి సన్మానం జరిగే సమయంలో వారి విశిష్టతను వివరిస్తూ ఒకటిన్నర ని.ల నిడివిగల వీడియోను ప్రదర్శించారు.

సన్మానాలు అందుకున్న షష్టి పూర్తి కలాలు ...

వాసిరెడ్డి కాశీరత్నం

మహిళా జయకేతనం-వాసిరెడ్డి కాశీరత్నం గారు.

వీరి వయస్సు ఇప్పుడు 91 సం. స్వాతంత్ర పోరాటంలో రెండవ ప్రపంచ యుద్ధ సమయాన జైలుకు వెళ్లి వచ్చిన వీరవనిత. స్వతంత్ర సమరయోధురాలు. మహిళా సమానత్వ సాధన కోసం 'మహిళా విజయం' అనే పత్రికను 2005లో స్థాపించి అప్పటి నుండి ఇప్పటికీ తానే సంపాదకీయం చేస్తున్నారు. కథలు, నవలలు, మనిషి-మనుగడ, దూరతీరాలు, చీకటికోణాలు, నా అమెరికా యాత్ర, కాశ్మీరు యాత్ర ఇలా ఎన్నో రచనలు చేశారు. 1982లో తానా వారు నిర్వహించిన రచయిత్రుల సభకు వెళ్ళారు. 2005లో చికాగోలో తానా సభలో కవితాగోష్ఠిలో పాల్గొన్నారు.

శారదా శ్రీనివాసన్

ఆకాశవాణి సుస్వరవాణి - శారదా శ్రీనివాసన్ 1935లో జన్మించారు. భక్తి రంజనిలో గాయనిగా, కార్మికుల కార్యక్రమంలో సీతక్కగా, అనగనగా శీర్షికతో పిల్లలకు కథలు చెప్పిన అక్కయ్యగా జగద్విఖ్యాతి పొందిన గళాకారిణి వీరు. **కలదు ఆ శారదకు వీణ కరములందు: కలదు ఈ శారదకు వీణ గళమలందు** అని మనసు కవి ఆచార్య ఆత్రేయ గారి నుండి ప్రశంసలు పొందారు. 1985 హైదరాబాద్ బిర్లా ప్లానిటోరియం ప్రారంభించిన నాటి నుండి నేటి వరకు కూడా తెలుగు కార్యక్రమాలకు ఏకైక వ్యాఖ్యాతగా వ్యవహరిస్తున్నారు.

వీరి ముద్రిత రచనలు నా రేడియో అనుభవాలు-జ్ఞాపకాలు, మనసున్న మనుషులు నవల, చిరంజీవి సాహిత్య సమాలోచన, పిల్లల కోసం దేశదేశాల పిల్లల కథలు, వీరు రేడియో అక్కయ్య వంశీ బర్కిలీ పురస్కారం, మహా నిష్క్రమణం నాటకానికి గాను జాతీయ స్థాయిలో ద్వితీయ బహుమతి, ఆరాధన సంస్థ వారి ఆకాశవాణి పురస్కారం, దుర్గాబాయి దేశముఖ్ పురస్కారం, ఢిల్లీ తెలుగు అకాడమీ తొలితరం రచయిత్రి కొమ్మూరి పద్మావతీ దేవి స్మారక పురస్కారం, చలం ఫౌండేషన్ వారి చలం పురస్కారం, ఉత్తమ గ్రంథ విభాగంలో తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నుండి సాహిత్య పురస్కారం, రేడియో నాటక ప్రయోక్తగా అపురూప పురస్కారం, రామభద్రరావు గారి జయంతి సందర్భంగా ఇచ్చిన సాహితీ పురస్కారం ఇలా ఎన్నో పురస్కారాలను అందుకున్నారు.

డి కామేశ్వరి

నవనవలేశ్వరి డి.కామేశ్వరి. 1935 లో జన్మించారు. 1962 నుంచి తన రచనా వ్యాసంగాన్ని ప్రారంభించి ఇప్పటివరకు 350 కథలు ఇరవై మూడు నవలలు 12 కథాసంపుటాలు వెలువరించారు. వీరి రచనలు రెండు తమిళంలోకి, ఒకటి హిందీలోకి, ఒకటి ఇంగ్లీషులోకి ఇలా అనువదింపబడ్డాయి. 45 పుస్తకాలు వీరి పేరుమీద ప్రచురణ అయ్యాయి. చాలా కథలు, నవలలు కన్నడంలోకి వచ్చాయి. ఎన్నో కథలు, నవలలు రేడియో నాటకాలుగా, టీవీలో కొన్ని సీరియల్స్ గా, షార్ట్ ఫిలిం లాగా వచ్చాయి. న్యాయం కావాలి, కోరికలే గుర్రాలైతే నవలలు సినిమాలుగా వచ్చాయి. న్యాయం కావాలి సినిమా ఉత్తమ సినిమాగా ఆరు అవార్డులను గెలుచుకుంది.

శారదా అశోకవర్ధన్

బహుముఖీన ప్రజ్ఞాశాలి శారదా అశోకవర్ధన్. 1938 లో పుట్టిన వీరు 88 పుస్తకాలు రాశారు అంటే తన వయసు కంటే తాను రాసిన పుస్తకాల సంఖ్య ఎక్కువ. ఆకాశవాణిలో బాలభవన్ డైరెక్టర్‌గా, సమాచార శాఖలో జాయింట్ డైరెక్టర్ గా, సెంట్రల్ సెన్సార్ బోర్డు మెంబర్‌గా, రీజినల్ బోర్డు చైర్పర్సన్‌గా గౌరవం పొందారు. గృహిణిగా, ప్రభుత్వ అధికారిగా, రచయితగా ఎన్నో బహుమతులను పురస్కారాలను అందుకున్నారు. 3 నంది అవార్డులు, 35 పురస్కారాలు కైవసం చేసుకున్నారు. 8 కథా సంపుటాలు, 28 నవలలు, 3 వ్యాస సంపుటాలు, 10 కవితా సంపుటాలు, 5 నృత్య నాటికలు, 7 నాటకాలు, 17 బాల సాహిత్య పుస్తకాలు,4 హాస్యగీతికలు, 2 బుర్రకథలతో పాటుగా, వందకి పైగా వివిధ పత్రికలలో కొన్ని సంవత్సరాల పాటు కాలమ్స్ నిర్వహించారు. వీరు రాసిన వందకు పైగా పాటలను సుప్రసిద్ధ గాయని గాయకులు పాడగా రేడియోలో, టీవీలో ప్రసారమయ్యాయి.

హైమవతి భీమన్న గారు

లలిత సంగీత మతి హైమవతి భీమన్న గారు. వీరి వయస్సు 84 సంవత్సరాలు. తూర్పుగోదావరి జిల్లా అమలాపురంలో జన్మించారు. ఉన్నం మహారాణితో సత్కరింబడ్డ వీరి తండ్రిగారు ఎన్నో గ్రంథాలను రచించారు. ఏడుగురు మగ సంతానం మధ్య ఒకే ఒక ఆడపిల్ల హైమావతి గారు. విద్యాభ్యాసమంతా మద్రాసు లోనే జరిగింది. 1948-52 వరకూ మద్రాసు ఆకాశవాణి లో లలిత సంగీత కార్యక్రమాలలో పాల్గొన్నారు. చిన్నప్పటినుంచి గాయనిగా మంచి గుర్తింపు పొందారు. ఉపాధ్యాయురాలిగా మూడు దశాబ్దాలకు పైగా సేవలందించి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేత ఉత్తమ ఉపాధ్యాయునిగా పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు.

ఎన్నో సాహితీ ప్రక్రియలలో వీరికి ప్రవేశం ఉన్నది.

డా. ముక్తేవి భారతి

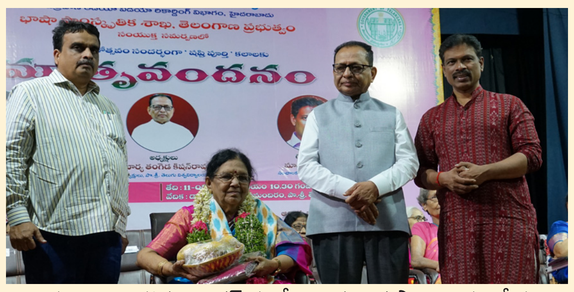

ప్రబంధాల హారతి డాక్టర్ ముక్తేవి భారతి. కృష్ణాజిల్లా మచిలీపట్నం లో పుట్టి భాగ్యనగరంలో మెట్టిన భారతి గారి గురించి తెలియని వారుండరు. ప్రాచీన సాహిత్యం లోని పాత్రల విశిష్టతను విభిన్న శైలిలో కనబరిచిన విలక్షణమైన వారు. చిలకమర్తి సాహిత్య సేవకు గాను పిహెచ్‌డి గ్రంథాన్ని అందించారు. 'చెల్లెలి పెళ్ళి' కథతో ప్రారంభమైన వీరి రచనా వ్యాసాంగం ఐదుకు పైగా గ్రంథాలు ప్రచురించబడే విధంగా సాగింది. కథ, నవల, వ్యాసం, జీవిత చరిత్రలు, కవితలు మొదలగు సాహితీ ప్రక్రియలు అన్నింటిలో కూడా వీరు చేయి తిరిగిన రచయిత.

డా. చక్రవర్తుల లక్ష్మీ నరసమ్మ

తెలంగాణ సాహిత్య పట్టుకొమ్మ డాక్టర్ చక్రవర్తుల లక్ష్మీ నరసమ్మ. 1939 లో భద్రాచలం లో జన్మించారు. ఎంఏ తెలుగు పూర్తి చేసి తెలుగు పండిట్ గా పనిచేశారు. వీరి తండ్రిగారు భద్రాద్రి సీతారామస్వామి దేవాలయంలో ప్రధాన అర్చకులు గా పనిచేశారు. బాల్య వివాహం. అత్తింట్లో కష్టాలననుభవించి ప్రాణాపాయ స్థితిలో ఇల్లు చేరి, ప్రైవేటుగా ఎంఏ పూర్తి చేసి ఉపాధ్యాయురాలిగా పని చేస్తూ, వృత్తినే ప్రాణంగా, విద్యార్థులనే తన బిడ్డలుగా చూసుకున్నారు. పుట్టింటి వారికి అండగా నిలబడ్డారు. ఏడు సంవత్సరాల వయసులో గాంధీజీ మరణవార్త విని స్పందించి 'భారతజనకుడు ఇక లేడు-గాంధీతాత ఇక లేడు' అంటూ కవిత్వం రాశారు అలా తన సాహితీ ప్రస్థానం మొదలైంది. జీవితాన్ని చీకటిమయం చేసుకోకుండా ఆత్మను అక్షరబద్ధం చేసుకొని సమాజ శ్రేయస్సు కోసం కవితా యాత్ర సాగించారు. పద్యానికి పట్టాభిషేకం చేస్తూనే తెలుగు సాహిత్యంలోని అన్ని ప్రక్రియల్లో తన రచనలు సాగించారు

డా. చింతపల్లి వసుంధర రెడ్డి

జానపదాల పసిడి గిడ్డి డా. చింతపల్లి వసుంధర రెడ్డి. వీరు 1941 లో జన్మించారు. సరోజినీ నాయుడు వనితా మహా విశ్వవిద్యాలయంలో శాఖ అధ్యక్షురాలిగా పని చేసి 1999లో పదవీ విరమణ చేశారు. జానపద సాహిత్య రంగ వికాసానికి వసుంధర రెడ్డి గారు అందించిన సేవలు అభినందనీయం. నాయని కృష్ణకుమారి వంటి వారి మార్గంలో వెళ్తూనే సొంత వ్యక్తిత్వం తో తనకంటూ ఒక గుర్తింపు తెచ్చుకున్నారు. జానపద సాహిత్య అధ్యక్షురాలిగా

స్ఫూర్తిదాయకంగా పనిచేశారు. వనితా మహా విశ్వవిద్యాలయ తెలుగు శాఖ అధ్యక్షురాలిగా, లాంగ్వేజెస్ సౌత్ ఇండియా శాఖ అధ్యక్షురాలిగా, తెలుగు జానపద సాహిత్యం, స్త్రీల సాహిత్యం మీద పీహెచ్డీ చేసి సిద్ధాంతాలను రూపొందించారు. భాషా సాహిత్యరంగానికి సంబంధించిన వ్యాసాలను, శ్రీనాథుని చాటువులు, ముత్యాల ముక్కెర, నేను కలలుగన్న హంపి పట్టణం వంటి పేరెన్నికగన్న పరిశోధన వ్యాసాలు రాశారు.

డా.పులుగోటి సరస్వతి

తెలుగు వాఙ్మయ స్తుతి డా.పులుగోటి సరస్వతి. కరీంనగర్ జిల్లాలోని నాచుపల్లి గ్రామం లో 1941లో జన్మించారు. పెళ్లయ్యాక PUC చదివి, డిగ్రీ పూర్తిచేసి, పీహెచ్డీ సాధించిన గొప్ప మహిళా మణి. తెలుగు జానపద సాహిత్యం లో పిల్లల పాటలు అనే సిద్ధాంత గ్రంథాన్ని డా. నాయని కృష్ణకుమారి గారి పర్యవేక్షణలో కొనసాగించారు. బిరుదురాజు రామరాజు గారి బహుమతి లభించిన గ్రంథం 'తెలంగాణ జానపద వంటలు ఆరోగ్య అంశాలు' దీనికి ఎన్నో అవార్డులు వచ్చాయి. ముఖ్యంగా సి.నారాయణ రెడ్డి గారు ఎంతగానో మెచ్చుకున్న పుస్తకం ఇది.

డా. ముదిగంటి సుజాత రెడ్డి

పరిశోధన వేలుపు గిడ్డి డా. ముదిగంటి సుజాత రెడ్డి. చైతన్యానికి, సాధికారతకు, సామాజిక చింతన కు నిలువెత్తు సాక్ష్యం వీరు. 1942 లో నల్గొండ జిల్లాలో వీరు జన్మించారు. గ్రంథ పఠనం పట్ల విశేషమైన అభిరుచిగల వీరు లైబ్రేరియన్గా, అధ్యాపకురాలిగా ఆర్ వి ఆర్ ఆర్ కళాశాల లో తెలుగు శాఖ ఉపాధ్యక్షురాలిగా, అసోసియేట్ ప్రొఫెసర్ గా ఎదిగి తన బోధనా ప్రస్థానంలో ఎన్నో ఉన్నత పదవులను సమర్థవంతంగా నిర్వహించారు. విభిన్న ప్రక్రియలలో రచనలు చేసిన బహుముఖప్రజ్ఞాశాలి వీరు.

డా. పరిమళా సోమేశ్వర్

నవలా సాహిత్యపు నిగారింపు డా. పరిమళా సోమేశ్వర్. 1942 కృష్ణాజిల్లా తేలప్రోలు లో పుట్టారు. వీరు కెమిస్ట్రీలో పీహెచ్డీ చేసి తెలంగాణ కళాశాలలో లెక్చరర్ గా చేరి, ప్రిన్సిపాల్‌గా పదవీ విరమణ పొందారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం నుంచి బెస్ట్ టీచర్ అవార్డును అందుకున్నారు. తొమ్మిదవ ఏట నుండే చిన్న, చిన్న రచనలు, కవితలు రాయటం అలవాటు అయింది. స్కూల్ మ్యాగజైన్లో ప్రచురితమై అందరి ప్రశంసలు పొందిన కవితలు వారివి. ఆ ప్రోత్సాహంతోనే కాలేజీ మేగజైన్ లో కూడా రాసి అక్కడ కూడా ఎంతో మంది అభిమానులను సంపాదించుకున్నారు. అచ్చులో వచ్చిన మొదటి కథ 'మిస్ సుధారాణి' అది 1965 మార్చి సంచిక 'యువ' మాస పత్రికలో ప్రచురితమయింది. అప్పటి నుండి అన్ని వార, మాస, పక్ష, త్రైమాసిక పత్రికల లో దాదాపుగా అన్ని సాహిత్య ప్రక్రియల్లో వీరి రచనలు ప్రచురించబడ్డాయి.

పోల్కంపల్లి శాంతాదేవి

తెలుగు సాహిత్య వల్లి పోల్కంపల్లి శాంతాదేవి. 16వ సంతానంగా 1942లో వనపర్తి లో వీరు జన్మించారు. సంతానం లేని రెండవ అక్క దగ్గర పెరిగారు. 9వ తరగతిలో ఉన్నప్పుడే అనివార్య కారణాలవల్ల స్కూల్ మానేసి ప్రైవేటుగా రాసి మెట్రిక్యులేషన్ పాసయ్యారు. ఆ చిన్న వయసులోనే కాలక్షేపంగా ఎన్నో పుస్తకాలు చదివారు. అవే తన పుస్తక రచనకు ప్రేరణ అంటారు. 16వ యేట 'కుసుమ హరనాథ్' అనే పత్రికలో వీరి మొదటి రచన అచ్చయింది. తర్వాతి నవల 'పాణిగ్రహణం' సీరియల్ గా వచ్చింది. మొదటి కథ 'విశ్వేశ్వరి' ఆంధ్ర పత్రికలో వచ్చింది. 100 కథలు, 64 నవలలు రాసారు. వీరు రాసిన రచనలు ప్రచురించని పత్రిక లేదంటే అతిశయోక్తి కాదు. 'నివురు తొలగిన నిప్పు' ఈ కథ డిగ్రీ సెకండ్ ఇయర్ విద్యార్థులకు పాఠ్యాంశంగా ఉంది. బకాసురుని విందు కథ పదవ తరగతి సెకండ్ లాంగ్వేజ్ లో పెట్టడం జరిగింది. వీరి నవలలపై పి హెచ్ డి లు, ఎంఫిల్ లు జరిగాయి. 'చండీప్రియ' నవల సినిమాగా వచ్చింది. పుష్యమి టెలీఫిల్మ్‌గా వచ్చింది. రచనా వ్యాసంగం లో ఇప్పటికీ కొనసాగుతూ 'స్త్రీ చైతన్య స్రవంతి' అనే పేరుతో మహిళా అభ్యుదయ సంస్థ స్థాపించి ప్రముఖులను ఆహ్వానించి ఎన్నో కార్యక్రమాలు చేస్తూ ఉంటారు.

(మిగతా 4వ పేజీలో..)

(3వ పేజీ తరువాయి)

ఇంద్రగంటి జానకీబాల

కథాసాహితీ మాల ఇంద్రగంటి జానకీబాల. 1945 లో జన్మించిన వీరు సంగీత సాహిత్యాలలో దిట్ట. ఎస్.ఎస్.ఎల్.సి తరువాత అంచెలంచెలుగా ప్రైవేటుగా చదివి 1965 లో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర రోడ్డు రవాణా సంస్థ సంస్థలో క్లర్క్ గా చేరారు. 1966లో 'మనిషిలో మరో మలుపు' కథ ప్రచురించబడింది. వీరికి ఎన్నో అభినందనలు దక్కాయి. ఇంద్రగంటి శ్రీకాంత శర్మ గారితో వివాహం [illegible] సంగీతం, సాహిత్యం, కవితలు, వ్యాసాలు, సమీక్షలు, నవలలు ఎన్నో రాశారు. వీరి మొదటి పుస్తకం 'ప్రేమించే మనసు' [illegible] ఒక కథల సంపుటి, ఆరు కథల సంపుటాలు, మూడు నవలలు రచించారు. సినీ నేపథ్య గాయకుల గురించి జీవన చిత్రాలు రాయటంలో వీరిది అందెవేసిన చెయ్యి. కొమ్మ కొమ్మ కోకిలమ్మ వీరికి మంచి పేరు తెచ్చిపెట్టింది.

మంథా భానుమతి

రచనలకు కొత్త పంథా మంథా భానుమతి. పుట్టింది కోనసీమ, పెరిగింది గుంటూరు, నివసించింది హైదరాబాదులో. వీరి భర్త మంథా రామారావు గారు విద్యుత్ శాఖలో సూపరింటెండెంట్ ఇంజనీర్ గా పదవి విరమణ పొందారు. భానుమతిగారు ఎంఎస్సీ ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయంలో రసాయన శాస్త్రంలో పిహెచ్డీ చేశారు. విశ్రాంత ప్రభుత్వ రసాయన శాస్త్ర అధ్యాపకురాలిగా పనిచేశారు. సంగీతం, సాహిత్యం, యోగా వీరికి ఇష్టం. 23 నవలలు రాశారు. అందులో రెండు ప్రబంధాలు. 808 పైగా కథలు రాశారు. అవి వివిధ పత్రికలలో ప్రచురించబడ్డాయి. మూడు కథా సంకలనాలు, మూడు నవలలు ప్రచురించబడ్డాయి. [illegible] సంపుటి, జీవనవాహిని, [illegible], రామాయణం [illegible] ఆడ గజాలు, మందార మాల ఇలా ఇంకా ఎన్నో రచనలు చేశారు.

తమిరిశ జానకి

తెలుగు నవలా నాయకి తమిరిశ జానకి. 1946లో వీరు జన్మించారు. 1959లో ఎస్ఎస్ఎల్సీ పాసయ్యారు. చిన్నతనంలో వీరు రాసిన చిన్న చిన్న కథలు విని ముగ్ధులైపోయిన వీరి నాన్నగారు, [illegible] పత్రిక వారు పెట్టిన కథల పోటీలో బహుమతి సాధించారు. ఇక అప్పటినుండి వెనుదిరిగి చూడకుండా రచనలు చేస్తున్నారు. మొదట్లో కథలు రాసిన 1965 లో [illegible] తమిరిశ జానకి పేరుతో నవలలు రాశారు. విశాల నవలలు వారి పత్రికలలో సీరియల్ గా ప్రచురించబడింది. సినిమా వాళ్ళు దాన్ని సినిమాగా తీశారు. [illegible] వారు దాన్ని పుస్తకంగా ప్రచురించారు. 50 పై చిలుకు నవలలు రెండవ ముద్రణ చేసుకుంటుండటం అంటే ఆ నవల యొక్క విశిష్టత ఏమిటో మనం అర్థం చేసుకోవచ్చు. వీరు అనేక కథలు, కవితలు రాశారు.

డాక్టర్ ఆలూరి విజయలక్ష్మి

అక్షరం ఆరోగ్యం వీరిద్దరి డాక్టర్ ఆలూరి విజయలక్ష్మి. కృష్ణా జిల్లా [illegible] లో పుట్టిన విజయలక్ష్మి [illegible] గుంటూరు మెడికల్ కాలేజీలో ఎంబిబిఎస్ చదివారు. [illegible] 1962లో ఆంధ్రప్రభ దీపావళి కథల పోటీలో ప్రత్యేక బహుమతి సాధించింది. ఇప్పటివరకు దాదాపుగా 150 కథానికలు, 7 కథా సంపుటాలు వెలువరించారు. ఐదు తెలుగులో, రెండు ఇంగ్లీషులో రాశారు. [illegible] నాలుగు, ఇంగ్లీష్ లో ఒకటి రాశారు. ఏడు అనువాదాలు చేశారు. వీరు రాసిన కథానికలు ఆల్ ఇండియా రేడియోలో ప్రసారం అయ్యాయి. నాగార్జున యూనివర్సిటీలో వీరి రచనల మీద ఒక విద్యార్థి ఎంఫిల్ చేశారు.

ఆచార్య కొండూరి కుసుమారెడ్డి

నృత్య పరిశోధన మార్గం ఆచార్య కొండూరి కుసుమా రెడ్డి. 1948 లో కడప లో జన్మించారు. వీరు ఆంధ్రా యూనివర్సిటీలో ఎం.ఎ తెలుగులో [illegible] 1962లో [illegible]

జోత్స్నా గుత్తా

సంస్కరణం సహృదయకల కలంతో జోత్స్నా గుత్తా. కులాంతర వివాహం చేసుకుని 1976లో నిజామాబాద్ లో అడుగుపెట్టారు. అక్షరాస్యత కార్యక్రమంలో తన సేవలను అందించారు. [illegible] లో FBO గా పని చేశారు. ఉద్యోగ బాధ్యతలు నిర్వహిస్తూనే [illegible] మహిళా సంఘం స్థాపించారు. 1979 నుండి అనేక పత్రికలలో వ్యాసాలు, కవితలు, కథలు, ప్రశ్నలకు జవాబులు అందిస్తూనే వచ్చారు. 17 సంవత్సరాలుగా నిజామాబాద్ లో 78 కులాంతర వివాహాలు చేశారు. [illegible] రామదాసు, రమ, బొజ్జా తారకం, గిరి నాగభూషణం, సిహెచ్ మధు లతో కలిసి [illegible] జన సంస్కృతి సాహితీ సమూహం వేదికను నిర్వహించారు. వీరు బాల్యవివాహాల నిర్మూలన కోసం ఎన్నో ఉద్యమాలు చేశారు.

శీలా సుభద్రాదేవి

నిత్య సౌజన్య స్ఫూర్తి శీలా సుభద్రాదేవి. నిబద్ధత కలిగిన సాహిత్యానికి అసలు సిసలైన చిరునామా 1949 డిసెంబర్ 19న విజయనగరంలో వీరు జన్మించారు. తోబుట్టువు సరళాదేవి, కొడవంటి సీతాపతి రావు కథకులు కావటంతో 1970లో కథారచనతో సాహిత్యరంగం లోనికి అడుగు పెట్టారు. శీలా వీర్రాజు గారి సాహచర్యంలో కవిత్వ రచన సాగించారు. రెండు MAలు చేసిన వీరు ఆర్టిసీ ఉన్నత పాఠశాలలో గణిత ఉపాధ్యాయురాలిగా చేరి, ప్రధానోపాధ్యాయురాలుగా పదవీ విరమణ చేశారు. తొమ్మిది కవితా సంపుటాలు, మూడు కథా సంపుటాలు, ఒక వ్యాస సంపుటి. డాక్టర్ పి శ్రీదేవి గురించి మోనోగ్రాఫ్ రచించారు. వీరి రచనల మీద ఒక సమీక్షా సంకలనం కూడా వచ్చింది. యుద్ధం ఒక గుండెకోత దీర్ఘకావ్యం ఆంగ్లం, హిందీ, తమిళ భాషలలో కి అనువదింప బడింది. వీరి కవిత్వాలు కొన్ని ఆంగ్లంలోకి కూడా అనువదింప బడ్డాయి. లేఖిని నుండి కుసుమ రామారావుగారి పురస్కారం, దీర్ఘ కావ్యానికి సోమసుందర్ గారి రాజహంస, కృష్ణశాస్త్రి అవార్డు, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం నుండి కీర్తి పురస్కారం, 1979లో తెలుగులో ఉత్తమ రచయిత్రి పురస్కారం అందుకున్నారు.

వావిలకొలను రాజ్యలక్ష్మి

వికసించిన కథల చెలువు వావిలకొలను రాజ్యలక్ష్మి. 1950లో 11వ సంతానంగా పాలమూరులో పుట్టిన వీరు చిన్నప్పటినుండి సాహిత్యం అంటే ఇష్టం తో ఎన్నో పుస్తకాలు చదివారు. అప్పట్లో పేపర్ లు కట్టి దుకాణాల్లో ఇచ్చిన పొట్లాలను కూడా భద్రంగా దాచుకుని చదివిన జ్ఞాపకాలు ఇప్పటికీ పంచుకుంటారు. ప్రముఖ రచయిత్రి పోల్కంపల్లి శాంతాదేవి గారు వీరికి వదిన గారు కావటంతో ఆ స్నేహం తన సాహితీ వ్యాసంగానికి బాగా ఉపకరించింది అంటారు. స్కూల్ నుండి వచ్చాక హోం వర్క్ చేసుకుని వారు రాసిన నవలలు అన్నీ చదివి తాను కూడా రచయిత కావాలని కలలు కనే వారు. మొట్టమొదటి కథ 'మధుశ్రీ' ఆ రోజుల్లో బెంగళూరు నుండి వచ్చే పత్రికలో వచ్చింది. బాలమిత్రలో ప్రచురింపబడ్డ రెండవ కథ మంచి పేరు తీసుకొచ్చింది. 1968లో ఆకాశవాణి లో ప్రసారం అయింది అందుకుగాను ఆకాశవాణి నుండి పది రూపాయల చెక్కు రావడం ఇప్పటికీ మర్చిపోలేదు.

డా. అనంతలక్ష్మి

ఆధ్యాత్మిక ప్రవచన వర్షిణి డా. అనంతలక్ష్మి గారు ఎం.ఎ. ఎంఫిల్, పి హెచ్ డీ తో పాటుగా డిప్లమో ఇన్ థియేటర్ ఆర్ట్స్ చేశారు పీజీ డిప్లమా కూడా పూర్తి చేశారు. 45 సంవత్సరాలుగా పరిశోధక విద్యార్థులకు మార్గనిర్దేశనం చేస్తున్నారు. రాధా తత్త్వ సిద్ధాంత వ్యాసం, శ్రీనాధుని కావ్యాలలో భోజ వర్ణన, తెలుగువారి వ్రతాలు నోములు, విష్ణువిలాసిని చారిత్రక నవల రాశారు. సాంఘీక నవలగా స్వర్గాదపి గరీయసి అందించారు. మాధుర్య వీధి మరో నవల. ఒక పౌరాణిక నవల, స్వర్ణ భారతి గేయ సంపుటి కూడా వీరు తీసుకువచ్చారు. సఫల కథాసంపుటి, శ్రీపతి శతకానికి వ్యాఖ్యానం రాశారు. సౌందర్య లహరికి, ఆంధ్రప్రభ కోసం కాళహస్తీశ్వర శతకానికి వ్యాఖ్యానం రాశారు. భర్త పెద్దాడ ఉద్ధవ్ కుమార్ గారు కోరినట్లుగా తాను సృష్టించే సాహిత్యాన్ని భారతీయ సంస్కృతి మూలాలు తెలిపే విధంగా ఉపయోగించడాన్ని ఇష్టపడే ఈ కళాకారిణి, రచయిత్రి, ఆధ్యాత్మిక ప్రవచనకర్త ఎప్పుడూ సామాజిక సేవకి గా ఉండటానికే ఇష్టపడతారు. తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం లో ప్రవచనాలు, ప్రత్యక్ష వ్యాఖ్యానాలు, సాహిత్య రూపకాలు చేశారు. ధార్మిక ప్రచార శిరోమణి, భారతీయ ప్రజ్ఞా నారీమణి, ప్రవచన కోకిల, ఆర్ష ధర్మ విదుషీమణి అనేవి వీరి కొచ్చిన బిరుదులు.

ఆచార్య సుమతీ నరేంద్ర

సాహితీ సౌపర్ణిక ఆచార్య సుమతీ నరేంద్ర. ఎం.ఏ తెలుగు ఎం.ఏ సంస్కృతం చేసిన వీరు లింగ్విస్టిక్స్ లో డిప్లమో పూర్తి చేశారు.

1950 లో పుట్టారు. 9వ తరగతి లోనే నేషనల్ మెరిట్ స్కాలర్ షిప్ పొందారు. తెలుగులో అత్యున్నత ప్రతిభ కనపరిచినందుకు గాను శ్రీపతి రాజ్యలక్ష్మి మెడల్ ని అందుకున్నారు. ఉస్మానియా యూనివర్సిటీలో డిగ్రీ పూర్తి చేశారు. M.A లో మరొ రెండు గోల్డ్ మెడల్స్ సాధించారు. ఐదు సంవత్సరాలు డిగ్రీ విద్యార్థులకు, 22 సంవత్సరాలు పీజీ విద్యార్థులకు మార్గనిర్దేశనం చేశారు. 25 పి హెచ్‌డిలు, 10 ఎంఫిల్ లు వీరి ఆధ్వర్యంలో విద్యార్థులకు ఇవ్వడం జరిగింది.

గంటి భానుమతి

వైవిధ్య కథావస్తువు స్మృతి గంటి భానుమతి. 1950లో హైదరాబాద్ లోని ఇసామియ బజార్ లో జన్మించారు. 12వ తరగతి వరకు మాడపాటి హనుమంతరావు పాఠశాలలో చదివారు. కమలా నెహ్రూ పాలిటెక్నిక్ కళాశాలలో ఫార్మసీ, ఉస్మానియాలో బిఏ అన్నామలై యూనివర్సిటీలో ప్రైవేట్ గా పూర్తి చేశారు. సాహితీ ప్రయాణం 14 వ ఏటనే మొదలైంది. ఖలిస్తాన్‌లో సిక్కుల మతకల్లోలాలు మీద రాసిన కథ 'దేశమంటే మతాలోయ్'కి మంచి పేరు వచ్చింది. ఎంతో సుదీర్ఘ మీ జీవితం అనే నవల ఉగాది పోటీలలో బహుమతులను సంపాదించింది. మొత్తం 60 కథలలో ఒకే సంవత్సరంలో ఐదు కథలకు బహుమతి రావటంతో 'బహుమతుల భానుమతి' అని అందరూ పొగిడేవారు. పడిలేచిన కెరటం, హిమోఫీలియా, తప్పటడుగు వంటి నవలలు రాశారు.

సుజల గంటి

నవల అక్షరాల ధుని సుజల గంటి. 1952లో వీరు జన్మించారు. అనురాధ అనే కలం పేరుతో విరివిగా రచనలు చేసిన వీరు రాజమండ్రిలో పుట్టారు. వీరి నాన్నగారు రిటైర్ అయ్యాక మెదక్ వచ్చి విద్యాభ్యాసం కొనసాగించారు. ఎంఏ ఎకనామిక్స్, ఎం ఏ ఇంగ్లీష్ చదివి హిందుస్తానీ గాత్రంలో పట్టభద్ర సాధించారు. అలాగే కర్ణాటక సంగీతం వారసత్వంగా వారికి అబ్బింది. 1920లో పెళ్లి జరిగి అహ్మదాబాద్ వెళ్లిపోయాక, అక్కడి నుండి విదేశాలకు కూడా వెళ్ళి వచ్చారు. తన 60వ ఏట అన్ని బాధ్యతలు తీరిపోయాక అచ్చులో తన రచనలు చూసుకోవాలని ఆలోచన వచ్చింది. అప్పుడు తన రచనా వ్యాసంగాన్ని మొదలు పెట్టారు. ఒక కథ పడ్డాక, నవల రాయటాన్ని వీరు సాహసంగా తీసుకున్నారు. మొదటి నవలకే 'అనిల్ అవార్డు'ను సాధించారు. 'అమ్మ బంగారుకల' సెరిబ్రల్ పాలసీ మీద, 'మనసా ఎట్లోర్తునే', మ్యూజిక్ థెరపీ మీద, ఒక డిటెక్టివ్ నవల, 3 పిల్లల నవలలు రాశారు. ఇప్పటి వరకు 14 నవలలు, 70 కథలు వరకు రాశారు. 20 నవలల్ని 10 సంవత్సరాలు లో రాయాలి అన్న కోరిక తీరలేదు. రెండు ఏళ్ళ నుండి స్పైయిన్ ఆపరేషన్ తో కాళ్ళు పనిచేయక మంచంలో ఉండటం వల్ల తీర లేదు. కానీ అవయవ లోపం మనకి అవరోధం కాకూడదంటూ శారీరక బాధల్ని పక్కన పెట్టి ఇంకా రచనా వ్యాసంగాన్ని కొనసాగిస్తూ మూడు నవలలు రాశారు. ఈ స్థితిలో రాసిన కథలకు కూడా ఎన్నో బహుమతులు వచ్చాయి. తన విజయం వెనుక తన భర్త సుమో గారే కారణం అంటారు వీరు.

"కలం యోధురాలు" అయినంపూడి శ్రీలక్ష్మి

అయినంపూడి శ్రీలక్ష్మి ఈ కార్యక్రమానికి సంధానకర్తగా వ్యవహరించారు. ఎలాంటి కార్యక్రమాలయినా విలక్షణంగా, విశిష్టంగా తీర్చిదిద్దటంలో వీరిది అందెవేసిన చేయి. 'ఎయిడ్స్' అంటేనే భయపడే దశలో 138 మంది రచయిత్రులను ఏకం చేసి ఎయిడ్స్ కంట్రోల్ ప్రాజెక్ట్ చేపట్టారు. వారితో కలిసి జూబ్లీహిల్స్ లో సెమినార్ ఏర్పాటు చేసి, చక్కటి కథానికల, కవితల పుస్తకాల్ని తీసుకొచ్చి వండర్ బుక్ వారి అవార్డును అందించారు. వినియోగదారుల హక్కుల మీద అవగాహన కలిగించేందుకు సివిల్ సప్లైస్ శాఖతో 'వినియోగం – వికాసం' అనే సదస్సును ఏర్పాటు చేసి, ఆ పేరుతోనే ఒక పుస్తకాన్ని తీసుకొచ్చారు. ఇందులో 250 మంది పాల్గొన్నారు. 'విత్తనం' మీద రైతులకు అవగాహన పెంచుతూ విత్తనాభివృద్ధి సంస్థతో కలిసి విత్తనం సాగును పెంచేవిధంగా Seed bowl of India' గా తెలంగాణ ని తీర్చిదిద్దే రీతిలో 300 మందికి పైగా రచయిత్రుల తో సెమినార్ పెట్టి రెండు పుస్తకాలను వెలువరిస్తున్నారు. ఇప్పుడు మాతృ వందనం పేరుతో గతంలో ఎప్పుడూ ఎక్కడా జరగని రీతిలో షష్టిపూర్తి కలాలను (70 సం॥లు పైబడ్డ రచయిత్రులను) పిలిచి సత్కరించడం విశేషం. 32మందిని ఈ సందర్భంగా సత్కరించారు.

రాష్ట్ర ఉత్తమ కవయిత్రిగా, జ్యూరీ మెంబర్ గా రెండు నందులను, తెలుగు విశ్వవిద్యాలయం పరంగా కీర్తి, ప్రతిభా పురస్కారాలను అందుకొని, కుందుర్తి జాతీయ ప్రథమ బహుమతి పొందిన సమాజ వికాసం కోరే 'కలం యోధురాలు'.

కే ఎల్ సత్యవతి

కథాసాహిత్య విలక్షణ గతి కే. ఎల్. సత్యవతి. 1950లో వీరు జన్మించారు. భర్త ఖాజా మొహియుద్దీన్ అందించిన ప్రోత్సాహంతో విరివిగా రచనలు చేశారు. వ్యవసాయ శాఖలో విధులు నిర్వహించి 2008లో పదవీ విరమణ పొందారు. పొలాల్లో ప్రయోగాలే కాదు, అక్షర సేద్యంలో కూడా వీరిది అందెవేసిన చెయ్యి. 1965 నుంచి వీరు రాయడం మొదలుపెట్టారు. బుజ్జాయి, బాలమిత్ర లో వీరి రచనలు ప్రచురించబడ్డాయి. బాలల రచయిత్రిగా తన ప్రయాణాన్ని సాగించారు. లలిత జ్యోతి పత్రిక, జయశ్రీ లాంటి వాటిలో వీరి రచనలు విరివిగా వచ్చాయి. వీరు వ్యాస రచనలు, సమీక్షలు, విశ్లేషణలు చేసేవారు. ముందుగా కథకురాలిగా, రచయిత్రిగా మొదలుపెట్టి వృత్తిలో ఉన్న సమయాభావం వల్ల ఎక్కువగా కవితలలోకి వచ్చారు. దాదాపు మహబూబాబాద్ నుంచి వచ్చిన రచనల్లో వీరి రచనలు లేకుండా ఒక్క సంపుటి లేదంటే అతిశయోక్తి కాదు.

డా. తిరునగరి దేవకీదేవి

తెలంగాణ ఉద్యమ మాగాణం. డా. తిరునగరి దేవకీదేవి. 1951 లో జన్మించిన వీరు పేదరికంలో మగ్గుతూ విద్యను కొనసాగించాలనే ధ్యేయంతో, తన చదువు తల్లిదండ్రులకు భారం కాకుండా కళాశాల సమయం మినహా మిగిలిన సమయంలో హోమ్ ట్యూషన్ లు చెబుతూ కుటుంబానికి వెన్నుదన్నుగా నిలిచారు. వీరు తెలంగాణ సాధనకై తొలి,మలి ఉద్యమ దశలో పాల్గొన్న ఉద్యమకారిణిగా, పరిశోధకురాలిగా రాణించటం మరొక ప్రత్యేకత. ఏడవ తరగతిలోనే హాస్య నాటిక రాయటమే కాకుండా, స్నేహితులను కూడగట్టుకుని గణేష్ ఉత్సవాల్లో ఆ నాటకాన్ని ప్రదర్శించిన బాల రచయిత ఆమె. కథ, కవిత, వ్యాసం, పరిశోధనా గ్రంథం రాయగల నిపుణురాలు. మలిదశ తెలంగాణ ఉద్యమంలో శక్తివంతమైన కవిత్వం రాశారు. ప్రగతిశీల, స్త్రీవాద, దళిత, సాహిత్య ఉద్యమాలతో కరచాలనం చేస్తూనే తెలంగాణ అస్తిత్వ సాహిత్యాన్ని తమ సొంతం చేసుకున్నారు. తన కథల్లో స్త్రీ పాత్రలు సాధికారికంగా కనపడతాయి. కొన్ని కథల్లో స్త్రీ పాత్రలను వీరి వ్యక్తిత్వం, ఆలోచనా సరళి నడిపిస్తుందా అని అనిపించక మానదు వీరి రచనలు చదువుతుంటే.

వనం సావిత్రి నాథ్

మానవ జీవిత అక్షర మేధోమథనం వనం సావిత్రి నాథ్ గారు. ఖమ్మం జిల్లా ముదిగొండ మండలం లో జన్మించారు. వీరు నారపరాజు శేషగిరి రావు గారిని వివాహమాడారు. సూర్యాపేట జిల్లాలో ఉపాధ్యాయురాలిగా మొదలై గెజిటెడ్ ప్రధానోపాధ్యాయురాలిగా పదవీ విరమణ పొందారు. వంశపారంపర్యంగా లేని కవితా వ్యాసాంగాన్ని 1972 నుండి మొదలు పెట్టి, పిల్లల కోసం నాటికలు, నాటకాలు, పాటలు నృత్యప్రదర్శనలు రాశారు. సాహితీ మిత్రమండలి అనే సాహితీ సంస్థను ఏర్పాటు చేసి ఎంతోమంది రచయితలకు సన్మానం చేశారు. సాహితీ సభలు నిర్వహించారు. వీరి కలం నుండి జాలువారిన కవితా సంపుటాలు 5. సుమహారం, కవితా వనం, మల్లెలు-మందారాలు,

నాద శతకం, చైతన్య కిరణాలు. 'ధర్మ' అనే నవలను నిజ జీవిత కథ ఆధారంగా వెలువరించారు. ఉత్తరదేశ యాత్రలు అనుభవాలు అనే వ్యాససంపుటి వెలువరించారు. 'దాశరథి రంగాచార్య రచనల్లో జీవిత దృక్పథం' అనే సిద్ధాంత గ్రంథాన్ని వెలువరించారు. ప్రముఖ దిన,వార, పక్ష, మాస పత్రికలలో యాభైకి పైగా కథలు, 400 కి పైగా కవితలు ప్రచురించబడ్డాయి. వీరి కవితలు ఆకాశవాణి హైదరాబాద్ కేంద్రం నుండి ప్రసారమయ్యాయి.

డా.తెన్నేటి సుధాదేవి

సాహితీ సంస్కృతుల ఊట డా.తెన్నేటి సుధాదేవి. 1952 హనుమకొండలో జన్మించి, 32 సంవత్సరాలు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో విద్యావిషయకంగా ఉద్యోగం చేసి ఉప సంచాలకులుగా పదవీ విరమణ పొందారు. 'బలిజేపల్లి లక్ష్మీకాంతం గారి నాటక కళా వైదుష్యం' మీద పొట్టి శ్రీరాములు తెలుగు విశ్వవిద్యాలయంలో డాక్టరేట్ అందుకున్నారు. తెలుగు అకాడమీ లో పని చేసినప్పుడు 16 సంవత్సరాలు ఆమె వైజ్ఞానిక పరిశోధన పత్రికకు సహ సంపాదకులుగా పనిచేశారు. 'కొత్త కథలు' అని వంశీ ప్రచురించిన మూడు సంకలనాలకు సంధానకర్తగా ఉన్నారు. వంశీ సంస్థకు అధ్యక్షురాలిగా పనిచేశారు. ప్రచురించిన పుస్తకాలు 8. అందులో రెండు కవితా సంకలనాలు. ఒక కథా సంకలనం ,నాలుగు వ్యాస సంకలనాలు ఎం ఎం నరసింహారావు గారి మోనోగ్రాఫ్, ఒక లిటిల్ డిటెక్టివ్ నవల, తెలుగు సామెతలపై నాటికలు కూడా ఉన్నాయి. వంగూరి వారి ప్రపంచ సభల్లో అమెరికాలో పాల్గొన్నారు. ఫిలిం సెన్సార్ బోర్డు మెంబర్‌గా కూడా ఉన్నారు. రసమయి, శ్రీమతి సుశీల నారాయణ రెడ్డి ట్రస్ట్ సంయుక్త ఆధ్వర్యంలో సుశీల నారాయణరెడ్డి గారి సాహితీ పురస్కారాన్ని అందుకున్నారు. 500 తెలుగు సామెతలను ఆధారంగా చేసుకొని 500 రేడియో నాటికలు రాశారు. అవి ఫిలిప్పైన్స్ ద్వారా ప్రసారం కావడం ఆమె సృజనాత్మకతకు ఒక మచ్చు తునక.

డా. రంగరాజు పద్మజ

పండిత భాషకు భాష్యం డా. రంగరాజు పద్మజ. 1952 లో వీరు జన్మించారు. మనసే కోవెలగా కథాసంపుటి, చిత్ర కవితలు, రవీంద్రుని నవలలను ఒద్దిరాజు సోదరులు నౌకా భంగం పేరుతో వ్యవహారిక భాషలో అనువాదం చేస్తే, 'హరిదాసి' అనే పేరుతో వీరు అనుసృజన చేశారు. మరో నవల 'రుద్రమదేవి' ని కూడా అనుసృజన చేశారు. గుండె లోతుల్లోంచి.. పద్మజ కథలు అనే పేరుతో 25 కథలు రాసారు. నాటి నుంచి నేటి వరకు ఒక అక్షర స్పర్శ, గ్రామ చరిత్ర, భారత పాత్రలు- వ్యాసాలు, పుస్తక సమీక్షా వ్యాసాలు, పారిజాత పారిజాతాపహరణము ఒద్దిరాజు సోదరులు అనే పేరుతో బుర్రకథలు, ఒద్దిరాజు సోదరుల ఖడ్గతిక్కన పద్యకావ్యం వైభవ స్తవ, కృష్ణ స్తవ పుస్తకాలను పరిష్కృతం చేశారు. లాక్ డౌన్ లో పుస్తకాలలో కథలు, వ్యాసాలు, కవితలు రాయటం తో పాటు భారత, భాగవతాలను పఠనం చేసి యూట్యూబ్ లో అందుబాటులో ఉంచారు.

డా. కేతవరపు రాజ్యశ్రీ

ఎగరే కవితా కేతనపు విద్యున్మణి డా. కేతవరపు రాజ్యశ్రీ గారు. డిప్యూటీ సెక్రటరీ గా పదవి విరమణ చేశారు. కవయిత్రిగా, రచయిత్రిగా, సామాజిక సేవకి గా, ఆధ్యాత్మిక ప్రవచనకర్త గా ఎన్నో రంగాలలో విశేష కృషి చేస్తున్నారు. కవయిత్రిగా నేటి ఆధునిక కవితా ప్రక్రియలలో ప్రచురించిన పుస్తకాలు 40కు పైనే. యాత్రా విశేషాల పుస్తకాలు లండన్ యాత్ర ,మలేషియా, శ్రీలంక యాత్ర, 'నీలో నువ్వు' 'ఆధ్యాత్మికత వృద్ధులకేనా', 'గీతామృతం' ఇది నాలుగు భాషల్లోకి అనువదింపబడింది. ఊహల వసంతం, గీతామృతం వెన్నెల పక్షులు ఉత్తమ గ్రంధ పురస్కారాలు పొందాయి. 'మార్నింగ్ కాఫీ' కథా సంకలనం, 'కరోనా టూరిస్టు కాదు' కవితా సంకలనం. వీరు "మెరుపులు" అనే నూతన కవితా ప్రక్రియను రూపొందించారు. తాను రాసిన లలిత గీతాలను సీడీల రూపంలో విడుదల కావించారు. జీవన సాఫల్య పురస్కారాలు రెండు అందుకున్నారు. భారత భాషా భూషణం బిరుదు అందుకున్నారు. అక్కినేని స్వర్ణ పతాకం పురస్కారాన్ని కూడా పొందారు. శ్రీ శ్రీ ఎక్సెన్స్ అవార్డు, ఊటుకూరి లక్ష్మీకాంతమ్మ పురస్కారం, మదర్ తెరిసా అవార్డు, టంగుటూరి ప్రకాశం పంతులు గారి అవార్డు, వంగూరి ఫౌండేషన్ వారి వంశీ ఇంటర్నేషనల్ సాహిత్య పురస్కారం, హ్యాపీ మదర్, ఉత్తమ మాతృమూర్తి పురస్కారం, ఉత్తమ మహిళ పురస్కారం, సృజన జీవన సాఫల్య పురస్కారం, లైన్స్ క్లబ్ వారి పురస్కారం, తంగిరాల ప్రతిభా పురస్కారం పొందారు.

రాజీవ

పీడిత జన బాంధవి రాజీవ. మనసువెన్న. మాట నిక్కచ్చిగా గల నిబద్ధత కలిగిన రచయిత్రి రాజీవ. 1950లో వీరు జన్మించారు. వీరి తండ్రి గారు బ్రిటిష్ కాలం లోనే బి.ఏ పూర్తి చేసి తహసీల్దారుగా పనిచేస్తూ ఉండేవారు. ఒకరోజు వారు హఠాత్తుగా వడదెబ్బతో మరణించారు. పదహారేళ్ళకే వితంతువైన తల్లి దైన్యాన్ని చూసింది చిన్నారి రాజీవ. అనారోగ్యంతో చిన్నారి చెల్లి చనిపోవటం తో దుఃఖాన్ని తేరుకోలేక పోయింది. ఆ జ్ఞాపకం తోనే చంటి ప్రసన్న కేంద్రాన్ని స్థాపించారు. ఎంతోమంది దుఃఖితులకు ఆసరాగా నిలిచారు. వానంత్ తో వివాహం జరిగిన తర్వాత 'రాజీవవాసంత' అనే కలం పేరుతో ఎన్నో రచనలు చేశారు. కామారెడ్డి లోనే కలం పట్టారు. దాశరథి కృష్ణమాచారి ఆధ్వర్యంలో మద్రాసు రేడియో స్టేషన్ లో పాల్గొన్నారు. తన నవల 'నడుస్తున్న కథ' దాశరథి రంగాచార్య గారు ఇంకా ఎందరో మహానుభావులు మధ్య నారాయణరెడ్డి గారు ఆవిష్కరించారు. కలం పట్టిన నాటి నుండి వారి తపన ఆవేదన అంతా మహిళల గురించే. చంటి ప్రసన్న కేంద్రం ద్వారా మహిళలకు ఆర్థిక చేయూతను కలిగించారు. 1995 నుంచి సి పి కె కార్డ్ బులెటెన్ నెలనెలా తేవడాన్ని మేధావులు కూడా మెచ్చుకున్నారు. నాలుగు పేజీలతో మేధావుల కోసం వచ్చిన ఈ బులెటెన్ సామాన్య జనాల కోసం 8 పేజీలు గా రావటం మొదలైంది. కోవిడ్ సమయంలో ఇది కొంత కాలం ఆగిపోయింది. విద్య ,వైద్య సదుపాయాలు అందరికీ చెందాలనే ఉద్దేశంతో సి పి కె ని రిజిస్టర్ చేయించారు. జూట్ పరిశ్రమలో సాహితీ సావనీర్ల వీడియోలు ఈ సిపికె మహిళలకు అందించడం జరిగింది. కంటి చూపు లేని వారికి, దెబ్బతిన్న వారికి కూడా ఎంతో సహాయ సహకారాలు అందించారు. వీరి కథాసంపుటాలు కొత్త నిజం, మనసులో మాట, శ్రీ శక్తి దశాబ్దాల మహిళా సంకలనం రానుంది కొత్త చిగుళ్ళు, రాబందులు, విస్ఫోటనం, లవ్ ఇన్ వన్ అనే కవితా సంపుటాలు వెలువరించారు. 1971 లో వచ్చిన రాబందులు కవితా సంపుటి చదివి రాజీలేని రాజీవ అని, విప్లవ కవి రాజీవ, అని చాలా మంది పేర్లు పెట్టారు. ఆంధ్ర భూమిలో ప్రతివారం వీరి కథ ఒకటి వస్తూ ఉండేది. ఆడదంటే అబల కాదు, ఆడించే బొమ్మ కాదు, ఆది శక్తి ఆడది, అజేయ శక్తి ఆడది. అంటూ ఇప్పటి వరకు కూడా రాజీ లేని పోరాటం చేస్తూనే ఉన్నారు మహిళలందరి కోసం రాజీవ.

పోలాప్రగడ రాజ్యలక్ష్మి

పొందికైన అక్షర లక్ష్మి పోలాప్రగడ రాజ్యలక్ష్మి. 1938 లో ఆలమూరు లో పుట్టిన ఈ అక్షర లక్ష్మి శాస్త్రీయ సంగీతంలో దిట్ట.వీణ కూడా బాగా వచ్చు. 1964లో కథారచన లోకి అడుగుపెట్టారు. 14 నవలలు, 5 కథాసంపుటాలు రాశారు. రాజ్యలక్ష్మి కథలు, నింగినేల, చక్కెర బొమ్మ, కొత్త వెలుగు, అనుబంధాలుగా...మొ.వి. వ్యాసాలు దాదాపుగా పది సంపుటాలు వెలువరించారు. దాంట్లో కాకి గురించి కాసేపు.., సత్యభామ స్వగతం, పాపం మగాళ్లు, మాట్లాడటం కూడా ఒక కళే , రేడియో వ్యాసాలు, కావ్యనాయికలు. ఇక జీవిత చరిత్ర ల విషయానికి వస్తే కేంద్ర సాహిత్య అకాడమీ వారి కోరిక మేరకు తనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మ గారి గురించి మోనోలాగ్ రాశారు. ఇది 10 భాషలలోకి అనువదింపబడింది. సుమారుగా 100 కవితలు రాశారు చిత్రం ఏమిటంటే ఆక్స్ఫర్డ్ యూనివర్సిటీ ప్రచురించిన కవితా సంపుటిలో 6 కవితలు వీరివి ఉన్నాయి. ఇది మనందరికీ గర్వకారణం. 1965లోనే అమెరికా వాషింగ్టన్ తెలుగు విభాగంలో వీరి కథల సంపుటిలు ఉన్నాయంటే మనమందరం ఎంతో సంతోషించాల్సిన విషయం. నాగార్జున, ఆంధ్ర యూనివర్సిటీ, ఉస్మానియా విశ్వవిద్యాలయాల్లో ఎంఫిల్, పి హెచ్ డీ వీరి రచనలపై సాగాయి. లోపాముద్ర, రమ్య కథా రచయిత్రి బిరుదులు కూడా వీరిని వరించాయి నాగార్జున యూనివర్సిటీ వారి 'ఉన్నవ లక్ష్మీనారాయణ' అవార్డు, తెలుగు యూనివర్సిటీ వారి ఉత్తమ రచయిత్రి అవార్డు, మద్రాసు తెలుగు అకాడమీ సాహిత్య పురస్కారం, ఆంధ్ర ప్రభుత్వం ద్వారా సాహితీ పురస్కారం, సుశీలా నారాయణరెడ్డి గారి అవార్డులు వీరిని వరించాయి. మద్రాసు కేసరి కుటీర్ వారి గిరిజాలక్ష్మీ అవార్డు, రైటర్స్ అవార్డు కూడా వీరిని వరించాయి ఇలా వీరు పలు అవార్డులను తీసుకున్నారు. వీరు ఆంధ్రమహిళాసభ ట్రస్ట్ బోర్డు మెంబర్గా ఉన్నారు. బొంబాయి ఆంధ్ర మహాసభకు జీవిత సభ్యత్వం వీరికి ఉంది. భీమవరం, అనంతపురం, బాపట్ల మహిళా మండలి ప్రెసిడెంట్ గా కూడా వీరు చేయడం జరిగింది. సత్య సాహితికి వీరు ప్రెసిడెంట్గా ఉన్నారు ఇద్దరు కొడుకులు పెద్ద పదవులతో ఉద్యోగాలు చేసి రిటైర్ అయ్యాక మనవళ్లే మనవరాళ్లతో ఆడుకుంటూ ఉంటారు. ఎవరైనా పలకరిస్తే ఈ 85 సంవత్సరాల రచయిత్రి ఇప్పటికీ పసిపిల్లలానే ఆప్యాయంగా మనల్ని అల్లుకుంటుంది.

(అనివార్య కారణాల వల్ల రాజీవ, పోలాప్రగడ రాజ్యలక్ష్మిగార్లు రాలేకపోయినందున సత్కార కార్యక్రమాలు వీరి వద్దకు వెళ్ళి చేయనున్నామని పెద్ద మనసుతో ఉపాధ్యక్షులవారు ప్రకటించారు.)

ఈ కార్యక్రమానికి సమ్మెట విజయ స్వాగతం పలికారు. విశ్వైక వ్యాఖ్యాతగా వ్యవహరించారు.

–స్వతంత్ర

పుస్తక సమీక్ష

తిరుమల వెంకటస్వామి- 'వనితా విత్తోపనిషత్' నాటకం

టీ.వి. స్వామిగా అయిదు దశాబ్దాలు గా ఆకాశవాణి నుంచి ప్రస్తుత ఎలక్ట్రానిక్ మీడియాలో తన అనర్గళ కవితా వైదు ష్యంతో అవిచ్ఛిన్నంగా కవితా ప్రియులను అలరిస్తున్న వెంకటస్వామి ఏ సాహితీ ప్రక్రియ చేపట్టినా, అభిమానులను, మిత్రులను, సాహితీ ప్రియులను ఆలోచింప చేస్తారు. స్వామి, మదిలో తళుక్కుమన్న భావనా వీచికలు, ఆయన ప్రత్యేక శైలిలో రచనలుగా రూపుదిద్దుకొంటాయి. కవితా సంపుటిలు, పద్య రచనలు, నాటకాలు, వ్యాసాలు ఏదైనా చదువరులకు వెంకటస్వామి, ప్రత్యేక ముద్రతో హాస్య, వినోద, చమత్కార భరితంగా సామాజిక స్పృహ కలిగించే సత్తా ప్రదర్శిస్తాయి. అటువంటిదే 'వనితా విత్తోపనిషత్'.

వనిత, విత్తం రెండింటి ఆధారంగా రచయిత మనల్ని దేవలోకం తీసుకుపోయి, 'మహిళా జాతికి ఒక ఉపనిషత్ ఉండాలి అనిపిస్తారు. రచయిత దృష్టిలో విత్తు అంటే ధనం. యిక వనిత ప్రాముఖ్యత నాడూ నేడూ వుండనే వుంది. రూపిణి అయిన వని త, అరూపిణి అయిన సొత్తు గురించిన ప్రాచుర్య రచన తిరుమల వెంకట స్వామి గార్కి దువర్షి బృహస్పతి భావ పరంపరగా, అందచేసిన ప్రశంసలతో నాటకం పూర్తవు తుంది. వనిత, విత్తుల మనోగతా వేదనలు ఓ పనిషత్‌గా గ్రంధీకరించాలనే యోచన, ఊహించటానికి కూడా అతీతమైన ఆలోచన తిరుమల వెంకట స్వామిగార్కి కావటం, ప్రస్తుత సమాజం ఆ రెండింటి ప్రధానంగా ఎదుర్కొంటున్న దుష్ట వికారత్వాన్ని నాటకీయతా సంభాషణ, ప్రసంగ రూపకంగా వ్యక్తీకరించటం రచయిత కల్పనా చమత్కృతి, అరుదైన ఆలోచనా విశేషానికి అద్దం పడ్తోంది. పురాణ పాత్రలకు, ఆధునిక సమా జ నడవడిక జోడించి, నవ్య ఆధునికోప నిషత్, సృష్టించిన తిరుమల వెంకటస్వామి అపురూప భావోద్వేగి అయిన ప్రతిభాశాలి గా వనితా విత్తోపనిషత్ దర్శింపచేస్తోంది.

ప్రతులకు: టి.వి.స్వామి
ఇ.నెం. 602, పరిమళాసదన్
విమలానగర్, దిల్‌సుఖ్‌నగర్
హైదరాబాద్.
సెల్: 9391100616

-జయసూర్య
సెల్: 90149 48336/
9440664610

విస్ఫోటనం

ఇది విశ్వం
విహంగ గతులతో
ప్రభాత సుందర దృశ్యం
నదీనదాల తరంగ మృదంగ
నాదాల మధు గీతం...

ప్రతి ప్రాణికీ ప్రాణ లయలను కూర్చే
నవ జీవన నందన వనం..
ఎంత సహజంగా పరుచుకున్న
కళామయ వర్ణమిది...

ఆ విశాల విశ్వ వేదికకు
నిరంతర చలనశీలతతో
నిర్మాణాత్మక దృష్టి తో
కాంతులద్దిన మాననీయుడు
మానవుడు....

కాల గతిలో కొత్త పుంతలు తొక్కే
క్రమంలో ఎన్నో ప్రయత్నాలు..
దేశ దేశాల నడుమ సమన్వయం
సాగించే ఎన్నో ప్రయాసలు...

అంతర్జాతీయంగా ఉత్తమతను
స్థాపించే సమితులూ సంస్థలూ..
పర్యావరణ దీప్తినీ వన,జంతు, జన
హితాన్ని కాంక్షించే వేదికలు.....

మరి ఇప్పుడిలా ఏ మహోదయానికి
ఈ గగన గరళ విన్యాసాలు..
ఎందుకిలా అవని గొంతు నులిమే
అనుచిత అణు విస్ఫోటన ఉన్మాదాలు....

-వెల్ముల జయపాల్ రెడ్డి
9441168976

సుద్దులు

పొద్దు పొడవక ముందే
నిద్ర లేవండి
బుద్ధిగా పుస్తకం తీసి
చదవండి !!

మొద్దు నిద్దుర మనకు
పనికిరాదండి

ముద్దు-ముద్దుగ
పనులు చక్కదిద్దండి !!

బుద్ధి తక్కువ పనులు
మానివేయండి
వృద్ధి బాటను నడిచి
విజయమొందండి !!

జిద్దులన్నీ మాని
శుద్ధిగుండండి
హద్దులు లెరిగి మీరు
ఆటలాడండి !!

వద్దు-వద్దని చెడును
వదిలివేయండి
సుద్దులెన్నో నేర్చి
మంచి చేయండి !!

-గంభీరావుపేట యాదగిరి
9440617611

అంబరాన్ని తాకుతోంది..!

పవిత్రతే పరమపదసోపానంగా
సమైక్యతే చిహ్నంగా
సహనానికి ప్రతీకగా
మానవాళికి ముక్తి మార్గంగా
శాంతి సౌరభాలను వెదజల్లుతోంది..!

ఆధ్యాత్మిక చైతన్యానికి ప్రతీకయై
ఉదాత్త భావాల వేదికయై
విశ్వమానవ సౌభ్రాతృత్వానికి పునాదియై
సకల సౌఖ్యాలకు వారధియై
ఆరోగ్య భాగ్యాలను కలుగజేస్తోంది..!

ఐదు పూటల నమాజులు
కఠిన ఉపవాస దీక్షలు
పెద్దల ఆశీర్వాదాలు
ఫిత్రా దానాలతో
స్నేహ గంధాలను పంచుతోంది..!

పెద్దల మాట జవదాటరాదని
పిల్లల మనసు నొప్పించరాదని
కష్టంలో ఉన్న వారికి సహాయ పడాలని
పుణ్య కార్యాల్లో పాలు పంచుకోవాలనే
వ్యక్తిత్వాన్ని గుభాళింపజేస్తోంది..!

సమసమాజమే ధ్యేయంగా
ఆర్థిక సమతుల్యతే లక్ష్యంగా
సమానత్వమే సిద్ధాంతంగా
సమతా మమతలను పంచే
రంజాన్ సందడి
అంబరాన్ని తాకుతోంది..!

-పిల్లి.హజరత్తయ్య,
9848606573

అవ'మాన' చరిత్ర

చూస్తున్నా..
నువ్వు నిర్లజ్జగా చేస్తున్న
దంత క్షతాన్ని
చండాలంగా చెరుస్తున్న
వంత క్షతాన్ని

నేనెవర్నని అడక్కు
నిజం చూస్తున్న చక్షువును
ఇజం రాస్తున్న భిక్షువును.

బయట మొలచిన వృక్షాన్ని
పయట తొలగిన వక్షాన్ని

అవసాన ధరిత్రిని
అవమాన చరిత్రని

-డా.రమేష్ కటుకోర్ఘ్వల
సెల్:9949083327

ఆమె

కదిలే అలల్ని
చైతన్యపు ఉగ్గుపాలతో
జాగృతం చేసే
మాతృత్వ సాగరం ఆమె...
యుగయుగాల
వెతల మబ్బుల్ని
మోసుకుంటూ
కరుణను
కుండపోతగా కురిపించే
సహన విహాయసం ఆమె...
బ్రతుకు చెట్టుపై
భవితవ్యపు చిగుళ్లను
వికసింపజేసేందుకు
ప్రేమ పరిమళాలతో
అరుదెంచే
ఆశల ఆమని ఆమె...
చరిత్ర వనంలో
శౌర్య పరిమళాల్ని
వెదజల్లే
కదనపుష్పం ఆమె...
ప్రగతి వీణపై
పల్లవించే
అభివృద్ధి రాగం ఆమె...
ఇప్పుడు
జగతి తిమిరాలపై
సంధించడానికి
స్వేచ్ఛాకిరణాలతో
సమాయత్తమవుతున్న
ఉషస్సు ఆమె...

- డాక్టర్ కొత్వాలు అమరేంద్ర
సెల్: 9177732414

మూడు చక్రాలబండి

రెండుకాళ్ళ బతుకుబండి ఆకలి తీరాలంటే..
మూడుగారెల ఆటోబండిని నడపాల్సిందే.
ఎదలో రగులుతున్న
కష్టాల కుంపటి ఆరాలంటే..
రక్తాన్ని ఇంధనముగా చేసి
ముందుకు పోవాల్సిందే.
ప్రయాణికులే అతడికి ప్రపంచం.
యాభై రూపాయల బేరం
ముప్పై రూపాయలకు కుదిరినా..
పొంగుతున్న ఆశలమీద వాన కురిసినట్లు..
మనసు నిమ్మలంచేసుకొని పరుగెడుతాడు.

రోడ్లన్నీ విశాలమైన
హృదయంలా పరుచుకొని..
అతడి రాకకోసం ఎదురుచూస్తుంటాయి.
నగర వీధులన్నీ అతడు మ్రోగించే..
ఆటో సైరన్ చప్పులతో
మారుమ్రోగుతుంటాయి.
ఇద్దరో ముగ్గురో
ప్యాసింజర్లు కనిపించారంటే..
ప్రపంచాన్ని జయించినట్లు..
సప్తముముద్రాల బాధల్ని
దాటినట్లు ఫీలౌతుంటాడు.
గల్లీలన్నీ గస్తీతిరిగి.. ఏ చెట్టునీడనో సేదతీరుతూ..
అచ్చిన పైసల్ని లెక్కేస్తూ...పరివారపు
స్వప్నాల్ని కలగంటు కాలం ఎల్లదీస్తాడు.

పల్లె ప్రజల్ని పట్టణానికి చేరవేస్తూ
రంగుల సీతాకోకచిలుక
స్వేచ్ఛగా ఎగురుతున్నట్లు..
ప్రేమగా మమకారపు మాటలు చెపుతూ
గమ్యాన్ని చేరుస్తాడు.
గుండెల్లో దాగిన బాధలబరువుల్ని
ఎదుర్కొంటూ
దూరబారాల్ని దాటుతుంటాడు.
వీధులన్నీ అతగాడి ప్రాణస్నేహితులే.
సూర్యోదయాన ప్రకాశిస్తున్న రవికిరణాల్లా..
బయలుదేరి... నగరవీధులన్నింటిని
పలకరిస్తాడు.
ఏయ్...ఆటో అని పిలవగానే..
గంపెడు ఆశలతో
రెక్కలొచ్చిన పక్షిలా వాలిపోతాడు.

చమురు మంటలన్నీ జీవితాన్ని దహిస్తున్నా..
బతుకుపాటనొకటి అందుకొని..
ఒంటినిండా గంపెడు ధైర్యాన్ని నింపుకొని
జనారణ్యంలోకి దూసుకుపోతాడు.
పాలపొంగుల్లా పొంగుతున్న ఆశలపై
కన్నీళ్లను చల్లుకొని...కోరికలగొంతును
అందనంత ఆకాశానికి మూడేసుకొని..
మూడుచక్రాల పాదాలతో
యుద్ధానికి బయలుదేరుతాడు.
బతకాలంటే యుద్ధంతప్పదు మరి.
పొట్టబట్టకోసం రెపరెపలాడే రెక్కలతో
కాలంతో కలిసి ప్రయాణం చేస్తాడు.

-అశోక్ గోనె
9441317361

పల్లె పాదముద్రలు

చెరువులో విసిరిన పెంకాసు..
చెంగు చెంగున నీటి అలలపై..
నవ్వుతూ తూలుతూ ఎగిరెగిరి..
తుదకు మునిగి పోవును పాపం
జీవిత కాల అలలపై ఊగుతూ..
వయసు ముదిరి అదిరి పోయి..
ముడతల తోలుతో బతుకు బక్కచిక్కి ..
మట్టిలో కలవడమే తుదకు పెంకాసులా !

తాటికాయలు నలుపే మరి..
కత్తివాటుతో తీవ్ర గాయం చేయ..
మృదు హృదయాకార ముంజలు..
ఆరోగ్యాన్నిచ్చును తియ్యగా చల్లగా సదా
మనిషి తోలు నలుపు తెలుపైనా..
అంతర భావాలు పరహితాలై..
స్వచ్ఛతల నెలవులుగా నిలిచి..
జనహృదయాల్ని రంజింపజేయాలె !

కుమ్మరి మట్టిని కాళ్లతో తొక్కి..
మన్ను ముద్దల్ని మద్దించి..
కుండగా రూపమిచ్చి కాల్చగా..
శీతల జలాన్నిచ్చే రంజనవుతది
ఏమీ తెలియని నవ శిశువు..
సమాజపు చేతులో నలిగి నిలిచి..
ఎగుడు దిగుడుల్ని అధిగమించి..
నీడనిచ్చే చెట్టులా ఎదిగి నిలబడాలి !

వర్షాకాలపు నిండు గర్భిణిలా..
చెరువు దిగుబడులు మత్తడి దూకినూ..
వేసవిలో చెరువు నెర్రెలు బారినా..
రాగడి సత్తువ మన్ను ఇచ్చును కదా
అన్ని గాబులు నిండుగా ఉన్నపుడు..
పది మందికి ఆదరువు కావాలె..
అన్ని కరిగి పోతే దిగులు చెందక..
మానవీయ విలువల ఆస్తులు పంచాలె !

-మధుపాళీ
9949700037

పుస్తక సమీక్ష

ఆద్యంతం ఆసక్తికరం.. పాల్కురికి సోమన పదాకృతం...!

వేముల శ్రీ వేమన శ్రీచరణ్ సంపాదకత్వంలో పాల్కురికి సోమన పదాకృత సంకలనాన్ని వెలువరించి.. సోమనాథునికి అక్షరహారతి పట్టారు. వర్ధమాన. ప్రవర్ధమాన కవులు, కవయిత్రుల రచనలతో కొలువుదీరిన ఈసంకలనం.. పాల్కురికి సోమనాథుని సాహితీ వైభవాన్ని.. సాహితీ సేవను రేఖామాత్రిగానైనా అందించడం విశేషం! వీరశైవ కవి సోమన ప్రజాకవిగా భాసిల్లిన వైనాన్ని కవులు-కవయిత్రులు పద్య, వచన కవిత్వ రూపంలో ఆవిష్కరింప ప్రయత్నించడం ప్రశంసనీయం.. పాలకుర్తి విశేషాలను.. సోమనాథుని రచనా వైచిత్రిని ఈ గ్రంథంలో నిక్షిప్తం చేశారు. 12వ శతాబ్దంలో జన్మించిన మహాకవి శివ వర ప్రసాదుడై నందున అతనికి సోమనాథుడని పేరనీ.. ఊరి పేరునే తన ఇంటి పేరుగా మారిన పాల్కుర్కి సోమనాథుని జీవన రేఖలను ఆయా కవులు- కవయిత్రులు తమదైన శైలితో పాటు తమకు నచ్చిన ప్రక్రియకు తమ భావాలకు అక్షరాకృతినిచ్చారు. తెలుగు సారస్వత వైభవానికి నిలువెత్తు నిదర్శనమై నిలిచి.. తెలంగాణ తేజెని విరాజిడుగా భాసిల్లిన సోమనాథుని పట్ల గౌరవ భావంతో ఆయా కవులు, కవయిత్రులు ప్రకటించిన భావాలు ఆయా రచనల్లో చక్కగా ఒదిగిపోయాయి.

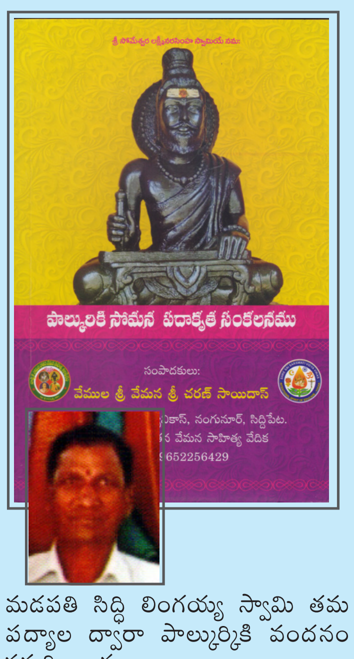

ద్రిదశాబ్ది ఉత్సవాల నేపథ్యంలో ఈ గ్రంథ సంపాదకులు వేముల శ్రీ వేమన శ్రీచరణ్‌దాస్ రాసిన సీసపద్యమాలికలో పాలకుర్తిలో ప్రభవించిన సోమనాథుని కీర్తిని స్తుతిస్తూ రాసిన పద్యాలు బాగున్నాయి. మంజరీ ద్విపదలో పాల్కుర్కి సోమనాథుడు 'కావ్య కవితలల్లి కవిగాను నిలిచె..కవన సేద్యమునందు కలికి తురాయి' అంటూ కొనియాడారు.

పాల్కురి సోమనాథుని సాహితీ ప్రతిభను మాడుగుల మురళీధర్ శర్మ తమ పద్యాల్లో ఆవిష్కరిస్తూ తెలంగాణ తెలుగును పలు దిశలన పంచినట్టి ప్రతిభామూర్తిగా ప్రశంసించారు.

ద్విపద రచన చేసి.. దివ్యత్వమొందిన పాలకుర్తి సోమన పరమయోగి అంటూ మడపతి సిద్ధి లింగయ్య స్వామి తమ పద్యాల ద్వారా పాల్కుర్కికి వందనం సమర్పించారు.

తెనుగింటి సోముడు అంటూ కీర్తిస్తూ కుసునూరు భద్రయ్య రాస్తే.. సోమనాథుని కవితా వైభవాన్ని చాటుతూ మాచర్ల మల్లేశం తమ పద్యాలను అల్లారు.

సోమన ద్విపదను ప్రస్తావిస్తూ ఎన్. నందిని తమ రచనను ప్రారంభిస్తే.. పరిజ్ఞాన వైశిష్ఠుడుగా సోమనాథుని అభివర్ణిస్తూ యామిని కొల్లూరి రాశారు.

తెలంగాణను కవన మాగాణిగా మలచ బీజాలు జల్లిన సోమనాథుడు ఆద్యుడు, ఆరాధ్యుడు అంటూ విన్నకోట సుబ్రహ్మణ్య హరగోపాల్ రాస్తే.. సోమనాథుడిని విప్లవ కవిగా పేర్కొంటూ బి. నారాయణ తమ కవితను రాశారు. తొలి తెలుగు కవి పుట్టిన ఊరికి పేరు తెచ్చిన ప్రముఖుడు అంటూ వల్లాల విజయలక్ష్మి రాస్తే.. పి.వి.ఆర్. జగన్నాథరావు మేటి శివకవి సోమనాథుడు అంటూ మంజరి ద్విపదలు ఆవిష్కరించారు.

శిలాదుని తపఃఫలమే.. బసవుని జన్మకారణమంటూ జాగిరి యాదగిరి పద నీరాజనం సమర్పిస్తే.. పరాంకుశం రఘునారాయణ సోమనాథుని సాహితీ సేవను కొనియాడుతూ తెలుగు భాషా సాహిత్యంలో ఓ మణిదీపంగా అభివర్ణించారు.

శివభక్తిని బోధించడానికి కవిత్వాన్ని సాధనంగా చేసుకున్న వారిలో సోమనాథుడు అగ్రగణ్యులు అంటూ వీసం లక్ష్మి రాస్తే.. బి. చెన్నారావు తమ రచనద్వారా ప్రజాకవి సోమనగా తెలియజెప్పారు. బహుభాషల ప్రవీణుడు సోమనాథ కవీంద్రుడు అంటూ శనిగరపు రాజమోహన్ రాస్తే.. త్రిభాషా కోవిదులుగా వెలుగిందిన మహనీయుడంటూ కొత్తకొండ రాజు కొనియాడారు.

సామాన్యుల భాషలోనే శివ రచనలు చేసిన మహనీయు డంటూ కంచుబారికి చిన్నారావు రాస్తే.. వైవిధ్యభరిత ప్రతిభా పాటవాలను ప్రదర్శించిన గొప్పకవి అంటూ యల్.యన్. నీలకంఠమాచారి తమ రచనను తీర్చి దిద్దారు. తెలుగు మాగాణంలో ద్విపద కవితకు ఆద్యుడు అంటూ కౌసమళ్ళ వెంకటయ్య పేర్కొంటే.. "రగడ" ఛందోరీతిని ప్రారంభించిన ఘనాపాటి కవి పాల్కూరి అంటూ బుర్రికుమార్ రాజు తమ రచనను కొనసాగించారు.

తెలుగు పాల కడలి పాల్కుర్కి అంటూ. సి. హెచ్.వి. శేషాచారి రాస్తే.. పాల్కుర్కి సాహితీ గొప్పదనాన్ని ఆరెకటికె నాగేశ్వరరావు వివరించారు.

చందనాల వందనాలు.. పాలకుర్కి వందనాలు అంటూ తూర్పు బస్వరాజు రాస్తే.. తొలి తెలుగు కవి అంటూ మగ్గిడి రవీందర్ రాశారు. సోమనాథుడు కవి పండిత శ్రేష్ఠుడు అంటూ గాడేపల్లి మల్లికార్జునుడు పేర్కొంటే.. వేయి కాలాలు వెలగాలంటూ ఆకాంక్షిస్తూ డా॥దీపక్ న్యాతి రాశారు.

కాకతీయ మేటిగడ్డలో పుట్టిన కాకలు తీరిన సామాజిక విప్లవ కవి అంటూ మీసాల సుధాకర్ రాస్తే.. బసవపురాణ రచనలోని పాల్కురికి సోమనాథుని వాక్యాలు తెలుగునాట తెలుగు వెలుగులు పంచాయంటూ శివశ్రీ ఎన్నివెల్లి రాజమౌళి రాశారు.

శివపూజ బిల్వపత్రమంటూ ఆకుల మల్లికార్జున్ రాస్తే.. ద్వాపద ఛందస్సును ద్విగుణీకృతము చేసిన దిట్ట అంటూ నన్న పద్మ తమ రచన చేశారు. ఘనాపాటి కవి పుంగవోత్తముడు అంటూ బిజ్జనాగభూషణం తమ రచనను చేస్తే.. గద్య పద్య హృద్య రచనా దురంధరుడు అంటూ కాసుల ధీరాజశర్మ రాస్తే.. ఆయనవన్నీ జనహిత కావ్యాలేనంటూ తంగళ్ళపల్లి ఆనందాచారి కొనియాడారు.

ద్విపదను నవరసాపోషకంగా, లయ సమన్వితంగా వ్యక్తీకరించిన సమర్థుడంటూ తెలికిచెర్ల రాజకృష్ణ కామేశ్వరరావు అభిప్రాయపడితే.. అచ్చమైన తెలుగు కాదినీవు అంటూ డా॥ కాపు రమేష్ కొనియాడారు.

అగ్రవర్ణాల ఆటల నగదొక్కెను పాల్కుర్కి అంటూ మండ వీరస్వామిగౌడ్ రాస్తే.. తెలుగునాట పండించెను తెలుగు విరులు తెలుగు కైత సొబగు తేట ఈయదనము అంటూ కళ్యాణి కరణం వివరించారు.

తెలుగు సంస్కృతికి అద్దం పట్టే వైవిధ్యరచనలు చేశారంటూ వి.వి. దుర్గాప్రసాద్ ప్రశంసిస్తే.. ప్రజావాణిని బాణిని ప్రజ్వలింపజేసిన కవి వరేణ్యుడంటూ పద్మావతి రెడ్డి రాశారు. బహుభాషా కోవిదుడంటూ సింగాడి శోభామణి రాస్తే.. వేదాల సారము, అనుభవసారాల సాగరాన మునిగి సారాన్ని జగతినందుంచిన వాడంటూ బొమ్మవిమల రాశారు. పరమ పురుషుడు.. సోమనాథుడు అంటూ సంగీతం నర్సింహారావు కీరిస్తే.. సోమన్న పద్య సొబగులను వరుకోలు లక్ష్మయ్య ఆవిష్కరించయారు.

భావ విప్లవకారుడు.. వీరశైవ మత అభిలాషాకుడు అంటూ స్వరూపరాణి గజ్జల రాస్తే.. అల్పాక్షరములనల్పార్థ రచన గావించుటయే కవి వివేకమనియే అంటూ రాపోలు అరుణాస్వామి తమ పద్యాలను తీర్చిదిద్దారు. నీ కలం నుండి జాలువారిన సిరారీతులే ముగ్ధ మనోజ్ఞమ్ అంటూ కె.రంగనాయకులు పేర్కొంటే.. అచ్చ తెనుగు కవనమున కాద్యుడైన సోమనార్యుడు సంస్కృత ప్రేమ వీడక బసవ యుదాహరణము రాశాడని బండకాడి అంజయ్యగౌడ్ ప్రశంసిస్తే.. తెలుగు సాహితీ మాగానంలో అలుపెరుగక శ్రమించిన కర్షకుడు అంటూ మద్రి జయశ్రీ తమ రచనను చేశారు.

అనేక కళారూపాలను తన రచనల్లో కళ్లకు కట్టినట్టు చూపిన వాడు మన పాల్కురికి సోమన్న అంటూ తిరునగరి పద్మ రాస్తే.. ఆది కవులకు ఆదర్శమై నిలిచావంటూ డబ్బీకార్ సురేందర్ పేర్కొన్నారు.

ద్విపద, శతక, గద్యాల నర్పించి అర్చించు పాల్కురికి బసవ పురాణమనిన భువనకు శ్రవణానందకరమే అంటూ వి.వి.వి. కామేశ్వరి వ్యాఖ్యానిస్తే.. పండితారాధ్యుడు పాల్కురికి సోమన అంటూ కొడిచెల్లి రామానుజ వివరించారు.

సోమనాథుడే గొప్ప యుకర్త నిజము అంటూ డా॥రాపోలు సత్యనారాయణ పేర్కొంటే.. తేట తెలుగునందు ధీటైన పదాలతో బాట చూపినట్టి బసవభక్తి వర్యా! అంటూ లక్ష్మీకిరణ్ జబర్దస్త్ అభిప్రాయపడ్డారు.

బహుభాషల్లో అలలీలగా కవిత్వాన్ని పండించిన మహాకవి అంటూ చాపల మహేందర్ రాస్తే.. 'కవన కవలలు' అంటూ కళ్ళెం లక్ష్మణ్ తమ రచన చేశారు.

మొగ్గలు రూపంలో పాల్కురికిని ఆవిష్కరిస్తూ కదారి పెద్దయ్య రాస్తే.. తెలంగాణ కవి శ్రేష్ఠుడు' అంటూ శీలోజు శోభన్‌బాబు రాశారు.

పరమశివునిపైన పారభక్తిని పూని వ్రాసె కావ్యములను వాసిగాను అంటూ డా॥బల్లూరి ఉమాదేవి తమ పద్యాలను రాస్తే.. సోమనాథ పదాకృతాంకితం శీర్షికతో వేముల శ్రీవేమన శ్రీ చరణ్ సాయిదాస్ శ్రీ గ్రంథం చివరన రాసిన పద్యాలు బాగున్నాయి. ఇలా ఈ గ్రంథంలోని రచనలన్నీ పాల్కురికి సోమనాథుని వ్యక్తిత్వాన్ని, కవిత్వాన్ని, పాండిత్యాన్ని ప్రతిభా పాటవాలను ఉటంకిస్తూ రూపుదిద్దుకున్నాయి. చాలా కవితల్లో కవిత్వాంశ కొరవడినప్పటికీ.. కొన్ని రచనలు మినీ వ్యాసాలుగా రూపు దిద్దుకున్నప్పటికీ.. పాల్కురికి పై ఆయా కవులు- కవయిత్రులు చూపిన శ్రద్ధాభక్తులను అభినందించకుండా ఉండలేము..

ప్రతులకు: వేముల శ్రీ వేమన
శ్రీ చరణ్ సాయిదాస్
నంగునూర్ (గ్రా)
జిల్లా సిద్దిపేట-50 22 80
సెల్: 9652256429

– దాస్యం సేనాధిపతి
సెల్: 94405 25544

పాపం.. నాగరాజు

అరే ఏందిరా భయ్..గిట్ల జేస్తివి
నువ్వయినా.. నేనయినా
నీ చెల్లెలయినా
ఒక అమ్మిజాన్ కు పుట్టినోళ్లమే కదా
ఎవరిని నరికినా వచ్చేది ఎర్రటి రక్తమే కదా
పుట్టినప్పుడు పోయేటప్పుడు
మనం ఒట్టి చేతులమే
మధ్యలో వచ్చిన ఈ కులమతాల రోగం
నీకెట్టా అంటుకుందిరా అబ్బాయ్
ఖురానయినా బైబిలైనా భగవద్గీతయినా
సాటి మనిషిని ప్రేమించమనేకదా చెప్పయి
నీ చెల్లిప్రేమను చూడంగనే
కండ్లు ఎరుపెక్కి
పాపం.. నాగరాజు రక్తం కండ్లజూస్తివి
పక్కపక్కనే వుండేటోళ్లం
పక్కలో బల్లెమై పొడుస్తావనుకోలేదు
ఒక నిండు ప్రాణాన్ని పొట్టనబెట్టుకొని
ఏం మూటగట్టుకున్నావోయ్
నిన్ను ఆ యేసు క్షమించినా
అల్లా మటుకు క్షమించదురా భయ్
(సరూర్ నగర్ లో పరువుహత్యకు బలైన నాగరాజు కు..బాధతో...)

-సునీత గంగవరపు
9494084576

మట్టి బంధం

ఎన్ని వర్ణాల రూపం
ఎత్తు పల్లాల దేహం
పచ్చనాకుల హరితం
చుట్టు నది సముద్రాల తీరం!

మట్టి అంటే పేగు బంధం
ఎన్ని జీవులకు జన్మనిచ్చిందో
పుట్టిన ప్రాణిని తన తనువుపై మోస్తూ
గిట్టిన జీవుల కడుపులో దాచుకుంటుంది!

తన కడుపు చీల్చుకుని బువ్వ పెట్టింది
మన ఆట పాటలకు తాను మురిసిపోయింది
మనం ప్రేమగా వుంటే పొంగిపోయింది
యుద్ధాలు చేసుకుంటే తల్లడిల్లింది!

ఇప్పుడు...
ఆ మట్టి పేగు రోగగ్రస్తురాలైంది
తన రోధన వినేవాడు కరువైనాడే
యని మధన పడుతు రోధిస్తుంది!

మనిషి!
పరిశ్రమలు వ్యవసాయం లోనా
విషపూరిత రసాయనాలెన్నో వాడి
అణువణువు కలుషితంచేస్తు
మట్టి రూపురేఖలను మారుస్తున్నాడు
తన భవిశ్యత్తును తానే చిద్రం చేసుకుంటు
నా ఉనికిని ప్రశ్నార్ధకం చేస్తుండని
వేదన చెందుతుంది!

ఆ మట్టితల్లి పొత్తిళ్ళలో పుట్టి పెరిగినోళ్ళం
స్వార్థపూరితమైన మన
ఆలోచనలకు స్వస్తిచెప్పి
మట్టిని మన భూమితల్లిని
కాపాడుదాము రండి!!

- వజ్జీరు ప్రదీప్
9989562991

పల్లెనవ్వింది

ఆకలి కేకలు తట్టుకోలేక వలసపోయిన జనం
నేలమీదే కాదు గుండెలలో కూడ బీటలు
పచ్చని చీరకట్టిన అవని ఎండిన మోడయింది

చావు అంచున వేలాడుతున్న నేలబిడ్డడు
నిస్సత్తువను భుజానికి ఎత్తుకోలేదు
ఎండిన కంటిచెమ్మను ఎదురు పెట్టుబడి పెట్టాడు.

మొండితనాన్ని నాగేటికి అద్ది చేనును చీల్చాడు
కన్నతల్లి బిడ్డకు ద్రోహం చేయదనే నమ్మకం
పంటకు కంచెగా మారి రక్షణకోటయింది

మూగజీవులే తోడనుకుని సేంద్రియం వైపు మొగ్గాడు
పశువిసర్జకాలే పోషకపదార్థాలుగా మారాయి
పంచగవ్యాలే క్రిమిసంహారకాలుగా కొలువుతీరాయి.

పంటమార్పిడి సెద్యానికి ఊపిరిపోసింది
రైతు నమ్మకం పంటకంకులతో పుట్టినింపింది
స్వేచ్ఛావిపణి సరికొత్త ఊపునిచ్చింది.

కాంక్రీటు పలకలకింద చితికిన బ్రతుకులకు తెలివి వచ్చి
వలసపోయిన కాకులు తిరిగివచ్చి ఇంటికొమ్మను చేరాయి
పచ్చని తరువులు తలెత్తి నిత్యవసంతాన్ని కూర్చాయి

నేలమ్మ తల్లి పచ్చని వోణి పల్లెను చుట్టింది
మామిడి తోరణాలతో, రంగవల్లులతో
సరికొత్త ఉగాది మా పల్లెకు వచ్చింది

తిరిగివచ్చిన బిడ్డల ఒడి చేర్చుకుని
పల్లెగూటికి తిరిగి పండుగ వచ్చిందని
మా పల్లె తృప్తిగా నవ్వింది.

-శింగరాజు శ్రీనివాసరావు
9052048706

జ్ఞాపకాల నీడలో మావూరు

మా ఊరిలో
అంతటా తుమ్మ చెట్లే
పసుపు పచ్చని పూలతో మెరిసిపోతూ
ఆశ్చర్యంగా చూసేవారికి
కనువిందు చేస్తాయి
పసిడి రంగులో పండిన తుమ్మ కాయలు
మేకలకు ఎద్దులకు పశువులకు
ఎంతో ఇష్టమైన ప్రీతికరమైన ఆహారమవే
యిప్పుడవి కనుమరుగై పోయే...
చేపల రొయ్యల చెరువులుగా మారి
ఎక్కడ చూసినా భూమంతా జలమయమై

ఇంటింటికి రెంద్రెండు ఎడ్లబండ్లుండేవి
బండెనుక బండి వరుసగా
పది మైళ్ల దూరంలో
జతకట్టు గొలుసులా
ముచ్చటగా కనువిందుగా
తరతరాలుగా వాళ్ళు వీళ్ళు
చెప్పుకునే గాథలే
యీ ఎడ్లబండ్లు
పశుసంపద వ్యవసాయ పనులే
యివీ కనిపించకపోవడానికి
ఉప్పు నీటి జలమయమే.

వ్యవసాయానికి సంబంధించిన ప్రతి మొక్క
మా ఊళ్లో ప్రత్యక్షమై నాట్యం చేసేవి
పచ్చని పైరు గాలులే మానవ సమూహానికి
రోగాలు లేని దీర్ఘాయుష్షువులే వో వరం
యేడాదికి మూడు పంటలు పండుతాయంటే
పక్క వూళ్ళో వాళ్లు వచ్చి
మరీ చూసి పోయేవాళ్ళు
శక్తివంతమైన సారవంతమైన
భూమి మా వూరు.

మనిషి అత్యాశకి
ఎలాంటి భూమైనా పతన మవ్వాల్సిందే
బంగారం పండే భూమిని
దురాశతో నాశనం చేసి
చితికి పోయినా బతుకులతో
దుర్భరమైన జీవితాలతో
వలస పట్టిన కుటుంబాలెన్నో
మళ్లీ మా వూళ్లో
స్వర్ణ పుష్పాలు వికసించాలనీ
పశు సంపదలు పెరగాలనీ
పచ్చని పైరు పంటలు పండాలనీ
పుష్కలంగా ప్రవహించే నదుల్లో
స్వచ్ఛమైన నీరు తాగాలనీ
పదే పదే జ్ఞాపకాల నీడలు
ప్రతి రోజు నన్ను వేధిస్తుంటే
వూళ్ళో వున్న ప్రతి వొక్కరినీ
నీడలా వెంటాడి వేధించాలనీ
అందరిలో అత్యాశ పోవాలనీ
పూర్వ వైభవం
మళ్లీ రావాలనీ ఆశతో

-దాసరి సుబ్రహ్మణ్యేశ్వర రావు
సెల్ : 9493033534

ఏనుగు! ఏనుగు

ఏనుగు ! ఏనుగు !
స్థంభాల్లాంటి కాళ్లతో
చేటలంటి చెవులతో
బుజ్జి బుజ్జి కన్నులతో
నాకెంతో నచ్చిన ఏనుగు
మా ఊరొచ్చిన ఏనుగు
మా ఊరి గుడిలో ఏనుగు
మేమెంతో మెచ్చిన ఏనుగు
మమ్మల్ని ఆశీర్వదించే ఏనుగు

-యలమర్తి అనూరాధ
చరవాణి:9247260206

పుస్తక సమీక్ష

రెండు నాటికలు.. ఆదర్శాలు.. పర్యవసానాలు

'కావ్యేషు నాటకం రమ్యం' అని నాటక ప్రక్రియను సంస్కృత పండితులు సంభావించారు. ఆదిలో తెలుగు నాటక రచయితలు సంస్కృత కవులనే అనుసరించినా, క్రమక్రమంగా తెలుగు జన జీవనాన్ని ప్రతిబింబింప చేయటం ప్రారంభించారు. వీరేశలింగం, గురజాడ చిలకమర్తి ప్రభుతులు సాంఘిక ఇతివృత్తాలు, సామాజిక సమస్యలు వాటికి సమాధానాలు నాటకాలలో జొప్పించేవారు. ప్రేక్షకులు తమను ఈ నాటకాల్లో చూసుకునే వారు. పాత్రలకు అనుకూలంగా స్పందిస్తూ, నాటకాల్లో అంతర్లీనంగా కనబడే సందేశాల్ని ఆదర్శంగా తీసుకునేవారు.

ఇరవయి శతాబ్ద ప్రారంభం నాటికి నాటక రంగం పెను మార్పులకు లోనయింది. పుర ప్రముఖుల ఆదరణతో నాటక సంస్థలు ఆవిర్భవించాయి. అచిర కాలంలోనే నాటకం ప్రజల్లో ఒక భాగమయింది. కంటికి, చెవులకు ఏకకాలంలో ఆనందం కలిగించే ప్రక్రియ కావటం వల్ల పండితులు పామరులు సమంగా ఆదరించారు.

సినిమాలు, ఆ తర్వాత టీవీల రాకవల్ల నాటక రంగం పెను మార్పులకు లోనయింది. ఆదరించే నాథుడు కరువవటం వల్ల దాదాపు క్షీణ దశకు చేరిందనుకునే చెప్పుకోవాల్సిన రోజులివి. సురభి సంస్థ, గుంటూరు, ఉభయ గోదావరులలో మరికొన్ని సంస్థలు నేడు నాటక రంగాన్ని ఇంకా నిలబెడుతున్నాయని చెప్పుకోవచ్చును.

రెండు రంగులు రెండు తెరలు' నాటికల రచయిత

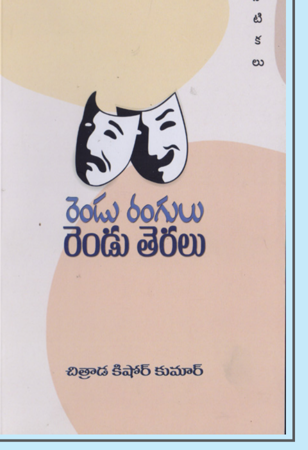

చిత్రాడ కిషోర్‌కుమార్ సుమారు మూడు దశాబ్దాలుగా నాటక రంగ రచయితగా ప్రదర్శకుడిగా ప్రజల మెప్పుపొందుతున్నారు. లోగడ వీరు త్యాగం, బతుకు చిత్రాలు అను రెండు నాటికలు రచించారు. ప్రదర్శించారు. తన నాటకాల ద్వారా ప్రజలకు గొప్ప సందేశాలివ్వాలని తపించే సంస్కార హృదయం గలవారు. ప్రస్తుత సంపుటిలో త్యాగం మరియు బతుకు చిత్రాలు అను రెండు నాటికలున్నాయి. త్యాగం నాటికలో 12 పాత్రలున్నాయి. స్త్రీ పాత్రలు లేని నాటిక, కిరణ్ అనే ప్రతిభ కలిగిన విద్యార్థి ఆదర్శవాది. శృతి అనే అమ్మాయి సహధ్యాయి. కిరణ్‌తో సన్నిహితంగా ఉంటుంది. వరప్రసాదరావు మాష్టారుకు ఇద్దరు జులాయి కొడుకులు. ఒక కూతురు ప్రత్యూష. ఆమె పెళ్ళికి కాబోయే వరళ్ళు అడిగే కట్నం ఇవ్వలేని స్థితి ఆయనది. శృతి ప్రేమను త్యాగం చేసి ప్రత్యూషను పెళ్ళాడతానని చెప్పటంతో, 4 రంగాల నాటికకు తెర పడుతుంది.

రెండవ నాటిక 'బతుకు చిత్రాలు'లో రంగయ్య ఓ పనివాడు. వెంకటేశం, గిరీషం రంగయ్య కుమారులు. చదువుకుంటుంటాడు. వెంకటేశం జులాయి, చదువు పేరుతో తండ్రిని డబ్బులడిగి దుర్వసనాలకు ఖర్చుపెడుతూంటాడు. నరసింహం సంపన్నుడు. రంగయ్య యజమాని. రాజేష్ నరసింహం కుమారుడు. రాజేష్, వెంకటేశం కలిసి తాగుతూంటారు. విలన్ మస్తాన్ రాజేష్, నరసింహం, చివరి అంకంలో పరస్పరం పొడుచుకుని అసువులు బాస్తారు. 8 అంకాలున్న ఈ నాటికలో అనవసర సాగదీతలున్నట్లవుపిస్తాయి. చదువరికి, ప్రదర్శించిన సందర్భంలో ప్రేక్షకుడికి కాలక్షేపం కలిగించే నాటికలు ఇవి.

ప్రతులకు: చిత్రాడ కిషోర్‌కుమార్
ఎఫ్ఎఫ్-8, 5వ అంతస్తు, బ్లాక్-3
మహేశ్వరి టవర్స్, పవర్‌గ్రిడ్ ఎదురుగా
క్రిష్ణా జిల్లా, ఆంధ్ర.
సెల్: 9866912906

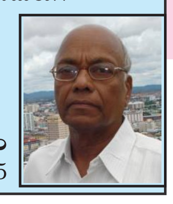

- కూర చిదంబరం
సెల్: 8639338675

పుస్తక సమీక్ష

డా॥ దాసరి శ్రీనాథ్‌గౌడ్- పద్య కావ్యాలు

గేయ, పద్య, వచన, వ్యాస, కవితా ప్రక్రియలలో సుపరిచితులైన కవి, రచయిత, జానపద గాయకుడు, కళాకారుడు డా॥ దాసరి శ్రీనాథ్‌గౌడ్, 'శ్రీ స్వారోచిష మనుసంభవము' ఆటవెలది పద్య కావ్యాన్ని వెలువరించారు. మను చరిత్ర ఆధారంగా కథను, పద్యాలలో కూర్చి అలతి అలతి పదాలతో చదువరులు అందించారు. ప్రవరుని సౌశీల్య వ్యక్తిత్వం, సద్గుణ సంపద యువతకు ఆదర్శ ప్రాయం కావాలని కవి ఆకాంక్షించారు. ఇష్టదేవతా ప్రార్థనలకు సంబంధించిన తొలి 19 పద్యాలు, కవి తన గజేంద్ర మోక్షం శతకం, శ్రీ స్వారోచిషమను సంభవం రెండు పద్య కావ్యాలలో ఒకే విధంగా పొందుపరిచి కథను కొనసాగించారు. సరళంగా, సుబోధకంగా రసరమ్యంగా భావుకతతో రాయటమేగాక, సందర్భానుసారంగా అర్థవంతంగా సంభీర పద సంపదను కూడా కవి ప్రయోగించారు. సరైన తెలుగు పదాలను ఎన్నుకొనడంలో కవి శ్రీనాథ్‌గౌడ్ రచనా శైలి ప్రజ్ఞ వ్యక్తమవుతోంది.

''మరులు గొంటినోలు మదన మోహన రూప

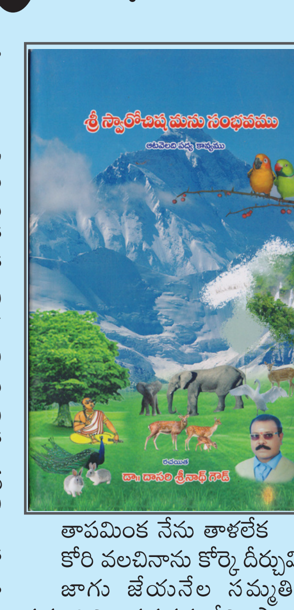

తాపమింక నేను తాళలేక
కోరి వలచినాను కోర్కె దీర్చుమిపుడు
జాగు జేయనేల సమ్మతించు''

వరూధిని ప్రవర్తనలోని స్వాభావిక వాంఛాభి వ్యక్తీకరణ పద ప్రయోగాల సొగసు కవి చక్కగా వ్యక్తం చేసారు. ప్రస్తుత తరం యువతకు పూర్వ కావ్యాలు, ప్రబంధ సాహిత్యాన్ని చదివే అవకాశం, ఓపికా లేదు. ఆంధ్ర కవితా పితామహుడు అల్లసాని పెద్దన ఈ ప్రాచీన కావ్యంలో వరూధినీ ప్రవరాఖ్యుల కథను ఎంపిక చేసుకొని 117 పద్యాలలో అత్యంత సౌందర్యాత్మకంగా రాయటం డా॥దాసరి శ్రీనాథ్‌గౌడ్

"శ్రీ మనువు చరిత్ర శ్రీలు గుఱరయ
ఆటవెలదులందు నలరించి కూర్చెను
చదువుకొనగ సులభ సాధనముగ"

ధరణి జనులకెల్ల దాసరి శ్రీనాథు, అభినంద నీయులు.

ప్రతులకు:డా॥దాసరి శ్రీనాథ్‌గౌడ్
ఇ.నెం.1ఎ-120/20, శ్రీనివాస గార్డెన్ ఎదురు రోడ్, ఆర్.ఆర్. నగర్
గ్రా॥ తిమ్మాపూర్-504 209.
మం॥ మందమఱ్ఱి,
జిల్లా: మంచిర్యాల, తెలంగాణ
సెల్: 9701781696
7780143871

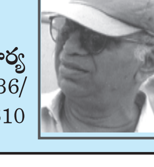

-జయసూర్య
సెల్: 90149 48336/
9440664610

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక, దర్పణం సాహిత్య వేదిక సంయుక్తంగా ప్రతిరోజూ ఒక అంశం ఇచ్చి కవిత్వ రచన చేయిస్తున్నాయి. కవిత్వాన్ని నిరంతరం సాధన చేయిస్తున్నాయి. కవులు రాసిన పద్యాలు, వచన కవితలు, గేయాలను విశ్లేషించి; మెరుగు పరచుకోవడానికి ప్రతిరోజూ సూచనలు, సలహాలు ఇవ్వడం జరుగుతోంది. ఈ దైనందిన కార్యక్రమంలో భాగంగా 530వ రోజు 'అవినీతి' అనే అంశంపై పలువురుకవులు తమ కవితలను పంచుకున్నారు. 'అవినీతి' అనే అంశంపై వచ్చిన కొన్ని కవితలను 'నేటి నిజం' పాఠకుల కోసం ప్రత్యేకంగా...

-సంపాదకులు

మేడ్చల్-మల్కాజిగిరి జిల్లా సాహిత్య వేదిక &
దర్పణం సాహిత్య వేదిక వాట్సాప్ సమూహం
ఏకాంశ కవిత్వం నిర్వహణ:
-డాక్టర్ రాయారావు సూర్యప్రకాశ్ రావు, 9441046839

లేనిదెక్కడ?

ఎందెందు వెదికి చూచిన
అందందే కలదు
అవినీతి సుమా!
లేనిదెక్కడ?!
తినే తిండిలో
కొనే ప్రతీ వస్తువులో
మాట్లాడే మాటలో
చేసే చేతల్లో
ఆలోచనలో
జీవనవిధానంలో
దాని ప్రాధాన్యం ఎక్కువే!!.
లంచం లేక కదలని ఫైల్
కంచంలో కల్తీ పదార్థాలు
నోటితో మాట్లాడుతూ
నొసటితో వెక్కిరింత
విషం నింపుకున్న మాటలు
ప్రేమ ముసుగులో అవినీతి మూట
అడుగడుగునా నిండిపోయి
రాజ్యమేలుతూ ముంచుతున్న
నాయకుల పంచన చేరి
ప్రజలను మోసం చేస్తున్న వైనం!!.
జ్ఞానాన్ని పంచే విద్యలో
ఆరోగ్యాన్నిచ్చే వైద్యంలో
కర్షకుల కష్టాన్ని తరాజు వేయడంలో
నమ్మకంతో నమ్మించి గొంతుకోసి
అవినీతిలో కూరుకుపోయి
నైతికత లోపించిన స్థితి
నీతీ! నీ జాడెక్కడ?.

-డా.చీదెళ్ళ సీతాలక్ష్మి

చీపుర్లతో ఊడ్చలేని చెత్త

నేతిబీరలో నెయ్యి ఎంతుంది?
అవినీతిలో నీతి అంతే!.
బల్లకిందచేతులు
తడిపితే పనులు!?
లేకుంటే తిప్పలు!.
సీనియర్ సిటిజెన్ల పాట్లు
పరమాత్మకెరుక!
అవినీతి నిరోధకశాఖ ఎక్కడ
ఎలా పని చేస్తోందో ఎవరికెరుక?.
డబ్బు ఎంత సంపాదిస్తావు-ముఖ్యం!
ఎలాసంపాదిస్తావు అనవసరం!
నీతినిజాయితీ ఉన్నవాడు అసమర్ధుడు!
టోపీలుపెట్టి మాటల బురిడీ
గారడీవాడు ఘనుడు!.
ఓట్లు వేసేది అవినీతి పరులకే!
వేసేవారూ వారి బాపతే!
కనకపుసింహాసనంపై
కూచోబెట్టి
లాఠీల నల్లకోట్లకు
మాస్క్ తగిలించి
మనవేలితో మనకన్ను
పొడిపించే ఘనాపాఠీలు!.
బధిరుని ముందు శంఖారావం
గొంగడి లో అన్నంమెతుకుల
వెతికే కనులుండి చూడలేని
మాటరాని రోబోలం!.
దొంగలు దొంగలు కలిసి
ఊళ్ళు పంచుకుంటే
నోరెత్తేవాడి పీకపిసికేకాలం!
అవినీతి ఊబిలో
గిలగిలలాడే చేపలం!.
మౌనమే నీభాష
ఓమూగమనసా!
నాకలం ఆవేశానికి వేశా అడ్డు
చీపుర్లతో ఊడ్చలేని
ఎత్తిపారబోయలేని చెత్తని
అవినీతి కంపును భరించాలి!
లేదు మనకింక వేరే దారి!?.

-ఎ.రాజ్యశ్రీ

నీతి వర్ధిల్లాలి

నీతి మాలి
నైతికత చెదిరి
మానవ తత్వం
మానవత్వం మరిచి
ఆశలు పిశాచాలై
సుఖ మోహమై
అడ్డ దారి
అందలానికి
ఎక్కాలని
శ్రమ దోపిడీకి
నీచ సంస్కృతికి
అడుగులు వేస్తూ
చట్టాల ఉల్లంఘన!
అధికార స్వావలంబన!
సంక్షేమ యంత్రాంగాన్ని
నిర్వీర్యం చేస్తూ
అవినీతి రాక్షసత్వం!
తీరని దాహం!
చెద పురుగు జీవితం!
పాపపు బ్రతుకు!
నరకపు మరణ ప్రయాణం!!
బీద! బిక్కి!
అచేతనావస్థలో జనం!
నిరంతర దూషణ శాపమయం!!
అవినీతి
నికృష్ట ,నీచ, పిశాచ జీవితం
చెందలేదు
జీవన సాఫల్యం!!
పొందే కీర్తి!
అందిన సిరి!
కొనుక్కున్న సత్కార ఝరి!
అంతా కాష్టంలో
కాలిన బూడిద!
నీతి జాతి తిరుగబడి
చేసే విప్లవ గర్జనలకు
అవినీతి గణం
గుండె పగిలి
చావక తప్పదు!!
కాసుల కాంక్షతో
దీన జనం నెత్తురు తాగితే!
దైవం కన్నెర్ర చేయక తప్పదు!!
చిత్ర విచిత్ర రోగాల రొప్పులతో!
మంచం పట్టక తప్పదు!!
సంపాదన ఆవిరి కాక తప్పదు!!..
నీతికి జేజేలు!
నీతి నమ్మిన మూర్తులకు
పాద పూజకు బంగారు కుసుమాలు!!...
అవినీతిని జయిద్దాం!
నీతిని బ్రతికిద్దాం!.

-జె.నరసింహారావు

విలువ

చెడు ఉంటేనే
మంచికి విలువ
అవినీతి ఉంటేనే
నీతికి విలువ
మంచికీ చెడుకూ
నీతికీ అవినీతికీ
పోరాటం ఎప్పుడూ
మంచికే విజయం
నీతిదే గెలుపు.

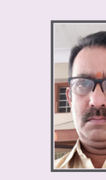

-పరాంకుశం నారాయణరావు

సర్వవ్యాపి

బాల ప్రహ్లాదుడి
బాల వాక్కు మరువగలమా?
పసివాడైనా
పసివాడని పద్యం..
ఎందెందు వెదికినా
అందందే గలడంటాడు
దేవుని చూపించాడు
అంతటా పాకిపోయిన
అవినీతికి అంతం ఎపుడో?
నేతిబీరలో నెయ్యి
అవినీతిలో నీతిని
వెదకటం అవివేకం
ఓటుహక్కుని సక్రమంగా
వినియోగించం
మన ద్వంద్వ ప్రవర్తనే
అవినీతికి పునాది
అవినీతికి దురాశే మూలం
ప్రజలదృక్పథం మారాలి
అవినీతి పునాదులు పగలాలి
నీతి నిజాయితీలే
మానవ మనుగడకి
మూల స్తంభాలు
జీవితాంతం
ఆ మార్గమే
ఆరోగ్య సమాజానికి నాంది.

- మోటూరిశాంతకుమారి

మురికి మరకలు

అవినీతి మురికి మరకలు
ఒకప్పుడు అక్కడక్కడ
నేడు సర్వవ్యాపితం
కాదేది కవితకు అనర్హమన్నట్లు
ఎటుచూసినా అవినీతి ఊడలు
అవినీతి రహితం అన్నది
ఎక్కడో ఒకచోట నేడు
అవినీతి ఎక్కడో ఒకచోట ఒకనాడు
అవినీతి రహిత సమాజం అభిలషణీయం
ఎవరికి వారు
అవినీతిని త్యజిస్తే
భవ్యమైన నవసమాజం
ఎవరికి వారు
మనకెందుకులే అనుకుంటే
అన్ని వ్యవస్థలు
అవినీతి పంకిలాలే
అవినీతి రక్కసి కోరలకు
అందరూ బలి
నిత్యజీవితంలో
అడుగడుగునా అవినీతి
ప్రభుత్వ ప్రభుత్వేతర
భేదం లేని మకిలి!

- లక్ష్మా రెడ్డి పసుల

నీతికి తిలోదకాలు

నీతికి తిలోదకాలిస్తూ
అవినీతికి ఆహ్వానం
స్వార్థపరుల పని
ప్రలోభాలకు గురికావడం
అత్యాశకు అమ్ముడుపోవడం
అంతస్తులకై అర్రులు చాచడం
అవినీతికి ఆరంభ సూచికలే
నీతీ! నీ ఇల్లెక్కడ?
నిజాయితీ! నీ ఊరెక్కడ?
ఎక్కడని వెతకాలి
కళ్లు కాయలు.
డబ్బుకు దాసోహం
అయ్యేవాడే కాదు
ప్రలోభాలకు గురిచేసేవాడూ
అవినీతి పరుడే
డబ్బుకు లోకం దాసోహం
మనిషికి లేని విలువ
మనీకే యిస్తున్నారు జనం
మనీకి లేని విలువ మనిషికిస్తే
అవినీతి అటకెక్కుతుంది.
లంచగొండులే అవినీతి
పరులు కాదు
ఎదుటివారి బలహీనతలతో
ఆడుకునే వారు అవినీతిపరులే
అన్ని రంగాల్లో
నైతిక విలువలకు పాతరేసి
తెగ దోచుకుంటున్నరన్నది
జగమెరిగిన సత్యమే కదా
ఇది అవినీతికి పరాకాష్ఠ కాదా
విద్యుక్త ధర్మాన్ని సరిగా
నెరవేర్చనివారు కూడా
అవినీతి పరులే కదా
తనకేం లాభం నుండి
తనవల్ల ఎవరికి లాభమనే
ఆలోచనా విధానం వస్తే
ఆర్థిక అసమానతలు
అంతరించి పోతే
అవినీతి మటుమాయమై
నీతి నిజాయితీలు
అందలాలు ఎక్కుతాయి
తాను చేస్తే నీతి
ఇతరులు చేస్తే అవినీతి
అనే తలంపులు పోవాలి
తాగి ఓటేసే వారు
కులమత గజ్జితో వేసేవారు
ఓటుకు నోటు తీసుకునేవారు
విధులకు ఎగనామం పెట్టి
వేతనాలు పొందేవారు
చేసే పనిని సక్రమంగా
చేయని వారు
అత్యంత అవినీతి పరులేకదా
మారాల్సింది సగటు మనిషి
ఆలోచనా విధానాలే
మనుషుల మనసులు మారాలి
ఉన్నంతలో ఇతరులకు
సహాయం చేసే గుణం రావాలి
ధనం కన్నా గుణానికే
విలువ పెరగాలి
హోదాకంటే పనితనానికే
అగ్ర తాంబూలమివ్వాలి
నీతి నిజాయితీలే మనిషికి
గుర్తింపులుగా మారాలి
అవినీతి కనబడ కుండా పోయి
అందరూ హాయిగా బతకాలి
అంత వరకు కవులందరూ
అక్షర యుద్ధం చేయాలి.

- గుండం మోహన్ రెడ్డి

చిరునామా

అవినీతి ఎక్కడంటే ఏం చెప్పను?
అక్కడా ఇక్కడా అనేముంది
అవినీతి సర్వవ్యాపి
ధనరూప లంచాలే కాదు
లాభమొచ్చే ఏ రకమైన
ఇచ్చిపుచ్చుకోవడాలైనా.
చిన్నపిల్లలుగా ఉన్నప్పుడు
మంచి మార్కులొచ్చినపుడు
బాగా పాడినప్పుడు
ఆడినప్పుడు
సంతోషంతో ఇచ్చే బహుమతులు సరే
చిన్న చిన్న బయటి పనులకు కూడా
చిల్లర డబ్బులివ్వడం నుండి
మొదలైన అవినీతి
ఇంతింతై వటుడింతై
బాగా అలవాటై
ఈపని చేస్తే
నాకేమిటి లాభమనే ఆలోచన
ప్రారంభమైంది అందరి మెదళ్లలో
ఒక్కశాతమైనా నిజాయితీ పరులుంటారు
కానీ వారిని వారిలాగా బ్రతకనీయరు
తమకేమీ ఉపయోగపడరని ఒకవైపైతే
పక్కలో బల్లెంలా మనకెందుకులే
పక్కకు పడేస్తే పోలా
అని ఇంకోవైపు అనుకుని
ప్రాధాన్యత లేని విభాగాలకు బదిలీలు
అన్నీ ఆలోచించుకొని ఆదేశాలు.
అవినీతిని ప్రశ్నిస్తూనో
సమానత్వం బోధిస్తూనో
అణచివేతల్ని భరిస్తూనో
సమసమాజం గూర్చి కలలు గంటూనో
ఉండేవారెప్పుడూ దేశద్రోహులే
వారి చిరునామా
అసౌకర్యాల జైలుగదులే.

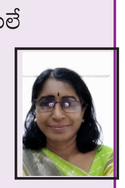

-నాగిరెడ్డి అరుణ జ్యోతి

సత్యమా

మనకు సత్యం కోసం
వెంపర్లాట సహజమే
కానీ అవినీతి ఎక్కువ
విజృంభించి అంతటా ఉండి
బాధ కలిగిస్తూ
ఆర్థిక అసమానతల అస్థిరత
అవినీతికి చెక్ పెట్టే స్థితి లేక
మరింత బేజారు
ప్రపంచం అయోమయ స్థితి లో.
సత్యమా నీవెక్కడ అంటూ
సెర్చ్ లైట్ వేసి వెదుకుతుంటే
ఎక్కడా కానరావు.

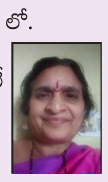

- నారుమంచి వాణీప్రభాకరి

పిల్లలకు విలువలు నేర్పాలి

అమరావతి సాహితీమిత్రులు సభలో యోగ ఆచార్యులు ఇందు శేఖర్

పిల్లలకు తల్లిదండ్రులు, గురువులు, బంధువులు, హితులు అందరూ నిర్మాణాత్మక విలువలు నేర్పాలని ప్రముఖ యోగ ఆచార్యులు ఇందు శేఖర్ తెలియజేశారు. ఆదివారం ఉదయం గుంటూరు సర్వీస్ హెల్త్ ఆర్గనైజేషన్ సమావేశ మందిరంలో "అమరావతి సాహితీమిత్రులు" నిర్వహించిన సభలో ఆయన ముఖ్య అతిథిగా పాల్గొని ప్రసంగించారు. పలకలూరి శివరావు సంకలన గ్రంథం "మధుర వాక్కులు" ఆవిష్కరించి ప్రసంగిస్తూ పిల్లలలో దేశ భక్తి, సామాజిక చైతన్యం, మమత, మానవత పెంచాలని పిలుపు నిచ్చారు. డబ్బు సంపాదన గురించి మాత్రమే చెప్పటం సరికాదని, మనిషి మనిషిగా బతకటానికి సంస్కృతి, సంప్రదాయాల పరిజ్ఞానం కూడా అవసరం అన్నారు. షేక్ కాసింబీ అధ్యక్షత వహించిన సభలో వర్ధమాన కవయిత్రి శ్రీమతి అస్మతున్నీసా (తెనాలి) "ఈ మాసం కవి"గా పాల్గొని పలు కవితలు వినిపించారు. ఆడ పిల్ల గొప్పతనం గురించి, నాన్న ఔన్నత్యం గురించి, ప్రేమ, ప్రకృతి గురించి వారు వినిపించిన కవితలు సభను ఆకట్టుకున్నాయి. శంకర వెంకట నారాయణరావు రచించిన "కొన్ని సమయాలు" గ్రంథం గురించి సంస్థ అధ్యక్షులు డా. రావి రంగారావు సమీక్షిస్తూ అద్భుతమైన హైకూలు జన రంజకంగా ఉండటమే కాకుండా విశేష భావ స్ఫూర్తి కలిగి ఉన్నాయన్నారు. శ్రీశ్రీ కవిత్వ తత్త్వం గురించి ప్రముఖ సాహితీవేత్త డా. మైలవరపు లలితకుమారి ప్రసంగిస్తూ భావ ఘనతతో పాటు శిల్ప ఘనతకు కూడా శ్రీశ్రీ పెట్టిన పేరు అని విశ్లేషించారు. సంస్థ కన్వీనరు పింగళి భాగ్యలక్ష్మి నిర్వహణలో జరిగిన కవి సమ్మేళనంలో గోలి హనుమచ్ఛాస్త్రి, రేకందార్ గాంధీ, నల్లాన్ చక్రవర్తుల సుధా మైధిలి, తాటికోల పద్మావతి, పెరుగుపల్లి బలరాం, బండికల్లు జమదగ్ని, పాతూరి సుబ్రహ్మణ్యం, మన్నం వెంకట గురువు మొదలైనవారు పాల్గొన్నారు. షేక్ సైదా, కొడవటిగంటి బాలరాజు, వుగ్గం సాంబశివరావు పూలు పండ్లూ ఇచ్చి సభకు వచ్చినవారి నందరినీ వినూత్న రీతిలో సత్కరించారు.

ఐపీఎల్ బెట్టింగ్ రాకెట్ రట్టు : భారీగా నగదు, బంగారం సీజ్!

భువనేశ్వర్, మే 18: ఒడిషాలోని కొనిషి ప్రాంతంలో ఐపీఎల్ బెట్టింగ్ రాకెట్‌ను భగ్నం చేసిన గంజాం పోలీసులు ఐదుగురు వ్యక్తులను అరెస్ట్ చేసి రూ 4.56 లక్షలు సీజ్ చేశారు. పోలీసుల బృందం వైట్ కియా సెల్టోస్ కారుపై దాడి చేసి ఐపీఎల్ ఆన్‌లైన్ బెట్టింగ్ రాకెట్‌ను రట్టు చేసిందని స్పాట్‌లో ఐదుగురు నిందితులను అదుపులోకి తీసుకుందని బెర్హంపూర్ ఎస్పీ శరవణ వివేక్ తెలిపారు.

నిందితులను దిపు నహక్, కిటు రౌత్, అశ్వనీ కుమార్ పాత్ర, ప్రశాంత్ కుమార్ సాహు , గోపీనాథ్ మహారాణలుగా గుర్తించామని చెప్పారు. ఐపీఎల్ ఆన్‌లైన్ బెట్టింగ్‌కు వీలు కల్పించేలా దీపు యూజర్ ఐడీలు, పాస్‌వర్డ్‌లు క్రియేట్ చేస్తుంటాడని దర్యాప్తులో వెల్లడైందని అన్నారు.

నిందితుల నుంచి పోలీసులు రూ 4.56 లక్షల నగదు, 203 గ్రాముల బంగారం, 9 మొబైల్ ఫోన్లు, కారును స్వాధీనం చేసుకున్నారు. ఐపీఎల్ బెట్టింగ్ బుకీలు ఆకర్షణీయ ఆఫర్లతో మోసం చేసేందుకు ప్రయత్నిస్తారని వారి వలలో పడవద్దని ప్రజలకు పోలీసులు విజ్ఞప్తి చేశారు.

వరంగల్ జిల్లాలో ట్రాక్టర్ బోల్తా పడి ముగ్గురు మృతి

వరంగల్, మే 18: తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని వరంగల్ లో ఘోర రోడ్డు ప్రమాదం జరిగింది. ట్రాక్టర్ బోల్తా పడి ముగ్గురు మృతిచెందగా.. మరో ముగ్గురి పరిస్థితి విషమంగా ఉంది. ఈ ప్రమాదంలో మృతులు ఒకే కుటుంబానికి చెందిన వారు. గాయపడిన వారిని నర్సంపేట ఏరియా ఆస్పత్రికి తరలించారు. పెళ్లి వస్తువుల కొనుగోలుకు వెళుతుండగా ఈ ప్రమాదం చోటుచేసుకుంది.

ఆరవ రాయలసీమ మహాకవిసమ్మేళనం

రాయలసీమ సాంస్కృతికోద్యమంలో భాగంగా 'రాయలసీమ సాంస్కృతిక వేదిక' మరియు 'వేమన అధ్యయన ఒ అభివృద్ధి కేంద్రం'ల ఆధ్వర్యంలో 'ఆరవ రాయలసీమ మహా కవిసమ్మేళనం నిర్వహిస్తున్నాం. రాయలసీమలోని దళిత, బహుజన, గిరిజన, మైనారిటీ, మహిళలు తదితర విభిన్న వర్గాల అస్తిత్వం నేపథ్యంగా మే, 29 ఆదివారం నాడు అంతర్జాల వేదికన కవిసమ్మేళనం కొనసాగుతుంది.

కవితలను మే,25 లోపు 99625 44299 వాట్సప్ నెంబర్ కు పంపాలి.

సూచించిన అంశాల పరిధిలో, సంక్షిప్తంగా, కవితా లక్షణాలతో, కొత్తగా రాసిన కవితలను స్వీకరిస్తాం.

-వివరాలకు...
డా.అప్పిరెడ్డి హరినాథరెడ్డి,
సమన్వయకర్త, రాయలసీమ మహాకవిసమ్మేళనం. అనంతపురము,
99639 17187.

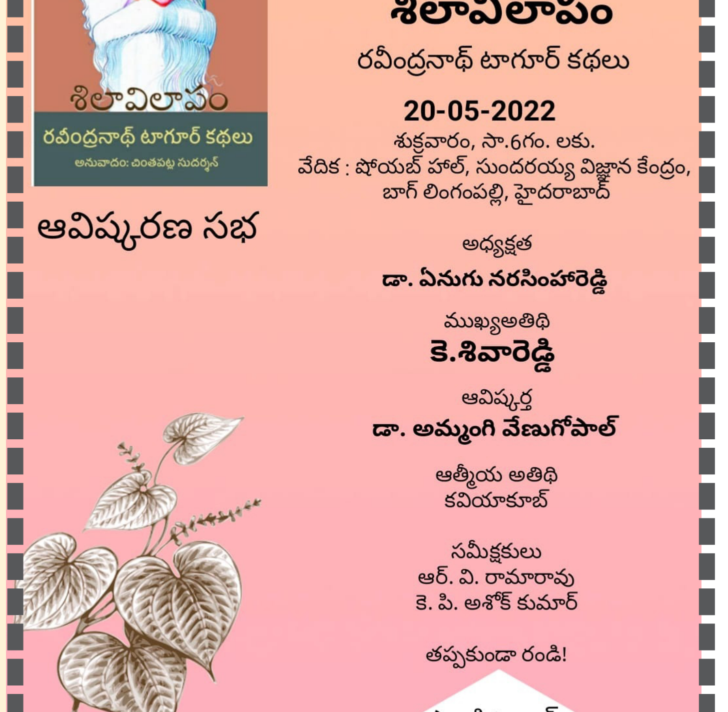

కార్బన్ ఉద్గారాలే జీవకోటి మనుగడకు అవరోధాలు..!

అసాధారణ అతి ఉష్ణోగ్రతలు, దీర్ఘకాలం కొనసాగుతున్న వడగాలులు, తీవ్రమైన వాతావరణ మార్పులతో ప్రపంచ మానవాళి, ప్రాణి కోటి నిప్పుల కొలిమిలో నివసించాల్సిన అగత్యం ఏర్పడుతున్నదని పర్యావరణ నిపుణులు హెచ్చరిస్తున్నారు. వాతావరణ ప్రతికూల మార్పులతో ప్రతి వేసవిలో దేశాల గరిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు అస్థిరంగా, అవాంఛనీయంగా, అనారోగ్యకరంగా మారుతూనే ఉన్నాయి. భూతాపాన్ని అంచనా వేయడం, హరితగృహ ప్రభావాన్ని (గ్రీన్ హౌజ్ ఎఫెక్ట్) తగ్గించడం లాంటి లక్ష్యాలను అధ్యయనం చేయడం, పరిష్కారాలు ఇవ్వడానికి పలు దేశాలు మహానగరాల్లో 'చీఫ్ హీట్ ఆఫీసర్' ఉద్యోగులను నియమించాల్సిన అగత్యం ఏర్పడింది. కార్చిచ్చులు, హరికేన్లు, వరదలు లాంటి విపత్తులతో అధిక ఆస్తి ప్రాణ నష్టాలు నమోదు అవుతున్నప్పటికీ నేడు వాతావరణ ఉష్ణోగ్రతలు పెరగడం, వడగాడ్పులు వీచడంతో సకల ప్రాణికోటి ఉనికి ప్రమాదంలో పడనుందనే తీవ్రంగా హెచ్చరిస్తున్నారు. ప్రపంచ ఆరోగ్య సంస్థ అంచనాల ప్రకారం 2030 నుంచి 2050 మధ్య కాలంలో ప్రతికూల వాతావరణ మార్పులతో పోషకాహారలోపం, మలేరియా, డయేరియా, ఉష్ణోగ్రత ఒత్తిడుల (హీట్ స్ట్రెస్) కారణంగా అదనంగా 2.5 లక్షల మరణాలు నమోదు కావచ్చనే భయానక వార్తలను వెల్లడిస్తున్నారు.

అత్యధిక ఉష్ణోగ్రతలు, వడగాడ్పులు:

ఐరాస ఇంటర్‌గవర్నమెంటల్ పానెల్ ఆన్ క్లైమెట్ చేంజ్ (ఐపిసిసి) నివేదిక ప్రకారం ఇండియా, యూయస్, స్పేయిన్ లాంటి దేశాల్లో రికార్డు స్థాయిలో పాదరసమట్టాలు (ఉష్ణోగ్రతలు) పైపైకి పొంగడం జరుగుతూనే ఉన్నది. వేసవి కాలంలో స్పేయిన్‌లో గరిష్ట ఉష్ణోగ్రతలు 47.2 డిగ్రీ సెంటిగ్రేడ్, ఇండియాలో 45.8 డిగ్రీలు చేరడం, అమెరికాలో 40 డిగ్రీలు తరుచుగా దాటడం సర్వసాధారణమైంది. ఉష్ణోగ్రతలతో పాటు వడగాడ్పులు తోడై ప్రజాజీవనాన్ని అతలాకుతలం చేస్తున్నాయి. ఆసియా ఖండంలో వడగాడ్పులు, నీటి తేమ సమస్యలతో రాజస్థాన్, గుజరాత్, యూపీ, ఢిల్లీ రాష్ట్రాల్లో పాదరసమట్టాలు పరుగులు తీయడం, వడగాలులు వీచడం చూస్తూనే ఉన్నాం. గత 122 ఏండ్లలో ఎన్నడూ చూడని వడగాడ్పులను మార్చి-2022లో చూసాం. గత 72 ఏళ్లలో అత్యధికంగా 09 ఏప్రిల్ 2022న ఢిల్లీలో 42.4 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత నమోదు అయ్యింది. ఏప్రిల్-1941లో ఢిల్లీలో 45.6 డిగ్రీల అత్యధిక ఉష్ణోగ్రత రికార్డుగా మిగిలి ఉంది. అమెరికాలో వడగాలులతో ఏడాది సగటున 702 మంది మరణించగా, 2004-18 మధ్య కాలంలో మాత్రమే 10,527 మంది వేడి గాలులకు ప్రాణాలు అర్పించారని గణాంకాలు తెలుపుతున్నాయి. 1880 నుంచి ప్రతి దశాబ్దకాలంలో భూ ఉష్ణోగ్రతలు 0.08 డిగ్రీలు పెరుగుతుండగా, గత నాలుగు దశాబ్దాల్లో సగటున 0.18 డిగ్రీలు పెరగడం ప్రమాదకర భవిష్యత్తును సూచిస్తున్నది. రాజస్థాన్‌లో గరిష్టంగా 45.8 డిగ్రీల ఉష్ణోగ్రత నమోదైందని గమనించాలి. ప్రతి ఏట మార్చి నుంచి జూన్ వరకు ఉష్ణోగ్రతలు, వడగాడ్పులు మానవాళిని ఉక్కిరిబిక్కిరి చేస్తున్నాయి.

హరిత గృహ ప్రభావం:

అతి శీతల చలికాలం, అత్యధిక వేసవి ఉష్ణోగ్రతలు, కరువులు, కార్చిచ్చులు, తుఫాన్లు, వరదలు లాంటి విపత్తులు అసాధారణ వాతావరణ ప్రతికూల మార్పుల వల్ల జరుగుతున్నాయని నిర్ధారణ అయ్యింది. భూతాపంతో ఆర్కిటిక్, అంటార్కిటిక్ ధృవాల్లో మంచు కరగడంతో సముద్రమట్టాలు క్రమంగా పెరుగుతూ తీరప్రాంతాలను సముద్ర నీరు ముంచనుందని ఐపిసిసి నివేదిక వివరిస్తున్నది.

990-2019 కాలంలో మానవ ప్రేరేపిత గ్రీన్ హౌజ్ వాయువుల (కార్బన్ డై ఆక్సైడ్, ఓజోన్, హైడ్రోకార్బన్లు, నైట్రోజన్ ఆక్సైడ్లు, నీటి ఆవిరి లాంటివి) కారణంగా ఉష్ణోగ్రతలు 45 శాతం పెరుగుతున్నాయని, వీటిలో కార్బన్ డై ఆక్సైడ్ మూలంగానే 36 శాతం హరిత గృహ ప్రభావం పెరిగిందని తెలుస్తున్నది. హరిత గృహ వాయువులు పెరగడంతో ఉష్ణోగ్రతలు అధికం కావడమే కాకుండా వాతావరణం, నేల, సముద్ర జలాలు ప్రతికూల మార్పులను పొందుతు న్నాయని గమనించాలి. 2030 నాటికి భూతాపంతో క్రమంగా మొక్కజొన్న లాంటి ధాన్య దిగుబడులు 24 శాతం వరకు తగ్గవచ్చనే కఠిన వాస్తవాన్ని వెల్లడిస్తున్నారు. ఆఫ్రికాలోని సోమాలియా, ఇథియోపియా లాంటి దేశాల్లో అత్యంత పొడి గాలుల అసాధారణ వాతావరణం నెలకొంటున్నట్లు తేలింది.

సముద్రమట్టం పెరుగుదల:

ఐపిసిసి హెచ్చరిక ప్రకారం శిలాజ ఇంధనాల విచక్షణారహిత వినియోగం, మానవ ప్రమేయ పర్యావరణ కాలుష్యాలతో వాతావరణ ప్రతికూల మార్పులతో తీవ్ర వడగాలులు వీచడం జరుగుతోంది. స్విజ్జర్‌లాండ్‌లోని పిజోల్ మంచుకొండలు హరితగృహ వాయువులతో 2006 నుంచి నేటి వరకు 80 శాతం వరకు కరిగాయని, రానున్న దశాబ్దాల్లో 90 శాతం వరకు కరిగిపోవడంతో 2100 వరకు సముద్రమట్టం 2 మీటర్లు పెరిగి 63 కోట్ల జనులు తమ నేలను కోల్పోయే ప్రమాదం ఏర్పడనుంది.

ప్రపంచ దేశాలు గ్రీన్ హౌజ్ వాయువులను నియంత్రించకపోతే ప్రపంచ మానవ మనుగడ ప్రశ్నార్థకం కానుందని ఐపిసిసి హెచ్చరిస్తున్నది. భూతాపం ఇలాగే పెరిగితే రానున్న దశాబ్దాల్లో మానవ ఆవాసాలు, గ్రామాలు, వ్యవసాయ క్షేత్రాలు, నగరాలు సముద్ర జలాలతో నిండనున్నాయని, నైజీరియా లాంటి కొన్ని దేశాలు తమ తీరప్రాంత రాజధానులను కోల్పోనున్నాయని తెలుస్తున్నది. ప్రపంచ కార్బన్ ఉద్గారాల్లో 30 శాతం చైనా బొగ్గు ఆధార పవర్ కేంద్రాలు కలిగిస్తున్నాయి. 2060 నాటికి జీరో-కార్బన్ ఉద్గారాల దేశంగా చైనాను మార్చుటకు చర్యలు చేపడుతున్నారు.

సానుకూల చర్యలే శ్రీరామరక్ష:

పారిస్ అగ్రిమెంట్ సిఫార్సు ప్రకారం 2050 నాటికి కార్బన్ ఉద్గారాలను తగ్గించాలని, లేనియెడల ప్రస్తుత కార్బన్ ఉద్గార రేటు ఇలాగే కొనసాగితే 2100 వరకు ఉష్ణోగ్రతలు 3-4 డిగ్రీలు పెరుగుతాయని సూచిస్తున్నారు. నగరాల్లో విస్తారమైన రోడ్లు, అధిక జనాభా, వాహనాల గుంపులు, సిమెంట్ కాంక్రీట్ భవనాలు, స్టీల్ వాడకాల వల్ల వాతావరణ ఉష్ణోగ్రతలు ప్రభావితం అవుతున్నాయి. హరిత క్షేత్రాల పెంపు, అడవుల సంరక్షణ, అడవుల నరికి వేతను కట్టడి చేయడం, నగరాలను నందన వనాలుగా మార్చడం, గ్రీన్ స్పేస్‌లను నిర్మించడం, నిర్మాణరంగంలో సానుకూల మార్పులు చేపట్టడం, కాంక్రీట్/స్టీల్ వాడకాన్ని తగ్గించడం, కిటికీల వైశాల్యాలు/వెంటిలేషన్లను పెంచడం, తక్కువ శక్తి వినియోగంతో గ్రీన్ గృహాల నిర్మాణం, కృత్రిమ మేధో ఆధార హీటింగ్/కూలింగ్/లైటింగ్/ఏయిర్/మేయింటెనెన్స్‌లతో కనిష్ట శక్తిని వినియోగించడం, ప్లాస్టిక్ కాలుష్యాన్ని కట్టడి చేయడం, నీటి వినియోగాన్ని నియంత్రించడం, ప్రైవేట్ వాహన వినియోగాన్ని తగ్గిస్తూ ప్రజారవాణాకు పట్టం కట్టడం, ఫ్లైఓవర్ల నిర్మాణాలను నియంత్రించడం, నెట్-జీరో ఎనర్జీ కాలనీలను నిర్మించడం, కనిష్ట శక్తి వినియోగ పట్టణీకరణ ప్రణాళికలు చేపట్టడం లాంటి పలు జాగ్రత్తలు చూసుకోవలసిన సమయం ఆసన్నమైంది.

- డా॥ బుర్ర మధుసూదన్ రెడ్డి
99497 00037

కణిక

సాహిత్యం, సామాజిక సేవ, విద్యారంగ వేదిక నిర్వహిస్తున్న

'బుధవారం బాద్షా' పోటీ ఫలితాలు

అడ్మిన్: రమాదేవి కులకర్ణి
(ప్రథమ)

నిర్వహణ: శ్రీమతి సత్య నీలిమ వలిపే
ఈ సమూహంలో చేరదలచినవారు 8985613123కి మెసేజ్ చేయవచ్చు.

వినుమా ప్రియతమా!

నాదొక చిన్న విన్నపం
మన్నించి వింటావా ప్రియా!.
నా చూపులతో చిక్కడిన
నీ చూపుల అలజడికి
ఆ కనురెప్పలనలా వాల్చకు
నీ కనులలో దోగాడు
నా ప్రతిబింబాన్ని కనులార వీక్షించనీ.
నా చిలిపి మాటలకు
సిగ్గుతో ఎరుపెక్కిన
ఆ బుగ్గలనలా దాచుకోకు
ముద్దుగారే ఆ చెక్కిళ్ళను
తనివితీరా ముద్దాడనీ.
చిరుగాలికి కదలాడే ఆ ముంగురులునలా
బంధించకు
నీలి మేఘాల తరకలలో
కదలాడే చందమామలా
నీ అందమైన మోమును
ఆత్రంగా చుంబించనీ.
తేనెలూరే ఆ అధరాలను
మునిపంట నలగనీయకు
నా గుండెలను పిండివేసినంత
బాధ కలుగుతుంది.
నీ తనువునలా నీ
చిలిపి చేతలతో హింసించకు
ఓపలేదు నా హృదయం
ఓ అన్నులమిన్నా
జాలితో వినుమా
నా విన్నపాలు.

-కొలచన విజయ భారతి
హైదరాబాద్

విన్నపాలు

ఆధునికం విజ్ఞానపు రెక్కలు కట్టుకొని
అనంత ఆకాశంలో విహరిస్తుంటే
కోరికల కొలనులో పడి
కొట్టుకుట్టుంది నవతరం.
సంప్రదాయాలు సైడైపోతుంటే
సంస్కృతి హద్దులు దాటి పద్ధతి మార్చుతు
వెర్రెక్కిస్తున్న చీకటి అందం
చిదిమేస్తున్నది చిరునవ్వుల మొగ్గలను.
పబ్బుల కల్చర్ గబ్బును పెంచుతుంటే
పబ్బం గడుపుతున్న చట్టపు చుట్టాలు
అబ్బిందే ఐశ్వర్యమంటు
వెలిగే దీపాలను ఆర్పే పనిలో
అన్ని మరచిపోతున్నారు.
పెద్దల మాటల్లోని మర్మం
పద్ధతులు నేర్పే ఉత్తమ ధర్మం
విన్నపాలు వినే సమయమే లేదంటు
వింత జీవుల్లా చింతలోపడి
చితిని చూపుతు
మతితప్పుతున్న యువతరం

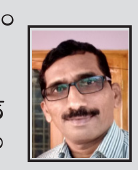

-డా.బి.సుధాకర్
సిద్దిపేట

మే 29న కవులు, రచయితలు, ప్రచురణకర్తలతో

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రంథాలయ సంస్థ ఛైర్మన్ ముఖాముఖి

ఆంధ్రప్రదేశ్ రచయితల సంఘం ఆధ్వర్యంలో మే 29 వ తేది ఉదయం విజయవాడలోని ఠాగూర్ స్మారక గ్రంథాలయంలో ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్ర గ్రంథాలయ సంస్థ ఛైర్మన్ శ్రీ మందపాటి శేషగిరిరావుతో ముఖాముఖి కార్యక్రమం ఏర్పాటు చేస్తున్నది. ఒకే ఆర్థిక సంవత్సరంలో రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాల గ్రంథాలయ సంస్థలతో పుస్తకాలు కొనుగోలు చేసి రికార్డు సృష్టించినది ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం. ఈ సందర్భంలో రాష్ట్రంలోని 13 జిల్లాల రచయితలు, కవులు, ప్రచురణకర్తలకు కలిగిన అనేక సందేహాలను నివృత్తి చేసేందుకు, భవిష్యత్‌ని దృష్టిలో పెట్టుకొని కవులు, రచయితలు, పుస్తక ప్రచురణకర్తలు తమ సలహాలు, సూచనలు రాష్ట్ర గ్రంథాలయ సంస్థ ఛైర్మన్ దృష్టికి తీసుకు వెళ్ళేందుకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రచయితల సంఘం, అన్ని ప్రాంతాల కవులు, రచయితలు, పుస్తక ప్రచురణకర్తలతో ఈ కార్యక్రమం నిర్వహిస్తోంది. ఆంధ్రప్రదేశ్ రచయితల సంఘం అధ్యక్షులు సోమేపల్లి వెంకట సుబ్బయ్య అధ్యక్షతన జరిగే ఈ ముఖాముఖిలో కృష్ణాజిల్లా గ్రంథాలయ సంస్థ ఛైర్‌పర్సన్ శ్రీమతి తిప్పరమల్లి జమలపూర్ణమ్మ తదితరులు పాల్గొంటారు. కొందరు కవులు, రచయితల పుస్తకావిష్కరణలు కూడా జరుగుతాయి. కనుక ఈ ముఖాముఖి కార్యక్రమంలో పాల్గొనదలిచేవారు తమ పేర్లను 9247475975 నెంబరులో నమోదు చేసుకోవాల్సిందిగా కోరుతున్నాము. తెలుగు కవులు, రచయితలు తమ పుస్తకాలు గ్రంథాలయాలకు విక్రయించి తమ రచనలను పాఠకుల చెంతకు చేరేలా ఉపయోగపడే ఈ కార్యక్రమానికి అందరూ విచ్చేసి సద్వినియోగం చేసుకోవాల్సిందిగా ఆహ్వానిస్తున్నాము.

- చలపాక ప్రకాష్
ప్రధాన కార్యదర్శి, ఆంధ్రప్రదేశ్ రచయితల సంఘం

'తోబుట్టువులు' అంశంపై సంకలనానికి కవితలు ఆహ్వానం

గత 8 సంవత్సరాలుగా జీవిఆర్ ఆరాధన కల్చరల్ ఫౌండేషన్ ఛైర్మన్ గుదిబండి వెంకట రెడ్డి గారు తమ జన్మదినాన్ని పురస్కరించుకుని మావూరు, కూతురు, ఏడడుగుల బంధం, అమ్మ-నేను-నాన్న, నేస్తం, వృద్ధాప్యం, కుటుంబం, బాల్యం వంటి కవితా సంకలనాలు వెలువరించిన విషయం తెలుగు సాహితీ వేత్తలకు విదితమే. అదే విధంగా ఈ ఏడాది కూడా "తోబుట్టువులు" అనే అంశంపై ప్రముఖ, వర్ధమాన కవి, కవయిత్రుల నుండి కవితలు ఆహ్వానిస్తున్నారు. కవిత నిడివి 20 పంక్తులు మించరాదు. ఒక్కొక్కరు ఒక్కో కవితను మాత్రమే పంపాలి. కవిత క్రింద చిరునామా, సెల్‌ఫోన్ నెంబరుతో సహా ఉండాలి. హామీ పత్రం తప్పనిసరి. కవితలు మాకు చేరవలసిన చివరి తేదీ..31-10-2022. మీ కవితను పంపుటకు చిరునామా..శ్రీమతి భవానీ రెడ్డి, బి70/ఎఫ్1, పి.ఎస్.నగర్, విజయనగర్ కాలనీ, హైదరాబాద్-500 057, తెలంగాణ. ఫోన్: 98498 82783

Printed, Published and owned by VEENADAS,at Freedom Publications, SRT-74, Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500 020, Telangana. Published at SRT-74,Jawahar nagar, Ashok nagar, Hyderabad-500020. Telangana. 'Editor: B. Devadas. RNI No.52865/93. E-mail :netinijam93@gmail.com.